

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
20 DECEMBER 2016**

Commissieleden:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter

Ir. J. Grüber, architect

Ir. P. van Velzen, restauratie-architect

Ing. Drs. M. van Winsen, architectuurhistoricus

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige

Mede aanwezig:

Ing. M. van Aershot, stadsbouwmeester stad en regio

NOVA-College, stedenbouwkundig ontwerp.

Mede aanwezig de heren De Ruiter, architect, Van Droffelaar, extern procesmanager, Verbeek, namens opdrachtgever.

De architect presenteert een doorwerking van het stedenbouwkundig ontwerp. Uitgangspunt is het maken van een aantrekkelijke groene leeromgeving, waarbij geborgenheid en kleinschaligheid centraal staan. Daarom is gekozen voor een groen glooiend landschap naar een ontwerp van landschapsarchitectenbureau ZUS als drager van het gebied en drie gefaseerd uit te voeren, verspreid in het landschap te situeren compacte gebouwen, waaronder een multifunctioneel paviljoen in het midden. De mens staat letterlijk centraal staat doordat de verkeersstromen van fietsers, scooters en auto's gescheiden van elkaar gedirigeerd worden naar de randen van de locatie, verscholen onder en achter groen, en grotendeels niet zichtbaar vanuit de openbare ruimte. Na overleg met de gemeente heeft de architect de parkeernorm weten terug te brengen van 1 naar 0,6. Lager is niet haalbaar. De commissie kan zich in hoofdlijnen vinden in het stedenbouwkundige ontwerp. Toch wordt gevraagd om de ruimtelijkheid en het landschap als drager voor het gebied verder te versterken. Het heeft op de beperkte plot meer schaal nodig om z'n karakter ook waar te maken en te proberen de onderwijsgebouwen 1 en 2 nog wat meer richting spoorwegtalud te schuiven om meer ruimte te maken.

Verder vraagt de commissie het groenontwerp van landsarchitect Zus verder uit te werken en ter beoordeling voor te leggen. Ten slotte heeft de commissie goede nota genomen van de intentie van opdrachtgever geen hek om het terrein aan te brengen.

Ripperdatterrein/Kleverlaan, bouw van drie huizenblokjes.

Mede aanwezig de heren van den Bosch, architect en Jansen namens opdrachtgever.

Na vertrek van de Cavalerie kwam de Ripperdacomplex met om liggend beschikbaar voor verkoop en herontwikkeling op basis van een door supervisor bOb van Reeth ontwikkeld masterplan. De Vervolgens vond herontwikkeling tussen 2006 en 2011 met uitzondering van een nog te bebouwing strookje langs de Kleverlaan, waar wel plannen voor bestonden maar die door de crisis en veranderde marktomstandigheden niet ten uitvoer zijn gebracht. Inmiddels acht de opdrachtgever de tijd rijp alsnog tot bouwplanrealisering over te gaan. Gekozen is voor een ander architectenbureau en een andere invulling; geen drie losse bouwblokjes van twee-onder-één-kap-woningen in vier lagen maar drie blokjes in twee lagen met alzijdige kap voor studio's. Qua architectuurtaal, materialisering, ornamentiek en detaillering wordt gerefereerd aan de kleinschalige losstaande gebouwtjes op het voormalige kazerneterrein.

De commissie constateert dat met de reeds gerealiseerde nieuwbouw het Ripperdacomplex een nieuwe signatuur gekregen heeft en dat het van belang is dat die continuïteit wordt voortgezet, vanuit een heldere keuze voor principes en ontwerpmiddelen om contrast dan wel continuïteit te maken, compositie maken, typologie goed kiezen, aandacht voor de begane grond. Dat omvat meer dan te volstaan met te refereren aan de beeldtaal van de kleine losstaande gebouwtjes op het terrein. De

architect wordt aangeraden allereerst contact op te nemen met de supervisor van het gebied om te horen hoe de nieuwbouw zich verhoudt met het door de supervisor opgestelde masterplan.

PLAZA-West, inrichting openbare ruimte.

Mede aanwezig de heren Van Eldonk, supervisor, Van den Bosch, architect, Van Splunter gemeentelijk landschapsarchitect, Van der Stelt, stedenbouwkundig medewerker.

De architect geeft een toelichting op de verdere uitwerking van het maaiveld en de gekozen parkeeroplossing. Zo is de groenstructuur langs het spoor versterkt met bomen, een haag en groene parkeervakken, waarbij het parkeren deels aan het zicht wordt onttrokken. Daarnaast is de architect er in geslaagd een doorlopende fietsverbinding te realiseren achter de expeditieruimte van gebouw 8.

Verder komt een doorlopende, verbindende groenstructuur met bomenrij langs de Westergracht. De in het gebied van de noord-zuid- lopende groenstructuren worden door de korte dwarsstraatjes tussen de bebouwing langs het spoor met elkaar verbonden. Continuïteit tussen de zones in het binnengebied is gezocht door te kiezen voor eenduidig materiaalgebruik. Trafo's worden geïntegreerd in de gevels of als plaatsing in de openbare ruimte niet anders kan, expliciet ontworpen.

De commissie is van oordeel dat de inrichting van de openbare ruimte en de te kiezen parkeeroplossing een cruciaal compositorisch element is in de herontwikkeling van de locatie PLAZA-West. De commissie constateert dat met de inrichting van de openbare ruimte en de gekozen parkeeroplossing een substantiële stap in ontwerp kwaliteit gemaakt is, gaat in hoofdopzet akkoord en ziet de verdere uitwerking met vertrouwen tegemoet. Specifiek aandachtspunt is een verdere architectonische uitwerking van de opening van de halfverdiepte garage en de ventilatie van de garages en het meer lijn geven aan de materialisering.

PLAZA-West, gebouwen I, V en VI, woningbouw en deels commerciële ruimte.

(Omgevingsvergunning)

Mede aanwezig de heren Van Elk, architect en Kleinjan, namens opdrachtgever, Van Splunter, gemeentelijk landschapsarchitect, Van der Stelt, stedenbouwkundig medewerker.

Door een misverstand heeft de architect geen presentatie voorbereid.

De commissie beraadt zich over de hierdoor ontstane situatie en gaat over naar het volgende agendapunt.

Zijlstraat 70-74, verbouw van bankkantoor en nieuwbouw.

Mede aanwezig de heren Te Witt, architect, Tjerkstra en De Graaf, stedenbouwkundigen, mw. Taverne, gemeentelijk architectuurhistoricus, Van Aerschot, stadsbouwmeester stad en regio en Broekman en Kranenburg, namens opdrachtgever.

De architect presenteert een aangepast ontwerp. Gekozen is voor het thema wonen aan een hof, qua typologie wordt gerefereerd aan een herenhuis. Verder is de kap van drie teruggebracht naar één laag. Net als bij het vorige ontwerp wordt de nieuwbouw losgemaakt van het monumentale hoofdgebouw aan de Zijlstraat. Voor dat gebouw is gekozen voor een meer ontspannen programma – maisonnettes ipv appartementen -, de monumentale directiekamer en het trappenhuis worden weer in oude luister hersteld.

De commissie constateert diverse inconsistenties in de planuitwerking te weten inpassing in het stedelijk patroon, oriëntatie van het gebouw, wonen aan een hof versus wonen aan de straat, de gekozen hybridebebouwingstypologie, massaopbouw en kapvorm in de hiërarchie van het omliggende stads- en dakenlandschap.

De commissie ziet dat in de advisering het project te weinig vooruit komt en voelt mee met de druk van de opdrachtgever. Zij adviseert meer denkkracht en logica in te zetten. Denk vanuit de plek, wat is de genius locus?. Neem dat als uitgangspunt van je ontwerp, werk dat per deelaspect met de daaruit voortkomende ontwerpkeuzes stapsgewijs en consistent uit. De commissie erkent dat het om een complexe ontwerp opgave gaat en adviseert de architect daarbij collegiale ondersteuning te zoeken. De stadsbouwmeester is beschikbaar om in de driehoek van ontwerpers die dan ontstaat ook zijn rol te nemen. Zo vertrouwen we erop dat het ontwerp naar een andere orde gebracht kan worden.

Meerwijk I, woningbouw.

Mede aanwezig de heren Van den Bosch, architect, Van den Tillaart, stedenbouwkundige en Zandvliet, namens opdrachtgever.

De architect presenteert een doorontwikkeld ontwerp waarbij alle vier woningbouwstrookjes in drie lagen worden opgetrokken. De luifels in de kopwoningen worden in beton uitgevoerd in plaats van aluminium en steken daardoor minder ver uit de gevel. Door het aanbrengen van een groene haag langs de kant van de weg is het parkeren op het binnenterrein grotendeels aan het zicht onttrokken vanaf de openbare ruimte. Vervolgens presenteert de architect bemonstering van de materiaalkeuze en een kleurenschema voor de raam- en deurkozijnen.

De commissie gaat in hoofdopzet akkoord met het ontwerp. Wel vindt de commissie dat de luifel een cruciaal architectonisch detail vormt van het ontwerp. De architect wordt daarom gevraagd de luifel zoals opgenomen in het vorige ontwerp weer terug te brengen. Verder vindt de commissie de aan de kant van het water in de tuinmuur opgenomen houten deur minder fraai. Geadviseerd wordt te kiezen voor een andere architectonische oplossing. Ten slotte adviseert de commissie de voordeuren niet in kanariegeel uit te voeren.

Station, opwaardering spoorwegviaducten en lichtontwerp.

Mede aanwezig de heren Yu, projectleider TAK-architecten, Kruizinga, ontwerper lichtplan, Van Aerschot stadsbouwmeester stad en regio, mw. Taverne, architectuurhistoricus

De architect schetst in vogelvlucht zijn restauratievisie op het station

Het stationsgebouw wordt ervaren als een geheel, bestaande uit meerdere onderdelen die hun eigen kenmerken en kwaliteiten hebben met een daarop toegesneden restauratievisie.

Stedenbouwkundig accentueert en continueert het verlichtingsplan de kenmerkenede noord-zuid structuur van de stad door het aanbrengen van een van naar noord lopende aan te brengen lijnarmatuur ter plaatse van de wand en het voetpad. Op een dieper schaalniveau worden de bijzondere monumentale waarden van de tunnelonderdoorgangen aangelicht waaronder de betegelde wand de gietijzeren kolommen en hekwerken en de onderkant van het spoorwegemplacement .

Benadrukt wordt dat het om een reversibele ingreep gaat die met subtiele, minimalistische detaillering zorgvuldig en weloverwogen wordt aangebracht.

Onderdeel van de ontwerpogave is eveneens, schoonmaken van de gevelwand, onderzoek naar een passende kleur en – onderdeel van de reguliere onderhoudscycli - herstel van bouwkundige gebreken. Ten slotte is ook het verhogen van de sociale veiligheid onderdeel van de opwaardering van de spoorwegviaducten.

De commissie heeft haar twijfels over de helderheid van de gemaakte ontwerpkeuzes o.a. het aanlichten in zowel de langs- als dwarsrichting van de onderdoorgangen, het karakter van de tunnels van buiten af gezien, hoe dit zich tot elkaar verhoudt in lichtsterkte en is verdeeld of met de gekozen aanpak het rijksmonumentale karakter van het station tot zijn recht komt.

Nagtzaamstraat/Teding van Berkhoutstraat, herprofilering.

Mede aanwezig de heren Hoefakker, gemeentelijk procesmanager en van Splunter, gemeentelijk landschapsarchitect.

Noodzakelijk groot onderhoud wordt aangegrepen als kans de Teding van Berkhoutstraat en Nagtzaamstraat van een nieuw profiel te voorzien. De stoep aan beide kanten van de straat wordt smaller gemaakt, waardoor ruimte vrijkomt voor in klinkermateriaal uit te voeren langspaarkeervakken. De rijbaan blijft van asphalt, hoewel de vloerenkaart van de nota ruimtelijke kwaliteit klinkerbestrating voorschrijft. Omwonenden zijn daar geen voorstander van wegens het intensieve busverkeer door de straat. Aan beide kanten van de rijbaan komt een twee meter brede rode fietsstrook. Het snelheidsregime blijft 50 km p/u.

Het aantal bomen blijft gelijk. Wel zal een aantal bomen verplaatst worden met het oog op een zo goed mogelijke evenwichtige verdeling en ritmering van het aantal te maken parkeervakken.

De commissie adviseert continuïteit te laten prevaleren boven regelmaat en in dat kader de bestaande bomen te laten staan en met de daarmee verkregen besparing te zorgen voor extra boomaanplant. Verder wordt geadviseerd in de parkeervlakken geen dwarsmarkering aan te brengen, zodat grote en kleine auto's zelf hun plek kunnen kiezen. Ten slotte vraagt de commissie de gemeente Haarlem betaald parkeren in te voeren als ultieme maatregel tegen de parkeerdruk inde wijk.

Haarlemmerhout, herinrichting entree ter plaatse van gebouw Dreefzicht

Mede aanwezig de heren Van de Zwet, landschapsarchitect Copijn, Dekker, gemeentelijk landschapsarchitect, Brink, namens werkgroep Haarlemmerhout en Dagniaux, gemeentelijk procesmanager

Het ontwerp omvat het maken van een herkenbare entree voor gebiedsdeel de Grote Hout van de Haarlemmerhout ter hoogte van gebouw Dreefzicht. Doel is de Haarlemmerhout aantrekkelijker en toegankelijker te maken en de uitstraling te versterken. Het prominent aanwezige autoparkeren vóór paviljoen Dreefzicht, een voormalige buiten sociëteit naar een ontwerp uit 1840 van Zocher jr, wordt verplaatst naar achter het gebouw en deels verdiept aangebracht, omzoomd met een beuken haag. Met de verplaatsing van het parkeren wordt de historische zichtas van de Henriklaan diep de Hout in weer hersteld. Vervolgens wordt vóór paviljoen Dreefzicht een terras gemaakt, refererend aan een pentekening uit 1843 en groeneilandjes met dakplatanen en acacia-aanplant achter het paviljoen. Ten slotte komt er een shared-space-plein voorzien van klinkerbestrating.

De commissie is enthousiast over de wens deze plek aan te pakken maar heeft grote twijfels over het erg stedelijk aandoende shared-space-plein en spreekt van een forse, nu niet vanuit de historische begrijpelijke ingreep. Gevolg is dat Paviljoen Dreefzicht zich nog meer los dreigt te gaan maken van de Hout. Het is de commissie niet duidelijk welk publiek belang hiermee gemoeid is. Geadviseerd wordt Dreefzicht, zoals het oorspronkelijke beeld vlak na de oplevering, weer meer in de Hout te verankeren o.a. met inzet van andere middelen. De commissie met de verplaatsing van het parkeren naar de achterkant van Dreefzicht het parkeren minder zichtbaar geworden is, blijft de commissie moeite houden met de nog steeds te prominente aanwezigheid van het parkeren.

PLAZA West, gebouw I, V en VI, woningbouw en deels commerciële ruimte. (Omgevingsvergunning)

Ter vergadering is gemeld dat op uitdrukkelijk verzoek van het ambtelijk management en namens het college, om procedurele redenen de commissie hoe dan ook advies moet uitbrengen over de vergunningaanvragen voor de gebouwen I, V, VI.

Hierop beoordeelt de commissie de ter vergadering aanwezige stukken, die begin augustus gedateerd zijn en gemaakt zijn na de laatste bespreking in de commissie op 5 juli jl. Op basis van de beschikbare stukken op hoofdlijnen is te concluderen dat voldaan wordt aan de redelijke eisen van welstand.

De eerder vandaag gepresenteerde verdere uitwerking van het maaiveld en de parkeeroplossing zal consequenties hebben die echter nog niet verwerkt zijn. Graag ziet de commissie de wijze waarop de ventilatie voor het Parkeren bovendecks/boven op de gebouwen wordt opgelost, en niet in de gevels en ziet de commissie de consequenties van de keuzen om de trafo's niet op het maaiveld maar in de bebouwing op te nemen, nog ter beoordeling tegemoet.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
6 DECEMBER 2016**

Commissieleden:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter

Ir. J. Grüber, architect

Ir. P. van Velzen, restauratiearchitect

Ing. Drs. M. van Winsen, architectuurhistoricus

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige

Mede aanwezig:

Ing. M. van Aerschot, stadsbouwmeester stad en regio

Ir. H. Rots, stedenbouwkundige

R. Algra, secretaris

Overzicht en inzicht lopende monumentenplannen.

Mede aanwezig mw. Taverne, architectuurhistoricus.

NB: De voorgelegde casussen zijn door monumentenzorg uitgekozen om met de ARK inzicht te krijgen in de trends en ontwikkelingen in de monumentenaanvragen in de stad en de wijze waarop daar gezamenlijk op gestuurd wordt. In dit gesprek spreekt de ARK zich ook inhoudelijk uit op hetgeen wordt voorgelegd.

Ridderstraat 22, aanbrengen van 2 extra gevelstenen.

Commissie adviseert negatief omdat drie gevelstenen op één gebouw een situatie creëert die nooit bestaan heeft of had kunnen bestaan, sprake is van aantasting van het monumentale gevelbeeld en het verloren gaan van bouwhistorisch materiaal. Geadviseerd wordt de gevelstenen elders in de gevelwand in de straat aan te brengen. Verder vraagt de commissie zich af wat er gebeurt op de plek van de gemetselde tuinmuur waaruit de ingemetselde gevelsteen D'HOOP wordt verwijderd.

Kinderhuisvest 31-33, plaatsen kapopbouw in één laag.

De panden Kinderhuisvest 31 en 33 hebben geen status maar zijn wel goed zichtbaar vanaf de singel en de Zijlweg en liggen net binnen de rand van het beschermde stadsgezicht. Recent is op het naastgelegen pand nr 35 een kapopbouw (in twee lagen) gerealiseerd met een nogal ongelukkige hoogte en beëindiging. Het beleid is dat daar waar sprake is van een trendsetter, de trend in voorkomende gevallen bij soortgelijke panden in dezelfde gevelwand gevolgd moet worden, (behalve als sprake is van een orde 2 pand of een pand met een monumentale status).

Binnen deze context gaat de commissie akkoord met de voorgenomen kapopbouw voor beide panden maar benadrukt dat het eerder gaat om een eenmalige uitzondering om te compenseren dan het doorzetten van de trend..

Kleverlaan 125, vergroten van een bestaand daklicht en aanbrengen tweede daklicht in het achterdakvlak.

De commissie gaat niet akkoord. Het pand Kleverlaan 125, gebouwd in de jaren twintig van de vorige eeuw, maakt deel uit van voormalig corporatiebezit van woningbouwvereniging *Onder Dak*.

Individualisering van de panden tast de gaafheid van het ensemble aan en doet afbreuk aan de cultuurhistorische betekenis van deze corporatiewoningen, die nu stuk voor stuk uitgepand worden.

De collectiviteit van het ensemble gaat volgens de commissie in dezen boven de individuele wens van de gebruiker.

Floraplein 17, aanbrengen isolerende beglazing..

De commissie adviseert negatief wegens aantasting van het monumentale gevelbeeld.

Geadviseerd wordt te kiezen voor achterzetramen

Ambtelijk mandaat

Anegang 31, plaatsen van een opbouw.

Architect wordt gevraagd het plan te komen presenteren.

Aandachtspunt: hoe voegt de grotendeels plat afgedekte opbouw zich in het omringde dakenlandschap.

Nicolaas van der Laanstraat, 11 plaatsen terugliggende opbouw met dakterras aan de straatkant.

De commissie adviseert negatief over het ontwerp wegens aantasting van de beeldkwaliteit en het architectonische silhouet van de woning. Gevraagd wordt de bestaande beeldkwaliteit te handhaven.

Koninginnenweg 32 maken van een blindnis in de zijgevel.

Commissie gaat niet akkoord; er ontstaat een storende onderbreking van de open-gesloten-gevelritmiek.

Dat klemt temeer nu het pand een orde 2 status, prominent aanwezig is in het straatbeeld en gesitueerd in het beschermde stadgezicht.

Stationsplein/Kruisweg, aanbrengen digitaal scherm van 50 m² op de 5^e laag tegen de gevel recht tegenover het station.

Negatief advies wegens verrommeling van het straat en gevelbeeld om commerciële redenen..

Station, opwaardering spoorwegviaducten en lichtontwerp.

Mede aanwezig de heren Yu, projectleider TAK-architecten, Kruizinga, ontwerper lichtplan, Van Aerschot stadsbouwmeester stad en regio, mw. Taverne, architectuurhistoricus

Ontwerper geeft een toelichting op het lichtplan.

Het lichtontwerp is het resultaat van een afspraak tussen het gemeentebestuur en NS ivm met plaatsen van poortjes in de stationsdoorgangen. Aan het sluiten van de poortjes heeft de gemeente de voorwaarde verbonden dat NS zorgt voor een volwaardig alternatief om het station te passeren via de spoorwegviaducten aan de Kruisweg en Jansweg. De opdracht die de ontwerper gekregen heeft is verbeter de belevingswaarde en veiligheid en zorg dat de unheimische sfeer van de utilitaire spoorwegviaducten het karakter krijgt van een aangename passage, als ware het een onderdeel van het interieur van het stationsgebouw.

Het lichtontwerp voorziet in het aanlichten van de kernkwaliteiten van de stationsviaducten, waaronder de entree's, de metselwerk wanden, de stalen kolommen en hekwerken en de onderkant van het spoorwegemplacement. Gevelwanden zullen gereinigd worden. Het lichtontwerp wordt gecombineerd met een iets lichtere kleur. Het ontwerp voorziet niet in het wegwerken van achterstallig onderhoud. Dat wordt meegenomen in de periodieke onderhoudscycli.

Gelet op de achtergrond en aard van de opgave vindt de commissie dat de stap naar een lichtontwerp zonder achterliggende visie te snel gezet is. De commissie vraagt daarom eerst een restauratievisie ter beoordeling voor te leggen waarin helder wordt hoe de ingreep zich verhoudt tot het gebouw zelf, welke karakteristieken van de onderdoorgang worden door de gekozen benadering letterlijk uitgelicht? Is het een transformatie van utilitaire doorgang naar passage als publiek interieur. Door analyse, restauratievisie en plan in lijn met elkaar te brengen is te beoordelen of en hoe de ingreep een logische vervolgstap is in de bouwhistorische ontwikkeling van het station.

Wagenweg, verbouw pand en gevelwijziging.

Mede aanwezig de heren Margry en Siemens, architecten.

De architecten presenteren een verder doorgewerkt ontwerp waarbij nog wat meer aansluiting is gezocht bij het gevelbeeld van nr. 84. Zo is het verticalisme nog wat sterker aangezet doordat de linker raampartijen smaller gemaakt zijn en - het middelste raam - hoger. Daarnaast is er in de ramen een terugliggende geleding aangebracht en is het hogere middelste raam voorzien van een glazen frans balkon. Verder is de topgevel bekleed met hout en loopt de omlijsting van de dakrand van de topgevel door in de gootlijst naar de twee andere panden van het ensemble. De gevel wordt uitgevoerd in rood/grijs stucwerk en is voorzien van een belijning. Verder krijgt het plan een natuurstenen plint. De commissie meent dat de doorwerking van het plan, mede door de diversiteit in materiaalgebruik, geleid heeft tot een verrommeld gevelbeeld. Er is gekozen voor een abstracte ontwerprichting die in de verfijning naar de details echter verrommeld. Door het aanbrengen van betimmering in de topgevel is de samenhang met de onderbouw verloren gegaan. Verder stelt de commissie vast dat stucwerk een a-typische materiaalsoort is die in de omgeving niet voorkomt en ook een groot risico heeft op lelijk verouderen. Geadviseerd wordt te werken vanuit de architectuur van het gevelvlak met het goed detailleren en positioneren van ramen en kozijnen. Daarnaast kiezen voor een andere oplossing voor het gevelvlak, bijvoorbeeld keimen, dat de oude en nieuwe metselwerksteen van de gevel. zichtbaar

houdt. Tot slot wordt gevraagd te zoeken naar een manier om daarmee ook de top en de gevel aanen te trekken.

Boerhaavewijk Noord, bouw van grondgebonden woningen.

Mede aanwezig de heer Bakker, architect, alsmede de opdrachtgevers en ontwikkelaar.

De architect presenteert een aangepast ontwerp.

De nieuwbouw voegt zich naadloos de, op basis van een stedenbouwkundig ontwerp van bureau Musk iets gewijzigde stempelstructuur (van open-stroken-verkaveling naar via gemetselde muurtjes gesloten-bouwblok-structuur) binnen het stedelijk patroon van de Boerhaavewijk.

Refererend aan de vijftiger-jaren-architectuur in de directe omgeving van het plan is gekozen voor eenvoud in massa en volume maar met expliciet ontworpen kopgevels, subtiele metselwerk ornamentiek en detaillering in een rood/bruine baksteen, een fijnzinnig ontworpen dakrand, een luifeltje boven de voordeur en in de gevel geïntegreerde HWA's. De overgang van privé naar publiek bestaat uit Delftse stoepen, plantenbakken en gemetselde erfafscheidingen. Parkeren vindt plaats op straat. Doordat er minder wooneenheden terugkomen dan wat er stond, zal sprake zijn van minder parkeerdruk. Bestaande bomen worden zoveel mogelijk gehandhaafd of, waar ze gekapt moeten worden, vervangen door herplant. Per saldo verdwijnen er 38 van de huidige 227 bomen.

De commissie complimenteert de architect met het fraaie ontwerp. Wel wordt gevraagd heel precies te zijn op de hoeken van het plan, waar stedenbouw wordt gesteund door de architectuur. Daarom in de uitwerking de ramen in de kopgevels wat beter te laten matchen met de wandelpaden en nog wat meer architectuur in te brengen bij de straatwandgevels van de kopwoningen met de WC-raampjes en te zorgen dat het ontwerp hier ook echt de hoek om gaat en bij de tuinschuurtjes massa maken op de hoeken. Verder wordt gevraagd rookgasafvoerkanaaltjes te clusteren en de zonnecellen te situeren op de bergingen, of, indien op het dak, in de vorm van pannen, identiek aan de bestaande pannen. Ten slotte wordt de gemeente gevraagd met een tuinontwerp te komen voor de drie nu verwaarloosde grondstrookjes tussen de nieuwbouwwoningen de recent naar een ontwerp van architect De Gooijer gerenoveerde meergezinswoningen.

Brinkmanncomplex Smedestraat/Schoutensteeg, gevelwijziging.

Mede aanwezig de heer Van Wylick, ontwerper en Van Aerschot, stadsbouwmeester.

De ontwerper laat weten dat voor de winkelruimte op de begane grond en de bescheiden kantoorruimte op de eerste laag op de hoek Smedestraat/Schoutensteeg een opdrachtgever en kandidaat-huurder in beeld zijn. In verband daarmee presenteert hij een gevelontwerp voor het winkeldeel aan de Smedestraat en Schoutensteeg. In de volgende vergadering wordt ook een ontwerp voor de winkelentree aan de Grote Markt 19 gepresenteerd.

De gevelwijziging op de begane grond behelst het naar voren halen en in de rooilijn zetten van de huidige, terugliggende, onder een arcade gesitueerde zij- en achtergevel. De bestaande open-gesloten-verhouding in het gevelbeeld wordt niet veranderd. Door het naar de straat halen van de gevel ontstaat een meer levendig en uitnodigend gevelbeeld. Voor het kantoordeel op de hoek van de is gekozen voor een nieuwe kozijninvulling met eveneens behoud van de bestaande open-gesloten-verhouding in het gevelvlak.

De commissie meent dat het ontwerp als losse ingreep, dat slechts een deel van de gevelwand beslaat, niet op zichzelf beoordeeld kan worden. De ontwerper wordt daarom gevraagd in samenspraak met de eigenaren van de bovenbouw een visie voor het gebouw neer te leggen met een integraal, samenhangend en toekomstbestendig gevelontwerp vanuit de nieuwe functies/gebruikers van het pand maar sterker nog vanuit de kans om straatwanden te repareren..Dat geldt ook voor de voorgenomen aanpak van de entree aan de Grote Markt.

Zijlstraat 70-74, verbouw pand en nieuwbouw.

Mede de heren Te Witt, architect, De Graaf, stedenbouwkundige, van Aerschot stadsbouwmeester stad en regio, mw. Taverne, architectuurhistoricus, hr. Broekman namens opdrachtgever.

De architect presenteert een aangepast ontwerp, waarbij de nieuwbouw, een gebouw in vier lagen met drielaagse kap en een semi-losstaand torenelement voor de vluchtrap, is losgemaakt is van de van de hoofdbebouwing aan de Zijlstraat.

Op verzoek van de commissie geeft de architect aan de hand van oude stadsgezichten, historisch kaart-

materiaal, een zichtlijnenstudie en een kappenkaart een onderbouwing van de gemaakte ontwerpkeuze die tot het gekozen bouwvolume heeft geleid.

De commissie deelt de door de architect gemaakte analyse van de stad maar stelt vast dat de geen consequenties getrokken zijn uit het gepresenteerde kaartmateriaal. Daardoor gaat het ontwerp voorbij aan de natuurlijke, ongekunstelde organische ontwikkeling van de binnenstad. Afwijkingen van het bestaande zijn mogelijk maar voorstellen van de architect zijn niet logisch verbonden met de analyse die hij voorstelt en lijken daar soms zelfs los van te staan.

De schaa sprong die gemaakt die in het ontwerp gemaakt wordt volgt niet uit de hiërarchie van het fijnmazige stratenpatroon. Sterker nog; zij is daarmee in strijd. Ook op het niveau van het dakland schap vindt er een schaa sprong plaats die niet past in het systeem van het historische dakenlandschap en zich alleen maar laat verklaren vanuit de behoefte van het programma. De vele openingen in de kap en de galerij zijn bouwkundige figuren die wezensvreemd zijn voor de binnenstad.

De commissie adviseert daarom niet de functie en het programma maar het DNA van de plek als uitgangspunt voor een ontwerp te nemen -wat laat de plek toe?- en daarbij de kernkwaliteiten van de stad als je “werkmateriaal” te gebruiken en veel dichter te blijven bij de opgave om het bestaande te repareren en met gerichte ingetogen gebaren te verbeteren.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
22 NOVEMBER 2016**

Commissieleden:

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige

Ir. P. van Velzen, restauratiearchitect

Ing. Drs. M. van Winsen, architectuurhistoricus

Mede aanwezig:

Ing. M. van Aerschot, stadsbouwmeester stad en regio

Ir. H. Rots, stedenbouwkundige

R. Algra, secretaris

Planbeoordeling monumentenplannen.

Mede aanwezig mw. Taverne, architectuurhistoricus.

Drostecomplex, verlengen ramen.

Het ontwerp omvat het verlengen van enkele ramen van het tot appartementen verbouwde Drostecomplex. Bij de verbouw tot appartementen zijn de oorspronkelijke ramen vervangen. Een der bewoners wil enkele ramen verlengen. De commissie heeft geen bezwaar maar adviseert de aanwezige ramen te handhaven en voor de verlenging, om geschiedvervalsing te voorkomen, te kiezen voor een eigentijdse oplossing.

Houtmarkt 59A/Sleutelstraat, aanbrengen glazen deur.

Nu een reversibele ingreep betreft en het hoekpand gesitueerd is aan de smal doodlopend steegje, gaat de commissie akkoord met het ontwerp.

Anegang 31, gevelwijziging.

Het ontwerp betreft het aan de hand van oude tekeningen weer terugbrengen van het oorspronkelijke gevelbeeld. De commissie gaat akkoord met het voorstel. Wel wordt geadviseerd wordt de gesloten geveldelen te keimen (steenrood) en erop toe te zien dat de voegen niet te dik aangezet worden.

Schotersingel 91 maken aanbouw en plaatsen zonnepanelen..

Het voorstel betreft het maken van een uitbouw van 4 meter over de volle gevelbreedte van de achtergevel. Nu is sprake van een langwerpige uitbouw.

De commissie gaat niet akkoord wegens aantasting van de structuur van het pand en een niet aanvaardbare wijziging de hiërarchie tussen hoofd- en bijgebouw.

Een (glazen)serre acht de commissie wel denkbaar, waarbij het gevelopeningen intact gelaten moeten worden. De commissie heeft geen bezwaar tegen plaatsing van de zonnepanelen nu die niet zichtbaar zijn vanaf de openbare ruimte.

Zijlstraat 70-74, verbouw vm bankkantoor en nieuwbouw achterbouw.

Aard en impact van het ontwerp is van dien aard dat voor een gewogen planoordeel de commissie voltallig moet zijn. Nu dat door onvoorziene omstandigheden niet het geval is, wordt de planbeoordeling doorgeschoven naar de volgende vergadering.

Wagenweg 88, gevelwijziging en verbouw pand.

Mede aanwezig de heren Margry en Siemens, architecten

De architecten presenteren een aangepast ontwerp waarbij meer de dialoog is aangegaan met het nog in redelijk gave staat verkerende gevelontwerp van nr. 84. Zo is gekozen voor een duidelijke tweedeling van de gevel, is de daklijst wat verder doorgezet, is gekozen voor diepe negges met terugliggende kozijnen en passend kleurgebruik. Verder is de dubbele deur achterwege gelaten en gekozen voor een portiekoplossing.

De commissie complimenteert de architecten met de gemaakte vervolgstap maar mist nog een extra verdieping ten aanzien van de (historische) relatie van dit pand met de buurpanden, waar het vanouds één geheel meer vormde. Het ontwerp ademt nog te veel standaardkwaliteit, terwijl deze

locatie (beschermd stadsgezicht en onderdeel van een (voorheen) bijzonder ensemble) meer aandacht verdient. De commissie vraagt de ontwerpers de essenties van dit ensemble overtuigender in het ontwerp te betrekken. Dit kan ook met moderne ontwerpmiddelen. De commissie wijst op de onderlinge verhoudingen, de open-dicht-verhouding en het verticalisme van nr. 84. Tevens vraagt de commissie aandacht voor de rijkdom van het oorspronkelijke gevelbeeld en de mogelijkheden om dit met (hedendaagse) ontwerpmiddelen in het nieuwe gevelbeeld te verwerken.

Europawijk, Engelandlaan/Stockholmstraat, blok 6B kavelpaspoort.

Mede aanwezig de heer De Graaf, stedenbouwkundige en mw. Dieben, procesmanager.

De bouwkavel betreft een strook braakliggende grond van 14 bij 38,5 meter, aan de Engelandlaan, ter hoogte van de Stockholmstraat. Het programma bestaat uit minimaal 6 en maximaal 8 wooneenheden. Bebouwing moet plaatsvinden in de rooilijn die tevens de erfgrans is. Thema “Bouwen in het groen”. De bouwhoogte varieert van minimaal 3 tot 9 meter en maximaal 12 tot 13 meter. De gevelindeling is vrij maar de plint- als samenbindend element - moet als een geheel ontworpen worden. Entrees moeten aan de straatkant komen, eventuele werkruimte op de begane dient een representatieve uitstraling te krijgen naar de openbare ruimte. Balkons, maximaal anderhalve meter uitkragend, aan alle kanten, zijn toegestaan. Gelet op het dakenlandschap van de Europawijk moeten de daken plat afgedekt worden. Dakterrassen zijn toegestaan. Materiaalgebruik, met uitzondering van de plint, is eveneens vrijgelaten. Wel moet het hoogwaardig en duurzaam zijn. Parkeren vindt plaats op straat. De kavel wordt aan één groep van geselecteerde zelfbouwers verkocht. Kaderstellend is de Toekomstvisie Europawijk Zuid, waaronder behoud en versterking van het ruim aanwezige openbare groen en meer differentiatie van het woningaanbod. Het uiteindelijke ontwerp wordt alleen in de marge nog door de commissie getoetst aan de Nota Ruimtelijke Kwaliteit.

De commissie spreekt van een interessante aanpak. Wel vraagt de commissie aandacht voor de relatie van de nieuwbouw met de wijk. Welk eindbeeld heeft men voor ogen? Door het gevelbeeld vrij te laten kan er ook dertigerjarenbouw of Haarlemse renaissancebouwstijl plaatsvinden.

Bisschoppelijk Paleis en nieuwbouw Parklaan.

Mede aanwezig de heer Hulsker, architect en mw. Taverne, architectuurhistoricus

De architect presenteert een integraal, samenhangend ontwerp voor het totale Bisschoppelijk paleiscomplex. Het ontwerp omvat zowel een verbouw- als restauratieplan voor de panden Nieuwe Gracht 80 (het patriciërshuis vm bisschopswoning, gebouwd in 1734) en het naastgelegen Cuyperspand nr. 80a (gebouwd in 1875), inrichting van de “paleistuin”, nieuwbouw aan de Parklaan en een parkeeroplossing.

De structuur van beide panden 80 en 80a blijft intact. Nr. 80 wordt in haar geheel in gebruik genomen als woonhuis. Belangrijkste ingrepen die overwogen worden zijn het aanbrengen van een lift en een bescheiden dakdoorbraak op zolder om buitenruimte te creëren. Nr. 80a krijgt weer een eigen entree aan de Nieuwe Gracht. Gedacht wordt aan verbouw van het pand ten behoeve van drie of vier appartementen.

Nieuwbouw Parklaan

De verkavelingsstructuur van de bebouwing aan de Nieuwe Gracht is 1:1 overgenomen in de nieuwbouw aan de Parklaan doordat het woonblok wordt opgeknipt in drie herenhuisen onder één kap, achter Nieuwe Gracht 80 en één herenhuys achter nr. 80a. Ook het verschil in rijkdom van de architectuur is terug te vinden in de nieuwbouw doordat het pand achter 80a van Cuypers, net iets soberder en in een andere tint metselwerk wordt uitgevoerd dan de andere drie panden, direct achter het patriciërshuis. De relatie tussen de bebouwing aan de Nieuwe Gracht en die aan de Parklaan blijkt verder doordat de achtergevel van de drie panden aan de Parklaan het spiegelbeeld vormen van de begane grondlaag van nr 80. Verder is de nieuwbouw over het geheel genomen kleinschaliger dan het eerdere ontwerp en wordt in het gevelbeeld beter gerefereerd aan de historische context.

Parkeren wordt volledig inpandig opgelost in de nieuwbouw zodat vanuit de nieuwe Grachtpanden geen zicht meer is op geparkeerde auto's in de tuin.

De commissie complimenteert de architect met de voor dergelijke ontwerpogaven doordacht gekozen projectaanpak via een masterplan, bouwhistorische verkenning, waardestelling en restauratievisie en zal dit als voorbeeld stellen bij de aanpak van vergelijkbare grootschalige restauratieplannen. Nu de integrale aanpak helder is adviseert de commissie de architect de verdere doorwerking van de

monumentenpanden per laag en vertrekt verder uit te werken in nauw overleg met de gemeentelijke architectuurhistoricus en het eindresultaat ter beoordeling voor te leggen. Verder wordt nader onderzoek gevraagd naar het bordes en een kleuren onderzoek voor Nieuwe Gracht 80.

Over de nieuwbouw merkt de commissie op de deels uitkragende zijgevel bij voorkeur volledig op de grond te zetten, te kiezen voor een entree aan de Parklaan, en ramen in de zijgevel. Verder wordt gevraagd in plaats van dakvensters te kiezen voor dakkapelletjes. De nieuwbouw, kan na verdere doorontwikkeling ten aanzien van materiaal-, kleurgebruik en detaillering, separaat van de aanpak van de monumentenpanden, aan de commissie ter beoordeling worden voorgelegd.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
8 NOVEMBER 2016**

Commissieleden:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter

Ir. J. Gräber, architect

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige

Mede aanwezig:

Ing. M. van Aerschot, stadsbouwmeester stad en regio

Ir. H. Rots, stedenbouwkundige

R. Algra, secretaris

Watermeterfabriek, Noord Schalkwijkerstraat 117, plaatsen op gemeentelijke monumentenlijst.

Mede aanwezig mw. Temme, architectuurhistoricus.

De watermeterfabriek, oorspronkelijk een glasfabriek uit 1916, representeert een tak van industrie die in ons land nooit groot geweest is en is daarom uit oogpunt van cultuurhistorie zeldzaam. Ook de kleinschaligheid van het fabrieksgebouw zie je niet vaak. Het gebouw, eigendom van de gemeente, is opgetrokken uit een baksteen trasraam met witte kalkzandsteen muren. Anders dan de cultuurhistorische betekenis en zeldzaamheidswaarde is de stedenbouwkundige betekenis van het gebouw niet bijzonder meer door de in de loop der tijd gepleegde stedenbouwkundige ingrepen in de omgeving van het gebouw. Toch adviseert de gemeentelijke architectuurhistoricus de commissie het pand een (gemeentelijke) monumentale status te geven, mede met het oog op de voorgenomen verkoop van het pand door de gemeente.

De commissie, gelezen het advies van de architectuurhistoricus en gewogen de cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige betekenis van het pand, adviseert positief over plaatsing op de lijst van gemeentelijke monumenten.

Pim Mulierlaan, bouw van een woontoren. (omgevingsvergunning)

Mede aanwezig de heren Mulleners en Van Buitenen, architecten en Werkhoven, opdrachtgever.

De architect presenteert bemonstering van de steenkeus en voegwerk.

Gekozen is voor een zandkleurige steen met een tintje net als bij het tegenover gelegen Mendelcollege. De voorkeur van de architect gaat uit naar één steensoort in halfsteensverband in combinatie met een te spelen spel met drie soorten voegwerk om het patchwork metselwerkreliëf nog wat meer te accentueren. Verder geeft de architect een toelichting op het groenplan. Voor het gebouw, langs de Randweg, komt een oplopend talud met ruwer groen en inheemse boomsoorten, refererend aan het naast gelegen weideland. Verder komt er een grindpad langs de gevel. Het tuinmuurtje aan de zijkant, bij de ingang van de fietsenstalling, wordt uitgevoerd in cortenstaal. Achter het gebouw langs de Pim Mulierlaan komt een haag met gazon, heesters en boomaanplant in diverse soorten en kleuren, die het autoparkeren aan het zicht onttrekt.

De commissie gaat akkoord met het ontwerp voor de woontoren en de door de architect voorgestelde materialisering. Door de subtiele keuzes in zijn betrokkenheid in de uitwerking en richting uitvoering voor de commissie een belangrijke waarborg.

Om de dominante aanwezigheid van het autoparkeren aan de noordkant bij de Randweg nog iets te verzachten verzoekt de commissie het parkeergeedeelte daar wat meer te vergroenen door herschikking van parkeerplaatsen, meer groen en grastegels. Ook geeft de commissie aan de stedenbouwer mee de parkeerplaatsen voor openbaar gebruik wellicht elders in de omgeving van de portvoorzieningen op te lossen. Dat kan ook meer lucht geven in de buitenruimte-inrichting rond deze woontoren.

Robert Kochlaan 318-322 en 532-546, verbouw kantooruimte tot appartementen

(omgevingsvergunning)

Het voorlopig ontwerp is enkele keren in de fase van collegiaal vooroverleg in de commissie besproken. Nu ligt het definitieve ontwerp met de status van vergunningaanvraag ter beoordeling voor..

De commissie constateert dat het definitief ontwerp in de lijn is met de eerdere besprekingen en gaat akkoord met het ontwerp.

Planetenlaan 168, bouw van een kinderdagverblijf (voorlopig ontwerp).

Mede aanwezig de heren Puister, architect en Dinklo, opdrachtgever.

Op voorstel van de commissie bij de vorige planbespreking, heeft de architect de nieuwbouw nu meer in samenhang gebracht met de achtergelegen basisschool, beter ingepast in het orthogonale stedenbouwkundige patroon en meer herkenbaar geadresseerd aan de straatkant. De ovale footprint van het vorige ontwerp is veranderd in een rechthoekige footprint, waarbij de zuidoosthoek van de nieuwbouw in dezelfde lijn gezet is als de achterbouw van het naastgelegen pand Rijksstraatweg 225. Het programma en de indeling zijn niet gewijzigd. Het gebouw wordt opgetrokken in één laag en bekleed met hout waarbij de stroken deels doorlopen over de raampartijen.

Aan de straatzijde wordt een houten wand gesitueerd met twee grote openingen die zicht bieden op de speelweide en de voorgevel van de nieuwbouw. Achter de wand zijn twee bergingen en de fietsenstalling gesitueerd. Het trafohuisje is opgenomen in linker opening. Ten slotte heeft de architect een aanzet voor een tuinontwerp gemaakt met een ontwerp voor een speelplaats en openlucht theater. De commissie complimenteert de architect met zijn ontwerp en de inpassing in de stedelijke structuur en vindt dat goed gereageerd is op haar reactie op het vorige ontwerp.

Gevraagd wordt de luifel, die het tuindeel omsluit, nog wat meer ontwerp kwaliteit te geven. Die vraag geldt ook voor het hekwerk langs de straatkant.

Haarlem Zuidwest en Rozenprieel, herprofilering

Mede aanwezig de heren de Hoop, extern landschapsarchitect, van Splunter gemeentelijk landschapsarchitect en Putter, gemeentelijk procesmanager.

De procesmanager laat ter inleiding weten dat herprofileringsplannen in de geest van de HIOR in opbouw en op basis van aandachtspunten, suggesties en ontwerp sessies van en met buurtbewoners zijn ontwikkeld. Vervolgens geeft de externe landschapsarchitect een toelichting op de ontwerpen.

JULIANA STRAAT/STOLBERG STRAAT/KONINGINNEWEG/TWEEDE EMMA STRAAT.

De ambitie van het ontwerp is het klassieke straatbeeld van vroeger in deze statige woonstraten van dit eind 19^e eeuwse stadsontwerp weer terug te brengen. Daartoe worden de betegelde trottoirs vervangen door klinkers met te hergebruiken natuursteenbanden, aangevuld met grijze betonbanden langs de stoeprand. Verder komen er klassieke lichtmasten, type krul. Voor alle straten bestaat het profiel uitsluitend een beklinkerde rijstrook met aan beide kanten beklinkerde trottoirs. Er komen geen paarkeerhavens. Twee uitbuigingen in het trottoir bij de Stolbergstraat/Julianastraat worden ingericht als speelpleintjes met verbijzonderd klinkerpatroon. Ook worden de pleintjes voorzien van enkele monumentale bomen. Er komen geen speeltoestellen. Verkeersremmende maatregelen worden zo neutraal mogelijk uitgevoerd; een kleine verhoging met markering in hetzelfde beklinkerde materiaal als de rijbaan. Daar waar in de bestaande bomenrij de ritmiek is onderbroken, komt extra boomaanplant. Karakteristiek voor de buurt is dat iedere straat haar eigen boomsoort heeft.

De commissie gaat akkoord met het ontwerp, spreekt van een fraai ontwerp en begrijpt de gemaakte ontwerpkeuzes en afwegingen.

TEMPELIERS STRAAT

De Tempeliersstraat, overgaand in de Eerste Emmastraat is een belangrijke doorgangsroute o.a. voor busverkeer. De rijbaan blijft van asfalt maar het trottoirs worden in de nieuwe opzet uitgevoerd in klinkers. Ook de langsparkeervakken aan beide kanten van de straat worden uitgevoerd in klinkers. Met deze ingrepen is het dominant aanwezige grijs fors teruggebracht. De rode fietsstroken blijven gehandhaafd en worden via de Eerste Emmastraat doorgezet tot voorbij de Emmabrug aan de Leidsevaart en begeleid door een wit onderbroken lijntje waardoor de continuïteit van de route meer kracht krijgt. Het bomenbestand aan de Tempeliersstraat tussen de parkeerhavens wordt fors uitgebreid aan beide kanten van de straat. Verder komen er klassieke lichtmasten net als elders in de wijk.

De commissie complimenteert de landschapsarchitect met het ontwerp en de continuïteit die daarmee wordt teruggebracht al blijft de commissie de keuze voor de rode kleur van de fietsstrook betreuren.

FLORAPARK

Florapark en Floraplein zijn in 1873 ontworpen door tuinarchitect Zocher, met niet lang daarna de bouw van royale stadsvilla's. Kenmerkend is de ruimtelijke opzet met veel groen en brede beklinterde trottoirs. Het gebied is nu op sommige plaatsen een beetje een ratjetoe aan materialen met daarnaast het nodige achterstallig onderhoud ten aanzien van het groen. In het definitief ontwerp wordt het klassieke beeld weer zoveel mogelijk teruggehaald. Er komt extra boomaanplant in het Florapark, waaronder in de bocht langs de Bos en Vaartschool. Daarmee wordt de vaste ritmiek in de bomenrij weer hersteld. Het langs de school lopende betegelde trottoir krijgt weer klinkers waarmee de eenheid in materiaalgebruik met de andere beklinterde trottoirs wordt hersteld. De steensoort van de bussluis wordt ook vervangen door klinkers. Verder komen er grasstroken langs de weg. Het is niet mogelijk de busroute te verleggen. Het parkje aan het Floraplein krijgt een opknappbeurt, waaronder snoeien van het struweel zodat zichtlijnen vanuit de rondom gelegen woningen op het parkje weer terugkomen. Daarnaast is sprake van herstel van de symmetrische vlakken van het parkje met gras en heesters en er komt boomaanplant.

De commissie spreekt van een fraai ontwerp en ziet dat de in de loop der tijd verloren gegane continuïteit door verkeersingrepen en afwijkend materiaalgebruik weer op een overtuigende manier is teruggebracht.

ROZENPRIEEL

Kenmerkend voor het Rozenprieel - een 19^e eeuwse stadsuitbreiding - is de oostwest-structuur in het stedelijk patroon, de relatief hoge bebouwingsdichtheid van grotendeels kleine arbeidershuisjes en de smalle straatjes. Aanleiding voor de herprofilering is noodzakelijke vervanging op korte termijn van de riolering in drie straten. Herprofilering van de overige straten volgt over drie jaar. De ingreep omvat het parkeren, meer groen en het materiaalgebruik van de weg en de stoep. De rijbaan bestaat in de nieuw gekozen opzet net als nu uit gebakken klinkers waarin aanwezige straatkunst opnieuw wordt opgenomen. Ook het langsparkeren aan beide kanten van de straat blijft gehandhaafd. Nieuw is dat de parkeervakken ook in gebakken klinkers worden uitgevoerd en door een doorlopende betonnen belijning wordt gescheiden van de rijbaan. Daardoor ontstaat een continue lijn in het straatprofiel. Ten slotte wordt gezorgd voor extra boomaanplant, bestaande uit kleinbladige lindes. Bedoeling is dat het ontwerp van deze herprofilering wordt doorgezet naar de andere straten zodra ook daar de riolering vervangen moet worden.

De commissie vindt dat met dit ontwerp een flinke stap gezet is in verbetering van de beeldkwaliteit van de drie straten en gaat akkoord met het ontwerp. De gemeentelijke projectleider wordt gevraagd ook woningbouwvereniging Ymere, die 600 woningen in het Rozenprieel heeft en renovatie- en nieuwbouwplannen voorbereidt, mee te nemen in de buurtaanpak en uit te dagen qua ambitieniveau aan te sluiten op de nieuwe beeldkwaliteit van het Rozenprieel.

PLAZA- West, gebouw, 2, 3 en 4, bouw van appartementen.

Mede aanwezig de heren Van Eldonk, architect, van Elk, architect en Kleinjan, namens opdrachtgever.
Gebouw 4

Architect Van Eldonk geeft een toelichting op het ontwerp voor gebouw 4. De solitaire positie van het gebouw in het ensemble van PLAZA-West, heeft de architect geïnspireerd de vrijstaande typische Haarlemse stadsvilla, met haar traditionele architectuurtaal, kenmerkende plastiek, gevelcompositie, speklagen en materiaalgebruik, voorzien van een eigentijdse interpretatie, als uitgangspunt te nemen voor zijn ontwerp.

De commissie vindt dat het ontwerp een duidelijke keuze maakt voor contrast en is aangenaam verrast dat de referentie daarvoor gezocht wordt in de Haarlemse villatypologie. Maar er is nog een substantiële stap nodig, die voorbij de gevel kijkt naar de samenhang met typologie en de stedenbouwkundige inpassing, zeker in de aansluiting op gebouw 2 en 3.

Gebouw 2 en 3

Architect geeft een toelichting op het ontwerp van gebouw 2, aan de Westergracht en het direct daarachter gesitueerde gebouw 3 aan de pleinkant. De gebouwen worden opgetrokken in respectievelijk 5 en 7 lagen. Refererend aan de gebouwen 1, 6 en 5 aan de overkant is gekozen voor een geparcelleerd gevelbeeld, deels voorzien van balkons, eenduidig materiaalgebruik en deels verbijzonderd met metselwerkrelief. De begane grondwoningen hebben hun entree aan de straatkant;

bij gebouw 2 aan de Westergracht bereikbaar via een trappetje. De begane grondwoningen van gebouw 3, dat met de achterkant in het water staat, krijgen aan de pleinkant een bescheiden voortuintje. Beide gebouwen krijgen een hoofdentree over twee lagen. De appartementen van gebouw 2 worden ontsloten via een galerij aan de achterkant. De appartementen van gebouw 3, die zich aan beide kanten bevinden, worden ontsloten via een centrale middengang. De bergingen en autoparkeren zijn ondergebracht in de kelder, die bij gebouw 3 als een blinde plint goed te zien is vanaf het water. De commissie vindt dat het ontwerp de helderheid en uitstraling mist, die bij de bouwblokken aan de overkant bepalend zijn. Wat het ingewikkeld maakt is dat de architect in zijn mogelijkheden en ontwerpkeuzes zich tot het maximaal invullen van de in het bestemmingsplan vastgelegde contour en de rafelige footprint, nog uit de periode dat het EKP-gebouw aanvankelijk gehandhaafd en hergebruikt zou worden. De commissie meent dat het programma van veel kleine wooneenheden/studio's in combinatie met de gekozen middengangontsluiting een verkeerde richting is. Dat leidt tot een geforceerd gevelbeeld, geen goede aansluitingen op het maaiveld en een te massief gebouw. De kwaliteit van de oostzijde van het plan, waar de galerijontsluitingen en bergingen zijn gesitueerd is teveel een achterkant.

De commissie adviseert dringend een andere weg in te slaan, te kiezen voor een meer ontspannen programma met een meer logische ontsluitingstypologie, bijvoorbeeld door binnen de bestemmingsplancontour te kiezen voor losstaande bouwvolumes.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
25 OKTOBER 2016**

Commissieleden:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter

Ir. P. van Velzen, restauratiearchitect, architect.

Ing. Drs. M.R. van Winsen, bouwhistoricus

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige

Mede aanwezig:

Ir. H. Rots, stedenbouwkundige

R. Algra, secretaris

Plannen ambtelijk mandaat

Kleine Houtstraat: maken van een permanente opklapbare bank met leuning tegen de gevel. De commissie adviseert negatief gelet op de orde-2-status van het pand en het ontstaat van een verrommeld en armoedig gevelbeeld.

Van 't Hoffstraat: plaatsen dakkapellen in het voor- en achterdakvlak. De dakkapel in het voordakvlak voldoet niet aan de ruimtelijke kwaliteitscriteria voor dakkapellen door haar te grote maatvoering. Geadviseerd wordt de dakkapel niet breder te maken dan de helft van het dakvlak.

Tetterodestraat: plaatsen van een dakopbouw. De commissie gaat akkoord met de dakopbouw. De dakkapel in het voordakvlak voldoet echter niet aan de ruimtelijke kwaliteitscriteria voor dakkapellen door haar te grote maatvoering. Geadviseerd wordt deze dakkapel conform de regels niet breder te maken dan de helft van het dakvlak.

Gedempte Oude Gracht 52-54: De commissie gaat in hoofdopzet akkoord met een ontwerp een zonder vergunning aangebrachte liftopbouw te verlagen van 14,75 m naar 13,55 m.

Kruisweg, wijzigen winkelpui: De3 commissie adviseert een cortenstalen middenstijl aan te brengen om de dominante aanwezigheid van een cortenstalen omkadering van de winkelpui wat ter verzachten.

Entree-Oost, VO Waterpartij en groenplan.

Mede aanwezig de heren Vervuren, extern landschapsarchitect, van den Tillaart, stedenbouwkundige en Zwikker, namens opdrachtgever.

De landschapsarchitect geeft een toelichting op het ontwerp. De waterpartij wordt onderdeel van het watersysteem van de Boerhaavewijk. Vandaar de aanwezigheid van een gemaaltje in de zuid-oosthoek van de bouwlocatie. Gekozen is voor een natuurlijke oever, zowel qua vegetatie als beleving en inheemse boomaanplant. De uitbuigingen van de oever zijn, net als bij de waterpartij in west, nog wat versterkt, waardoor meer ruimte ontstaat voor spelen, met speeltoestellen van boomstammen, één en ander nader uit te werken in samenspraak met de toekomstige bewoners. Daarnaast zijn enkele taluds met wisselende hellingsgraden aangebracht. In het water komen twee eilandjes die met elkaar verbonden worden door een bruggetjes. Ook komen er langs de oever enkele bescheiden steigertjes. De commissie waardeert de getoonde ambitie van het ontwerp maar adviseert de landschapsarchitect iets terughoudender en consequenter te zijn opdat geen verzameling van losse ideeën ontstaat. De commissie adviseert de taluds bij het water minder steil te maken opdat kleine kinderen niet te water raken. De commissie gaat niet akkoord met de plek en de vormgeving van het gemaaltje. Geadviseerd wordt het gemaaltje een functioneel herkenbare plek in het watersysteem te geven en te overwegen qua verschijningsvorm aansluiting te zoeken bij de architectuurtaal van de nieuwe wijk.

Zaanenstraat, herprofilieren.

Mede aanwezig de heren Van den Berg, extern projectleider, mw. Sillmann en de heer Bosma, gemeentelijke ontwerpers openbare ruimte en mw. Hengst, gemeentelijk procesmanager

Geconfronteerd met haaks op elkaar staande beleidskaders (SOR, HIOR, HVVP, Bomenbeleidsplan, ruimtelijke kwaliteit), wensen en ideeën van stakeholders die botsen (boomaanplant versus parkeren), fysieke beperkingen (breed kabel- en leidingentracé) en budgettaire randvoorwaarden, presenteert de projectleider enkele ontwerpopties voor herprofilering van de Zaanenstraat. Gevraagd wordt om een gewogen oordeel van de commissie.

De commissie adviseert continuïteit (lange doorlopende lijn) en soberheid (kleurneutraal, waaronder grijze klinkers voor de parkeervakken) te laten prevaleren. Het nieuwe profiel hoeft niet symmetrisch te zijn. Door te opteren voor asymmetrie creëer je een kans voor boomaanplant van de 1^e orde aan de zuidkant van de Zaanenstraat. Collegiaal adviseert de commissie de twee middengeleiders weg te laten, of als die uit veiligheidsoogpunt onontkoombaar zijn, de te herplanten bomen op wat ruimere afstand van elkaar te zetten zodat sprake is van een constante doorlopende bomenritmiek zonder onderbrekingen. Conform het bomenbeleidsplan en om de continuïteit te versterken adviseert de commissie ondanks het risico van boomziektes toch te kiezen voor één boomsoort (Lindes).

Wagenweg 88, verbouw pand.

Mede aanwezig de heren Margry en Siemens, architecten.

Wagenweg 88 is onderdeel van het als drie-eenheid in 1892 ontworpen woningcomplexje Wagenweg 84, 86 en 88. Alleen van nr 84 is het gevelbeeld nog in redelijk gave staat. De gevels van de andere twee panden zijn in de loop der tijd, vooral door de winkelbestemming, ingrijpend gewijzigd. Het oorspronkelijke gevelbeeld is niet of nauwelijks nog terug te lezen. Alleen een aanwezig dwarskapje van nr. 88 herinnert nog aan vroeger.

Bedoeling is dat nr 88, tot voor kort een klokkenwinkel, weer een woonbestemming krijgt. De pui wordt daartoe voorzien van een hoge borstwering en twee deuren die toegang bieden tot de beneden- en bovenwoning. De twee boven gelegen woonlagen krijgen ieder drie ramen met slanke raamprofielen en diepe negges. Ook wordt een raampje aangebracht in het nu blinde geveldeel van het dwarskapje. Ten slotte zal de volledige gevel voorzien van grijs getint pleisterwerk.

De commissie ervaart het bij de herwonnen woonbestemming te geven nieuwe gevelbeeld als zoektocht waarbij meerdere ontwerprichtingen mogelijk zijn. Het voorgestelde ontwerp voldoet voor de commissie niet. Denkbaar is de historische draad van eertijds weer op te pakken of een eigentijdse interpretatie van het vroegere gevelbeeld, als een volgende stap in de bouwhistorische ontwikkeling van het pand. Dat kan door elementen uit het ontwerp zoals nog zichtbaar zijn bij nr. 84 te laten terugkomen. Denkbaar is ook om meer dan in het nu getoonde anonieme ontwerp, het contrast op te zoeken met een meer uitgesproken extravert gevelbeeld, bijvoorbeeld door de gevelopeningen nog groter te maken. Sowieso adviseert de commissie de nog goed herkenbare oorspronkelijke kap van de drie panden in te zetten om weer iets van de ensemblewaarde van de panden aan het verleden te ontfutselen.

Prinsen Bolwerk 3, bouw van een therapeuticum. (omgevingsvergunning)

Het voorlopig ontwerp is een aantal keren in de fase van collegiaal vooroverleg in de commissie besproken. Nu ligt het definitieve ontwerp ter beoordeling voor met de status van vergunningaanvraag. De commissie constateert dat het definitief ontwerp in lijn is met de besprekingen.

Gelet op de ruimtelijke kwaliteitscriteria voor gebiedsdeel Historische kernen ten aanzien van inpassing in de ruimtelijke structuur, massa en vorm van de bebouwing, positionering ten opzichte van de historische beplanting en het nieuwe landschapontwerp als onderdeel van de Bolwerken alsmede gelet op hoogwaardig, traditioneel materiaalgebruik, kleur en zorgvuldige, expliciet ontworpen detaillering, gaat de commissie akkoord met het ontwerp.

Raamvest 1, vervangen kademuur. (omgevingsvergunning)

Mede aanwezig de heer Van Splunter, gemeentelijk ontwerper openbare ruimte.

De kademuur bij de stadsschouwburg vertoont scheurvorming en dreigt te verzakken. De kademuur wordt daarom grotendeels vervangen door een stalen damwand met ankers en deels gestabiliseerd door middel van stalen buispalen. Alleen het voorste deel van de kademuur op de hoek bij de Leidsevaart blijft gehandhaafd. Visueel blijft de situatie ongewijzigd; metselstenen en kleurgebruik is identiek aan de bestaande situatie.

De commissie gaat akkoord mits het te vervangen deel van de kademuur als pilot –vanwege nieuwe techniek – wordt aangemerkt en hier geen precedentwerking vanuit gaat voor herstel of vervanging op termijn van andere delen van de kademuur.

Daarnaast verzoekt de commissie voor heel Haarlem een beleidskader en strategie met kwaliteitsmonitoring op te stellen voor herstel en vervangen kademuren.

Nicolaas van der Laanstraat 25, verbouw schoolgebouw. (omgevingsvergunning)

Mede aanwezig de heer Josee, architect en mw. Van Schaik, architectuurhistoricus.

Het schoolgebouw Nicolaas van der Laanstraat 25 uit 1931, is opgetrokken in een sobere zakelijke bouwstijl en heeft de status van gemeentelijk monument. De schoolbestemming wordt voortgezet ten behoeve van inhuizing van een openbare basisschool en kinderdagverblijf. Wel is verbouw nodig om de school te laten voldoen aan de huidige onderwijsseisen en om het gebouw energiezuinig te maken. Daarbij moet de juiste balans gezocht en gevonden met te respecteren aanwezige monumentale waarden.

Het ontwerp omvat het geschikt maken van de zolderverdieping voor onderwijs o.a. door het aanbrengen van een aantal dakvensters in het voordakvlak en het toevoegen van een trap in het centrale trappenhuis om naar de zolder te komen. Twee storend aanwezige noodtrappen tegen de buitengevel kunnen daardoor weggehaald worden. Verder worden de verlaagde plafonds in zowel de zolderverdieping als het centrale trappenhuis weggehaald. Daardoor komen de spanten van de zolderverdieping en het inwendige van het torentje boven het trappenhuis weer in het zicht en worden aanwezige kwaliteiten van de school weer ervaarbaar en beleefbaar gemaakt, aldus de architect. Een andere ingreep is het aanbrengen van isolerende beglazing. De architect onderzoekt of dribladig glas een oplossing kan zijn zodat de kenmerkende kozijnindeling van de ramen niet vervangen hoeft te worden. Noodzakelijke luchtbehandelingskasten worden in de kelder geplaatst.

Omdat de leslokalen naar huidige onderwijsmaatstaven gemeten niet geschikt zijn voor modern onderwijs worden aan de gangkant grote openingen in de gangwand gemaakt. De deuren van de leslokalen met naastgelegen penant en het bovenste deel van de gangwand blijven behouden, evenals de in de gang aangebrachte ornamenten en tegelvloer zodat de gangenstructuur en de sfeer nog grotendeels herkenbaar en voelbaar blijven.

De commissie heeft waardering voor de doordachtheid en zorgvuldigheid waarmee de architect tewerk gegaan is om de thema's cultuurhistorie, onderwijsconcept en energieneutraal in hun onderlinge verband zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. De commissie ervaart de door de architect gekozen benadering als kansrijk voor verdere doorontwikkeling naar een nieuw toe te voegen laag in de bouwhistorische ontwikkeling van het schoolgebouw. Daarbij laat de commissie meewegen dat dit fraaie beeldbepalende schoolgebouw haar onderwijsbestemming weer voor een reeks van jaren kan blijven voortzetten. Bijzondere waardering heeft de commissie voor de uitgesproken ingrepen in de kap en in het centrale trappenhuis, waaronder het zichtbaar maken van het dakruitertje.

Niettemin is de commissie kritisch over de grootte van de te maken openingen in de gangwand bij de leslokalen. De gang met haar bijzondere ornamentiek, de gangwand met haar typisch voor die tijd aanwezige “lerarenramen” en de tegelvloer vormen een uniek compositorisch geheel dat niet opgeofferd zou mogen worden aan een momentopname in een reeks elkaar snel opvolgende onderwijsconcepten, zo vindt de commissie. Hier moet het gebouw leidend zijn, niet het onderwijsconcept.

De architect wordt gevraagd te zorgen voor een bouwhistorische verkenning met een waardstelling opdat de commissie in het bijzonder de betekenis van de gangenstructuur (tegelvloer, ritmiek, open/gesloten wanden) en de mogelijkheid van bouwkundige ingrepen beter en zorgvuldig op haar eigen cultuurhistorische merites kan beoordelen. Ook vraagt de commissie de architect via de weg van ontwerp onderzoek te kijken naar mogelijke alternatieven voor de onderwijslokalen met de waardenstelling als ontwerpuitsgangspunt.

In afwachting hiervan wordt de vergunningaanvraag aangehouden.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
11 OKTOBER 2016**

Commissieleden:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter

Ir. P. van Velzen, restauratiearchitect, architect.

Ing. Drs. M.R. van Winsen, bouwhistoricus

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige

Mede aanwezig:

Ir. H. Rots, stedenbouwkundige

R. Algra, secretaris

Plannen ambtelijk mandaat

Pieterstraat 12-30, gevelwijziging: de panden zijn gerealiseerd in 1984 naar een ontwerp van voormalig stadsarchitect Wiek Röling en gelden door hun situering aan een speelterras boven een halfverdiepte parkeergarage als een originele oplossing voor bouwen in een historische omgeving. Kenmerkend voor de woningen is de gridvormige gevelindeling in de kozijnen. De dreigt te verdwijnen met het nieuwe gevelontwerp. De commissie heeft geen principieel bezwaar tegen een gevelwijziging maar vindt wel dat de gridstructuur in het nieuwe gevelontwerp herkenbaar moet blijven..

1^e Hogerwoerddwarsstraat, plaatsen kapopbouw: akkoord nu de opbouw identiek is aan al meer in het bouwblok geplaatste kapopbouwen.

Populierstraat, plaatsen dakopbouw; akkoord met de opbouw maar niet met de in verhouding tot het dakvlak te grote dakkapel. Geadviseerd wordt de dakkapel niet breder te maken dan wat bestemmingsplan mogelijk is.

Maarschalkbank, afvoeren van de monumentenlijst.

De Maarschalkbank uit 1934, geplaatst in de Hout bij de Fonteinlaan, is een herinneringsmonument ter gelegenheid van het 25-jarig ambtsjubileum van oud-burgemeester Maarschalk. De Kunstwacht heeft geconcludeerd dat de bank onherstelbaar beschadigd is. Van de oorspronkelijke koperen bekleding met reliëfs en lantaarns is alleen een deel van de stenen/betonnen sokkel nog over. Cultuurhistorische waarden zijn niet meer aanwezig. Herstel van de bank komt er in feite op neer dat sprake is van een replica. De gemeentelijke architectuurhistoricus adviseert daarom de Maarschalkbank af te voeren van de gemeentelijke monumentenlijst. De commissie neemt dit advies over.

Westergracht Plaza West, inrichting openbare ruimte.

Mede aanwezig de heren Van Eldonk, supervisor, Van den Bosch, architect en Rots en Van der Stelt, stedenbouwkundigen.

De supervisor en de architect geven een toelichting op het verder doorontwikkelde plan. Was in het begin van het proces sprake van verschillende, aan de bebouwing gerelateerde contrasterende sferen voor het binnengebied, nu is sprake van een meer vloeiend verloop en continuïteit van dominant aanwezig parkeren op het voorterrein via minder intensief parkeren vóór het winkeldeel naar volledig autovrij met groeneilandjes dieper het gebied in.. De continuïteit wordt versterkt door de te kiezen voor eensoortig bestratingmateriaal voor het hele binnengebied met accenten en lijngoten bij het winkeldeel en verhoogde banden voor de stoepen en gemetselde muurtjes en hagen bij woonblokken voorbij het winkeldeel in de parkzone. Aan te brengen verlichting is identiek aan die elders in Haarlem evenals te plaatsen fietsenstallingen, model “*nietjes*”. Verder zal sprake zijn van boomaanplant; grote bomen van de 1^e orde langs de Westergracht en minder grote bomen van 2^e orde in het gebied zelf in volle grond, boomroosters, bloembakken en potten. Ook langs de spoorkant zal net als in het

binnengebied sprake zijn van klinkerbestrating met aan twee kanten een bomenrij; grote bomen van diverse soorten langs het spoor en diverse minder grote bomen voorlangs de bebouwing. Eveneens aan de kant van het spoor is haaks parkeren aangebracht met langsparkeren voor de vóór de woonblokken. Ook aan de zuidkant van de bebouwing langs het spoor is sprake van parkeren op maaiveld.

In zijn algemeenheid vindt de commissie dat het parkeren op maaiveldniveau nog steeds te dominant aanwezig is. Gezien de functies en de parkeerbalans in dit gebied is dat schijnbaar gegeven, maar dan komt het juist aan op de inzet van ontwerpmethoden en daar laat het plan nog te veel liggen.

De commissie blijft moeite houden met de slinger in de weg langs de spoorkant en de veelvuldige aanwezigheid van parkeren op straat.

Inzet hier moet zijn om het profiel continu te maken. Het karakter van het ontwerp moet hier uitgesprokener zijn. Heldere structuur van laanbeplanting, comfort voor fietsers.

Inrichting van de openbare ruimte direct naast het spoor - als visitekaartje van Haarlem - vereist bovengemiddelde ontwerpqualität die bovendien toonaangevend moet zijn voor de toekomstige ontwikkeling van de EKP-lamel. De intentie de verschillende sferen in het binnengebied meer bij elkaar te trekken ziet de commissie nog onvoldoende verbeeld in het gepresenteerde ontwerp.

De gekozen ontwerpmethoden als eenheid in bestratingmateriaal en de groeneilandjes zijn niet genoeg om te zorgen voor meer samenhang en continuïteit.

Verder is de commissie nog niet overtuigd van de wijze waarop de trappartij de ruimte aaneensmeedt. Klopt die met de monumentaliteit van de ruimte? Dat laat zich alleen in de doorsnede goed beoordelen.

Westergracht Plaza West, gebouw 4

Mede aanwezig de heren Van Eldonk, supervisor, Van Elk, architect

De architect geeft een toelichting op het ontwerp.

Gebouw 4 onderscheidt zich van de andere bebouwing door haar compactheid, vierkante footprint en bijzonder situering, deels in het water en op enige afstand van de andere bebouwing in PLAZA-West.

De architect heeft daarom gekozen voor architectuur die contrast maakt met de overige bebouwing o.a. door een horizontale geleiding bestaande uit rondom het gebouw lopende witte banden met daarin opgenomen grote balkons aan drie kanten en een aan alle zijden licht overkragende dakrand, terugliggende puien met veel glas, verticaal aangebrachte houten lamellen voor de gesloten geveldelen en een in grijze ruwe baksteen uitgevoerd basement.

De commissie stelt vragen bij de keuze om hier contrast te maken. Dit is een keuze die in het Masterplan is verwoord, stelt de supervisor.

Een minderheid meent dat er in het gebied PLAZA West al voldoende incidenten zijn en het gebouw niet de concurrentie moet aangaan met de andere gebouwen maar juist moet bijdragen aan de continuïteit.

De meerderheid kan zich wel vinden in het maken van een contrast maar vindt dat het gepresenteerde plan te weinig contrast laat zien. De bouwlogica van het gebouw is dezelfde als die van de andere gebouwen. Contrast maken vraagt daarom echt een ander handschrift. De commissie adviseert de architect daarom een heldere keuze te maken door qua architectuurtaal aansluiting te zoeken bij de andere gebouwen, in het bijzonder de gebouwen 2 en 3 of te zorgen voor meer contrast en te overwegen de ontwerpogave in handen van een andere architect te geven.

Entree Oost, bouw 71 woningen (aanvraag omgevingsvergunning)

Mede aanwezig de heren Van Eldonk, supervisor, Been, Architect, Vervuren, landschapsarchitect, Van den Tillaart, stedenbouwkundige en Zwicker, namens opdrachtgever.

Na een korte inleiding door de supervisor, geeft de architect een toelichting op het ontwerp; 71 grondgebonden woningen in vier verschillende typologiën (twee-onder-één-kap, singelwoningen, laanwoningen en hofwoningen) opgetrokken in traditionele architectuur.

Vervolgens geeft de externe landschapsarchitect een toelichting op de inrichting van de openbare ruimte en het ontwerp van de centrale waterpartij. Dit laatst zal in de volgende commissievergadering in meer uitgewerkte vorm gepresenteerd worden. Ten opzichte van de vorige presentatie van het ontwerp openbare ruimte zijn er geen grote wijzigingen aangebracht.

De commissie gaat akkoord met het woningbouwplan. Wel wordt gevraagd te garanderen dat ook in de uitwerking subtiliteit en verfijning van de detaillering van de kunststof kozijnen gerealiseerd wordt; als ware het hout. Verder wordt gevraagd voor de singelwoningen, voor zover bewoners een dakkapel wensen, een eigen bij deze woningen passende dakkapel te ontwerpen en niet te kiezen voor hetzelfde dakkapellenontwerp als voor de twee-onder-één-kap-woningen. De architect zegt toe te zorgen voor een ander ontwerp en een gewijzigd principedetail voor de kunststofkozijnen.

Over de inrichting van de openbare ruimte blijft de commissie de aanwezigheid van autoparkeren aan de koppen van de hofwoningen betreuren.

De commissie stelt nog vragen bij het karakter van de hofjes. De afscheiding van de parkeeroplossing, de markering van het “binnengebied”, de stoepen en entreezones van de woningen; de samenhang van deze ontwerpelementen wordt nog niet goed zichtbaar in de gepresenteerde ontwerpen. De commissie vraagt de landschapsarchitect die in samenspraak met de gemeentelijke stedenbouwers nog verder uit te werken.

Zijlweg, NOVA-College, bouw van een schoolcampus.

Mede aanwezig de heren Paes, architect, Hartman, landschapsarchitect, Droffelaar, extern procesmanager en Verbeek namens opdrachtgever.

De landschapsarchitect heeft een volgend stap gemaakt in het landschapsplan door het aantal elementen in het veld te reduceren, te zorgen voor meer rust, aanbrengen van taluds langs de Randweg en de Prinsselaan, een groene deken met padenstructuur en inheemse bomen als drager van het geheel met een centraal ontmoetingsplein rond het paviljoen. Met behulp van dwarsdoorsneden laat de architect zien dat het gebied zich meer geopend heeft naar de omgeving. Dit is echter nog niet het eindbeeld zo laat de landschapsarchitect weten; het plan wordt nog verder doorgewerkt in nauw overleg met omwonenden.

De commissie stelt vast dat de architect bij de verdere uitwerking van het plan de aangereikte denkrichting heeft gevolgd. Maar toch heeft het ontwerp nog steeds iets ongemakkelijks aldus de commissie. Het is nog steeds te vol, te weinig ruimtelijk, onvoldoende lommerrijk verblijfsgroen, nog niet een “echte” campus. De juiste balans bestrating/groen en bebouwd/onbebouwd moet nog gevonden worden. Het centrale plein is wel erg dominant aanwezig en bij de entree aan de Zijlweg dreigt het groen te versnipperen door de manifeste aanwezigheid van de bestrating.

De architect wordt gevraagd het gevoel van een landschap beter in beeld te brengen en consequentheid van het campus-concept echt een slag verder te brengen. De commissie geeft als suggestie mee om door een slimme fasering in overleg met de gemeente het overvloedige parkeren substantieel terug te brengen.

Pim Mulierlaan, bouw van een woontoren

Mede aanwezig de heren Mulleners en Van Buitenen, architecten en Werkoven, namens opdrachtgever.

De architect geeft toelichting op het plan hoe het gebouw verankerd wordt in het maaiveld. De intentie is het gebouw goed in het groen te zetten. Aan de voorkant met een tegen de plint oplopend talud met inheemse beplanting, refererend aan het naastgelegen weidelandschap en achter, bij de hoofdentree en verder gelegen autoparkeren, boomaanplant en hagen om de auto's aan het zicht te onttrekken. Het gobale groenplan moet echter nog verder worden uitgewerkt. Verankering in het maaiveld van het gebouw wordt geaccentueerd doordat de bestrating rondom doorgezet wordt tot in het interieur, achter de glazen plint, die ten opzichte van het vorige ontwerp de hoek omgezet is over de volle breedte van de noordgevel. Een andere wijziging is van het interieur is gemaakte gemeenschappelijke ruimte in de zuidwesthoek. Om veiligheidsredenen is het niet mogelijk de entree naar de lift te verruimen en deel te laten uitmaken van de centrale hal.

Vervolgens geeft de architect een toelichting op het vlechtwerk metselwerkrelief waardoor het gebouw minder massief oogt. Er wordt gewerkt met drie kleurenbaksteen in twee basistinten. De architect moet nog op zoek naar een nieuwe steensoort omdat de beoogde baksteen niet meer leverbaar is.

De commissie stelt vast dat het ontwerp met de doorgevoerde aanpassingen aan architectonische kwaliteit heeft gewonnen. Het plan wordt echter aangehouden in afwachting van het nog voor te leggen doorontwikkelde groenplan en bemonstering van de gekozen steensoort in combinatie met het

voorgestelde gevelconcept met een weefpatroon. Verder wordt gevraagd een raam aan te brengen die zicht biedt op de centrale hal in de zijmuur van de ter weerszijden van de hoofdentree op de eerste laag gelegen appartementen.

Tempeliersstraat/Raamsingel, sloopnieuwbouw tbv woningbouw.

Mede aanwezig de heren Van Eeden en Van Heummen, architecten, Swarte, ontwerper, Rots en Van der Stelt, stedenbouwkundigen en Molenkamp, namens opdrachtgever.

De architect presenteert een volumestudie en nadrukkelijk nog geen beeldkwaliteit.

Aan de hand van oude stadsplattegronden laat hij zien hoe de bouwkavel zich in de loop van de tijd heeft verankerd in het huidige stedenbouwkundige patroon. De kavel ligt precies op het snijpunt waar de stedelijke bebouwing overgaat in villa-achtige bebouwing. Aan de kant van de Tempeliersstraat zal bestaande gevelwand worden gecontinueerd tot het huidige HKB-gebouw dat in de nieuwe opzet een markante hoekbeëindiging krijgt in zes lagen. Na een bescheiden onderbreking ten behoeve van een te maken steegje van de Tempeliersstraat naar de Raamsingel wordt vervolgens terugliggend in de rooilijn van de Tempeliersstraat qua maat en schaal en villa-achtige bouwmassa gesitueerd met een schuin weglopende voorgevel exact in het verlengde van de zijrooilijn van de direct naastgelegen villabouw aan de Van Eedenstraat en de voortzetting daarvan in het westelijke deel van de Tempeliersstraat. Aan de kant van de Raamsingel komen, in een “dansende rooilijn” aan beide kanten van het steegje twee bouwblokken die zich qua schaal en maat naadloos voegen in de gevelwand.. En tussen de bebouwing aan de Raamsingel en Tempelierstraat met het steegje in het midden, komt een van noord naar zuid lopende hofjesstructuur. De keuzen voor ondergronds parkeren maakt de sloop van het HKB-gebouw helaas onontkoombaar. Dat is echter verdedigbaar nu de cultuurhistorische betekenis van het gebouw vooral stedenbouwkundig van aard is en niet architectonisch.

De volgende te maken stap in het proces is de architectonische uitwerking van het plan. Aan de hand van globale geveltekeningen geeft laat ontwerper Swarte daar al een bescheiden vooruitblik van zien. De commissie is complimenteus over de manier waarop hier de stad wordt gelezen en vertaald naar een bouwplan. Zij kan zich goed herkennen in hoe het nieuwe plan en de gemaakte cesuur tussen de stedelijke bebouwing en de villabouw zich voegt in de stedenbouwkundige structuur. Wel is er, zeker in relatie tot het beschermde stadsgezicht, twijfel over de hoogte van de zes lagen en de relatie van de ontwerpen tot de kernwaarden van het beschermde stadsgezicht aan de Raamsingel. De commissie stelt dat de omgang met de “echo” van het architectonisch bijzondere HKB-gebouw zich meer moet kunnen meten met het monumentwaardige karakter van het HKB-gebouw. monument stelliger mag zijn. Er is immers sprake van een geheel nieuw bouwplan dat reconstrueert. In een volgende stap is het denken vanuit de straatwand belangrijk voor een consistente verdere architectonische doorwerking van het plan.

Meerwijk Centrum, I, bouw van 32 grondgebonden woningen.

Mede aanwezig de heren Van den Bosch, architect, Van den Tillaart stedenbouwkundige en Zandvliet namens opdrachtgever.

De architect presenteert een ontwerp in twee varianten voor de bouw van 31 grondgebonden woningen in vier bouwstrookjes. In de basisvariant worden de woningen in de noord- en weststrook opgetrokken in twee lagen en de woningen in de oost- en zuidstrook in 3 lagen. In de andere varianten worden alle woningen opgetrokken in drie lagen. De woningen worden bekleed in naturel bont metselwerk met een verticale strook donker bruin metselwerk bij de hoekwoningen en de bij de hoekwoningen aangebrachte overhoekse raampartij. De architectuurtaal van de woningen refereert aan in de vlakbij gelegen bouwstroken aan de Bernadottelaan en Fridtjof Nansenstraat. De woningen worden bij de hoeken met elkaar verbonden door gemetselde muurtjes voorzien van een stalen gaasmat voor aan te brengen beplanting. De voortuinen worden omzoomd met een beukenhaag; de achtertuinen krijgen een stalen gaasmat voorzien van groen (hedra) als erfafscheiding. Parkeren vindt plaats op het binnenterrein achter de woningen. Bij de toegang van het parkeergebied wordt groen aangebracht zodat de auto's niet te zien zijn vanaf de straat. Verder wordt gezorgd voor (bescheiden) boomaanplant in het parkeergebied.

Het ontwerp is de laatste deelopwerking van de herstructurering van Meerwijk-Centrum.

De commissie gaat in hoofdopzet akkoord met het plan. Wel wordt gevraagd nog wat meer plastic aan te brengen bij de hoekwoningen. Verder wordt gevraagd een tweetal zijtuinen die weliswaar bij

de betreffende hoekwoningen horen maar buiten de gemetselde tuinmuur liggen uit beheer technisch oogpunt in eigendom te laten bij de gemeente of het beheer onder te brengen in een VVE.

Amsterdamsevaart, herprofilering.

Mede aanwezig de heren Al, extern landschapsarchitect en Kuiken, extern stedenbouwkundige. Het ontwerp betreft een tijdelijk inrichting voor een periode van ongeveer tien jaar.

De huidige vierbaansweg wordt teruggebracht naar een tweebaansweg in twee richtingen. De zuidelijke rijstrook, langs de woonbebouwing, krijgt een, in nauw overleg met de bewoners en wijkraad van de Amsterdamsebuurt uit te werken groene “beleving” en recreatieve “programma” inrichting, waarbij delen van het asfalt worden weggehaald.

De commissie waardeert de inzet om nu als op korte termijn een begin te maken met het transformeren van de Amsterdamsevaart. Maar zij bepleit een meer structurele en duurzame oplossing die uitstijgt boven het karakter van een verzameling van bewonerswensen: uiteindelijk is dit één van de lange lijnen, een publieke ruimte. In eerdere plantrajecten is gevraagd om te anticiperen op een volgende fase waarin een nieuwe rand woonbebouwing wordt toegevoegd, direct ten zuiden van de NS-werkplaats aan de kop van de Amsterdamsevaart, de herontwikkeling van De Koepel, het realiseren woonprogramma “muurwoningen” aan de Gedempte Oostersingelgracht en de ambitie deze gracht in de verre toekomst weer te ontgraven. De commissie vreest dat deze tijdelijk oplossing belemmerend werkt op de toekomstige ontwikkelingen of deze deels zelfs onmogelijk maakt.

Bisschoppelijk paleis, herontwikkeling

Mede aanwezig de heren Hulsker, architect, Van Eeden en Van Heummen, architecten, mw. Van Eeghen, stedenbouwkundige, mw. Taverne, architectuurhistoricus.

Aan de hand van oude stadsplattegronden, schetst de stedenbouwkundige de ontwikkeling van het stedenbouwkundig patroon van gebiedsdeel Nieuwstad, de onderlinge hiërarchische verhouding binnen het stratenpatroon en de bouwgeschiedenis van bijna drie eeuwen van de vijf panden van het Bisschoppelijk paleis in dit patroon.

Vervolgens geeft architect Hulsker een toelichting op het beoogde herbestemmingsplan van het totale complex. Bedoeling is dat de panden Kruisweg 63, 65 worden verkocht als woning. Dat geldt ook voor het hoekpand nr.67. Er is echter een voorkeur voor een horecabestemming op de begane grond (conform het bestemmingsplan) met daarboven 5 kleine wooneenheden, die ontsloten worden via het pand Nieuwe Gracht 82. Een alternatief is ook dit pand als woning te verkopen als een horecabestemming met appartementenbouw voor Kruisweg 67 geen slagingskans heeft. Het oorspronkelijke Bisschoppelijke paleis zelf, Nieuwe gracht 80 wordt verbouwd tot 7 appartementen. Het parkeren wordt opgelost door achter de beoogde nieuwbouw aan de Parklaan 16 parkeerplaatsen te maken; 8 ten behoeve van de nieuwbouw en 10 voor de appartementen in Nieuwe Gracht 80. De panden aan de Kruisweg krijgen geen eigen parkeerplaats.

De commissie pleit voor een integrale planaanpak met een restauratievisie voor het hele complex en een plan voor de tuin. Maak een goed bouwhistorische analyse. Hoe zit het complex in elkaar, hoe blijft de bouwgeschiedenis ook in de toekomst gewaarborgd en afleesbaar, welke ontwerpprincipes liggen daaraan ten grondslag.

Tegen deze achtergrond acht de commissie de voorgenomen pandsgewijze splitsing een vlucht vooruit, evenals de voorgestelde nieuwbouw aan de Parklaan. Daarmee wordt de opgave voor met name het bisschoppelijk paleis op de lange baan geschoven, terwijl de winst naar voren wordt gehaald. De commissie stelt dat de oplossing van binnentuin, splitsing in appartementen en parkeeroplossing alleen integraal tot stand kan komen ok ook echt kwaliteit te hebben. Zij verzoekt de architect bij de opdrachtgever de drie eeuwen geschiedenis van het geheel te benadrukken en te versterken als kansrijk voor de markt.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
27 SEPTEMBER 2016**

Commissieleden:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter

Ir.J. Grüber, architect.

It. P. van Velzen, restauratiearchitect.

Ing. Drs. M.R. van Winsen, bouwhistoricus

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige

Mede aanwezig:

M. van Aerschot, architect, stadsbouwmeester Haarlem stad en regio

R. Algra, secretaris

Plannen ambtelijk mandaat.

Zomervaart, vervangen kiosk door een verkoopcontainer. De commissie adviseert negatief met verzoek aan stedenbouw te zoeken naar een andere locatie buiten de lange lijn van de Zomervaart.

Velserstraat, maken van een dakopbouw. De commissie gaat akkoord mits de kunststof delen uitgevoerd worden in hout nu de Velsersstraat onderdeel is van het beschermde stadsgezicht.

Helmlaan, plaatsen dakkapel. De commissie gaat akkoord mits de dakkapel in dezelfde lijn gezet wordt als die van de burens.

Rijksstraatweg, plaatsen van een overhoekse dakkapel. De commissie gaat niet akkoord wegens een niet-aanvaardbare te grote ingreep in het dakvlak, aantasting van het architectonische silhouet van de twee-onder-één-kap-woning en met het oog op precedentwerking.

Nobelstraat, plaatsen van drie dakkapellen en 12 dakvensters. De commissie gaat niet akkoord wegens een niet aanvaardbare ingreep in het dakvlak en verstoring van het historisch dakenlandschap.

Nicolaas van der Laanstraat, verhogen van de nok met een extra laag. De commissie gaat niet akkoord wegens een wanverhouding tussen de kapopbouw en de onderbouw en aantasting van de beeldkwaliteit van dit orde-2-pand.

Entree West, bouwblokken W3, W4 en W6.

Mede aanwezig de heren Van Eldonk, supervisor, Alewijnse, architect W6, Bakker, architect W3, Klomp, architect W4, Van den Tillaart, gemeentelijk stedenbouwkundige en mw. Buur namens opdrachtgever.

Waterpartij

De centraal in de Entree-west gelegen waterpartij, zo laat de supervisor weten in een toelichting op het door landschapsarchitect Vervuren, behoeft nog verdere uitwerking. Nu het kopgebouw W6 aan het een volledig woonprogramma krijgt, is de oorspronkelijke koppeling van het gebouw met naastgelegen publieke ontmoetingsruimte aan het water achterhaald. De collectieve ruimte wordt nu verplaatst naar aan beide kanten van het water te maken uitstulpingen van de oever. Die worden met elkaar verbonden door een houten voetgangersbrug. Dit is ook gedaan om een plek te maken voor de speelruimte die oorspronkelijk in bouwblok 3 zou komen. Een nu al deels aanwezige brede rietkraag, die het zicht op het water ontnemt, wordt weggehaald. In het water komen drie eilandjes, waarvan twee voorzien worden van een boom. Als extra boomsoort wordt een treurwilg geïntroduceerd. De komt ook langs de centrale waterpartij in de Entree-oost te staan.

De commissie constateert dat het karakter van de waterpartij in relatie tot de bebouwing fundamenteel verandert. De uitwerking daarvan is echter wel consequent en daarmee voor de commissie overtuigend. Het verplaatsen van de collectieve ruimte meer de wijk in ervaart de commissie als positief. En met het weghalen van de rietkraag en het aanbrengen van eilandjes en een ondervaarbaar houtenbruggetje, krijgt nu het geambieerde karakter van het water als speel- en recreatief kijkwater een extra kwaliteitsimpuls.

Bouwblok W6, heer Alewijnse, architect.

Bouwblok W6 komt aan de kop van het water te staan en zou oorspronkelijk een commerciële plint krijgen. Nu daar geen markt voor is, wordt het gebouw volledig bestemd voor wonen. Parkeren vindt half verdiept plaats. Het gebouw wordt opgetrokken in zeven lagen, waarbij de bovenste laag, die twee penthouses bevat terugliggend is aangebracht. Gekozen is voor een alzijdig gevelbeeld met aan twee kanten opvallende fors uitkragende balkons en een groot over het water zwevend terras op de eerste laag als uitlopers van per verdieping rondom het gebouw aangebrachte opvallende witte banden. Aan de westkant is de hooftree aangebracht over anderhalve laag. De architect benadrukt het nog schetsmatige karakter van het ontwerp. Er zal nog verdere doorwerking plaatsvinden, onder andere hoe het gebouw goed landt op het maaiveld en aan het water.

De commissie refereert aan de herziene versie van het Masterplan 023 West waarin staat dat W6 moet gaan fungeren als icoon van het gebied, onderscheidend van de overige bebouwing. De commissie ziet de inzet en is positief over de gekozen manier om contrast te maken met de overige bebouwing maar deelt met de supervisor dat dit nog onvoldoende is uitgewerkt in o.a. plastic en structuur van het gebouw en ook in de alzijdigheid: de gevel met de entree is beduidend minder sterk.

De commissie vraagt in overleg met stedenbouw te verkennen of het gebouw hoger kan worden en slanker om zo het contrast verder te brengen. In het verlengde daarvan adviseert de commissie om kritisch te zijn in de verdere ontwerpuitwerking van de prominent aanwezige balkons als middel om het gebouw expressie te geven. De commissie deelt de mening van de architect dat de plint nog verdere architectonische doorwerking behoeft nu vanaf het water rechtstreeks zicht geboden wordt in de parkeerkelder.

Bouwblok W3, hr. Bakker, architect.

De architect geeft een toelichting op het ontwerp. Langs de Schipholweg komt een bouwstrook opgedeeld in drie eenheden in respectievelijk 7, 6 en 8 lagen met een verticale gevelindeling. De galerijen in het middelste deel, zijn niet zichtbaar weggewerkt achter een raster van metselwerk. In de plint zitten woningen in twee lagen. De achtergevel is informeler en meer open gewerkt met uitkragende balkons. Haaks achter het gebouw komen twee strookjes met grondgebonden woningen, en parallel lopend aan de bebouwing van de Schipholweg een strookje van 13 grondgebonden woningen met een margestrook of Delftse stoep aan de waterkant.

De totale bebouwing wordt uitgevoerd in verbijzonderd metselwerk in verschillende, licht van elkaar afwijkende kleurnuances. Alle woningen worden ontsloten aan de straatkant. Op de hoeken van de bebouwing aan de Schipholweg komen centrale entreehallen. Parkeren vindt plaats op maaiveldniveau in het binnengebied en overdekt achter de plint van de bebouwing aan de Schipholweg.

De commissie spreekt haar waardering uit over het ontwerp en de diversiteit van woontypologiën en spreekt van een spannen blok. De achtergevel van de bebouwing aan de Schipholweg moet echter meer meekrijgen om de alzijdigheid van het blok ook echt uit de verf te doen komen. Tevens wordt aandacht gevraagd voor de gridgevel aan de Schipholweg; die moet, om te overtuigen, veel strakker en consequenter zijn. Voor de grondgebonden woningen wordt de architect gevraagd te zorgen voor ontworpen afscheidingen en , die in materialisering en plaatsing het blok aanhechten ipv tussenmuurtjes. De commissie heeft grote moeite met het dominant aanwezige parkeren in het binnengebied; dat is een knieval in kwaliteit die teveel door de schrale marktsituatie wordt ingegeven. De commissie neemt daarom goede nota van de toezegging door de opdrachtgever om de haalbaarheid van een parkeerdek te gaan onderzoeken.

Bouwblok W4, hr. Klomp, architect.

Bouwblok W4 wordt gesitueerd op de hoek Schipholweg/Amerikaweg. Evenals W3 is ook hier sprake van een bouwstrook langs de Schipholweg in drie eenheden, met een verticale gevelindeling, in hoogte verspringend van 9, 6 naar 11 voor het hoekgebouw, met naar boven spits toelopende raampartijen en een markante bekroning bestaande uit een gemetselde rollaag. Gekozen is voor een alzijdig gevelbeeld met uitkragende balkons aan de kant van het binnengebied. Direct aansluitend aan Amerikaweg gaat de bebouwing terug naar vier lagen die licht verspringend en terugliggend in de rooilijn gezet zijn. Het ontwerp omvat verder twee strookjes grondgebonden woningen; 7 aan de waterkant en 6 aan een naastgelegen tussenstraatje. Ook voor dit ontwerp geldt dat het totale plan in verbijzonderd metsel-

werk wordt uitgevoerd in licht van elkaar afwijkende kleurnuances. Parkeren vindt plaats in het binnengebied op maaiveld niveau met, net als bij W3 bescheiden boomaanplant. Het profiel van de tussenstraatjes wordt in hetzelfde materiaal- en kleurgebruik uitgevoerd als de woningen. Ook hier complimenteert de commissie de architect met zijn ontwerp dat een harmonieuze, vanzelfsprekende voortzetting is van de naastgelegen gevelwand aan de Schipholweg. Aandacht wordt gevraagd voor de plint van het hoekgebouw die visueel wat dreigt weg te zakken. Als het een ontwerpkeuze is om die plint laag te houden, moet de keuze duidelijker vertaald worden. Verder vraagt de commissie om een meer consistente doorwerking van de hoekoplossing van de laagbouw op de hoek Amerikaweg met de waterpartij. De hoek aan de waterkant heeft nu een wat verbrokkelde beëindiging gekregen mede door de parkeer-uitrit. De noodzaak van die parkeeruitrit blijkt inderdaad te bevragen en wordt in een verdere uitwerking nader onderzocht. En net als bij W3 bepleit de commissie ook hier nadrukkelijk bij de opdrachtgever de haalbaarheid van een parkeerdek te gaan onderzoeken.

Spaarne 106 restauratie en verbouw pand tot appartementen.

Mede aanwezig de heer Slangen, architect en mw Taverne, gemeentelijk architectuurhistoricus. Aan de hand van beelden schetst de architect in vogelvlucht de gang van zaken tot nu toe en de genomen en nog te nemen stappen in het proces. Het vizier is gericht op indiening van de omgevingsvergunning eind november. Vervolgens geeft hij een toelichting op het plan van aanpak voor de belangrijkste ruimtes van het gebouwencomplex.

Het lukt de architect maar niet de commissie te overtuigen van de consistentie van de achterliggende visie en de doorvertaling daarvan via de waardestellingen in een ontwerp. De commissie mist zoekt naar wegen hoe zij het plan preciezer kan lezen zoals het is. Welke rol hebben de verschillende ontwikkelfases in het gebouw gehad. De planaanpak volstaat niet uitsluitend met de blauwe lijn als sturend middel maar ook met een weging daarvan per bouwdeel in samenhang met de ontwikkelingsgeschiedenis van het complex. Om te zorgen dat de voortgang van de planproces door gebrek aan overzicht en inzicht niet verzandt, stelt de commissie een trilateraal overleg voor tussen de architect met de architectuurhistoricus en restauratiearchitect van de commissie om de restauratievisie scherper te stellen en boven tafel te krijgen hoe de ontwerpvoorstellen zich verhouden tot de waardestellingen met de daaraan ontleende ontwerpkeuze en motivatie van uitzondering en afwijking. Dit ordent zaken en is voorbereidend voor een presentatie en beoordeling in de plenaire commissie.

Schoterbos, herinrichting VO, fase 1,

Mede aanwezig de heren Tas, extern landschapsarchitect en de heer Van Splunter, gemeentelijk ontwerper openbare ruimte.

Het schetsontwerp herinrichting Schoterbos, beoordeeld in de commissie vergadering van 16 augustus jl. stelde een gefaseerde verdere uitwerking in het vooruitzicht. Nu ligt fase 1 met de status van VO ter beoordeling voor. Ingezoomd wordt op de uitwerking van het thema “water maken”.

Rondom het centraal maar verstopt achter hoog opschietend struweel en hekwerken gelegen tuinencomplex, wordt water gemaakt in de vorm vijverpartijen in Engelse landschapsstijl, refererend aan de bestaande parkvijver. Het nieuwe water krijgt een slingerend oeververloop langs de zuid en oostkant overgaand in een meer rechtlijnige waterlopen langs de noordkant. De waterloop is deels ingegeven door de aanwezigheid van karakteristieke en daarom te behouden bomen. De hekken en beplanting rondom de tuinen worden weggehaald zodat het tuinencomplex, te omzomen met een meidoornhaag, beter zichtbaar wordt en mede bepalend zal zijn voor de nieuwe identiteit van het Schoterbos. Het tuinencomplex wordt ontsloten door drie bruggetjes, die een familierelatie hebben met de bestaande bruggen in het park. De afgegraven grond wordt deels verwerkt in het park en deels gebruikt voor een vlinderheuvel aan de zuidwestkant van het Schoterbos. Ten slotte wordt er rond het nieuw in te richten en het te behouden en op te knappen deel van het Schoterbos een route aangelegd om te wandelen en te joggen. Deze route wordt uitgevoerd is asphalt en verbijzonderd met een markering. Smalle paadjes dwars door het park worden uitgevoerd in halfverharding.

De commissie complimenteert de landschapsarchitect met zijn ontwerp. Wel wordt gevraagd de vlinderheuvel wat meer de betrekken bij de naastgelegen entree van het park. Een ander verzoek is de harde hoek waar het nieuwe water raakt aan de bestaande parkvijver iets te verzachten. Ten slotte wordt in overweging gegeven het golvende verloop van de oost-oever van de nieuwe waterpartij

flauwer te maken zodat meer vloeiende overgang ontstaat met het verloop de westoever. Nu ontstaat het beeld van enkele individueel naast elkaar gelegen kleine vijvertjes.

Stationsplein, terrassenplan.

Mede aanwezig de heer Van Splunter, ontwerper openbare ruimte.

Het terrasplan is vooral een functiekaart waarbij ordening, structuur en hiërarchie is aangebracht tussen de diverse functies van het stationsplein.

Sturend is de voetgangersstroom van en naar het station via de Kruisweg naar het centrum. Om de verblijfskwaliteit van het Stationsplein wat te veraangemen is ten westen van voetgangersstroom langs de Kruisweg is een driehoekig gebied aangewezen voor eilandterrassen met in de punt een watertappunt. In het midden is vrije ruimte gemaakt voor een oost-west looproutte. Daarnaast is voorlans de zuidelijke bebouwing aan het Stationsplein eveneens een strook aangewezen voor terrassen.

De commissie gaat akkoord met het ontwerp. Om de handen vrij te houden voor toekomstige ontwikkelingen rond het Stationsplein, adviseert de commissie te zorgen dat aan te verlenen terrasvergunningen een expliciete eindtermijn wordt gegeven. De commissie gaat niet akkoord met de gereserveerde plek voor de oliebollenkraam. Verder constateert de commissie dat het noordoostelijke deel van het Stationsplein in het terrassenplan onderbelicht is gebleven; wat zeker gezien de komende ontwikkelingen om aandacht vraagt. Gevraagd wordt het bovengrondse fietsparkeren tegenover de oostelijke entree en tunnelbuis weg te halen en te zorgen voor een gelijkwaardige uitnodigende cultuurhistorische looproutte via de Jansweg naar het centrum.

Slachthuisbuurt-Zuid, hoekkavel Prins Bernhardlaan/Schipholweg, inrichting openbare ruimte.

Mede aanwezig de heer Van Spunter, gemeentelijk ontwerper openbare ruimte.

Recent is door de commissie voor deze hoekkavel het woningbouwprogramma “Wonen in het Groen” goedgekeurd. Nu licht het inrichtingsplan openbare ruimte ter beoordeling voor. De ontwerper geeft een toelichting op het ontwerp dat deels refereert aan het tegenover gelegen Reinaldapark.

Het niet te bebouwen deel wordt grotendeels voorzien van gras. Centraal in het gebied komt een grote waterpartij met oeverbeplanting. De waterpartij staat in verbinding met de waterpartij in het tegenover gelegen Reinaldapark. Rondom de waterpartij en dwars door het gebied komt een padenstructuur van zwart asfalt. Onderzocht wordt of deze padenstructuur ook tussen de twee oostelijk gelegen bouwblokken waar het halfverdiepte parkeren is gesitueerd, doorgezet kan worden naar de Henriëtte Bosmansstraat. Aanwezige monumentale bomen in het gebied blijven gehandhaafd. In verband met de bebouwing en de aanleg van de waterpartij moeten diverse bomen gekapt worden. Het ontwerp voorziet echter in voldoende aanplant van diverse boomsoorten waaronder moeraseik, zomereik, es en zoete kers. In het noordwestelijke deel van het gebied komt een bescheiden speeltuintje omzoomd met een beukenhaag. Het zuidelijke deel van het gebied, waaronder een te maken bloembollenheuvel, wordt ingericht zodra de kopbebouwing van de bebouwingsstrook Slachthuisbuurt Zuid gerealiseerd is. De commissie gaat met waardering akkoord met het ontwerp.

Haarlem Zuid-West, herprofilering straten

Mede aanwezig de heren Putter, procesmanager en Van Splunter, gemeentelijk ontwerper openbare ruimte.

De procesmanager geeft een toelichting op het project. Eind dit jaar moet de riolering in drie wijken in Haarlem zuidwest vervangen worden. Aanleiding om bij bewoners en andere belanghebbenden te sonderen welke wensen en ideeën er leven over herprofilering van diverse straten. Dat leverde een aantal sectorale en soms tegengestelde belangen op (o.a. veiligheid, verkeersdoorstroming, parkeren versus ontwerp kwaliteit) met bijbehorende dilemma's en ontwerpkeuzes. Bedoeling is om die, middels een Startbrief, voorafgaand aan een participatietraject om tot een VO te komen, aan de raadscommissie voor te leggen en daarbij ook wensen vanuit de raad en de ark mee te nemen. De commissie meent dat ervaringen en ideeën van bewoners en belanghebbenden waardevol zijn bij het bedenken van oplossingen. De commissie waardeert de keuze om dat gesprek ook al ontwerpend en onderzoekend aan te gaan. Geadviseerd wordt echter te kiezen voor een integrale aanpak. Ontwerp vanuit de opgave en geen visuele uitwerking en oplossing van sectorale belangen..

Basisuitgangspunt moet zijn de HIOR en laat zien in welk opzicht daarvan afgeweken wordt en waarom. Betrek daarbij de gouden regels en meer toegesneden op de situatie; de te herprofileren straten liggen in het beschermde stadsgezicht. Refereer daarom aan het historische straatbeeld en zorg voor samenhang en continuïteit van de lange lijnen, rekening houdend met de gebiedstypologie van de betreffende wijk.

Kampervest, aanbrenge goring basalkade.

Mede aanwezig de heer Van Splunter, ontwerper openbare ruimte.

Het ontwerp voorziet in het aanbrenge van verankering van en een houten goring tegen de basalkade langs de Kampervest zodat de kademuur tenminste nog twintig jaar meekan zonder te verzakken.

De commissie adviseert te kiezen voor structureel en duurzaam herstel van de karakteristieke basalten kademuur en niet te volstaan met een noodmaatregel, zeker niet voor 20 jaar. De commissie kan niet akkoord gaan met de voorgestelde ingreep wegens verrommeling van de beeldkwaliteit van de in het beschermde stadsgezicht gelegen basalkade, en een storende onderbreking van de continuïteit van de kademuur.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
13 september 2016**

Commissieleden:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter

Ir.J. Gräber, architect.

Ing. Drs. M.R. van Winsen, bouwhistoricus

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige

Mede aanwezig:

M. van Aerschot, architect, stadsbouwmeester Haarlem stad en regio

R. Algra, secretaris

Plannen ambtelijk mandaat.

De Witstraat 1, plaatsen plantenbakken aan de gevel met opgroeiende planten.

De commissie begrijpt de ambitie de Parkeergarage De Kamp te vergroenen en met een serie van ingrepen een nieuwe plek in de stad te geven. De voorgestelde ingreep is een opmaat voor verdere transformatie, wellicht met de eerder gepresenteerde Dakkas. De commissie meent in dat licht dat het ontwerp veel te weinig van die ambitie laat zien. De vergroening op slechts één zijde van de garage en de gekozen uitvoering resulteren in een verrommeld gevelbeeld. Zo draagt het voorstel niet of nauwelijks bij aan een duurzame en aantrekkelijke woonomgeving. De commissie adviseert negatief over het plan met het verzoek dat als er gekozen wordt voor deze stap van vergroening van de gevels, dat veel ambitieuzer in te zetten qua uitvoering en te kiezen voor een meer grootschalig ingreep en niet een beperkt deel maar de gevel volledig te bekleden met groen.

Gasthuisstraat 2, aanbrengen gevelkunst.

De commissie verwijst naar haar eerder uitgebrachte advies op 15 maart jl. en herhaalt dat zij geen kunstinhoudelijk oordeel geeft. Wel vindt de commissie dat in het beschermd stadsgezicht de invulling en aankleding van de publieke ruimte met kunst zorgvuldig en via de waarborgen van een publieke procedure tot stand moet komen.

Parklaan, bouw van vier herenhuizen.

Mede aanwezig de heren Van Eeden en Van Heummen, architecten en mw. Taverne, architectuur-historicus.

De architect meldt dat sinds de laatst gehouden planpresentatie in de commissievergadering van oktober 2014 de opdrachtgever besloten heeft af te zien van planontwikkeling van het vm bisschoppelijk paleis aan de Nieuwe Gracht met de bijbehorende panden aan de Kruisweg en nieuwbouw achter het bisschoppelijk paleis aan de Parklaan.

Inmiddels is er een nieuwe eigenaar/opdrachtgever die vooralsnog alleen verder wil met nieuwbouw aan de Parklaan en het overige vastgoed te koop heeft gezet.

Vervolgens geeft de architect een toelichting op het doorontwikkelde nieuwbouwplan aan de Parklaan. Nog steeds de bouw vier herenhuizen, waarbij gerefereerd wordt aan de rijk gedecoreerde bebouwingstypologie in het meer oostelijk gelegen deel van de Parklaan en de statige herenhuizen aan het Frans Halsplein. De woningen worden opgetrokken in vier lagen, bekleed met metselwerk met reliëf en krijgen een zinken kap. Parkeren - 2 pp per woning - vindt plaats op maaiveldniveau achter de plint op maaiveld en deels onder een opgetilde tuin.

Nu de ontwerpogave uitsluitend gericht is op nieuwbouw aan de Parklaan, vindt de commissie dat sprake is van een fundamenteel gewijzigde situatie, waardoor ontwerp met andere ogen bekeken moet worden en op haar eigen merites moet worden beoordeeld. Vanuit deze invalshoek gaat de commissie niet akkoord met het volume van de nieuwbouw noch met de gekozen parkeeroplossing die een grote inbreuk betekent op de kwaliteit van de tuin. Geadviseerd wordt de tuin als centraal uitgangspunt te nemen voor het maken van een integraal, samenhangend totaalontwerp voor het voormalige bisschoppelijke-paleis-complex.

Alleen daarin kan de afweging voor benodigd volume, parkeeroplossing en de mate waarin dat de tuin raakt zorgvuldig gemaakt worden.

Steenbokstraat/Meteorenstraat, herprofilering.

Mede aanwezig de heren Cuperus, procesmanager en Van Splunter, ontwerper openbare ruimte, De procesmanager presenteert een verder doorontwikkeld ontwerp.

De onderbroken trottoirs bij de zijstraatjes worden doorgezet. Daarmee wordt de continuïteit van het traject versterkt. Het asfalt van de rijbaan wordt vernieuwd met aan beide kanten rode fietsstroken, die ook van asfalt zijn. De fietsstroken worden op twee plaatsen waar de bus halteert onderbroken door zwart asfalt. Afgezien wordt van een verhoogde schoolzone bij het Junoplantsoen. Volstaan wordt met markeringslijnen. De langspaarkeerhavens worden volgens het ontwerp uitgevoerd in betonklinkers. Daar waar mogelijk worden lege plekken in de boomstructuur opgevuld. Vijf bomen met een beperkte levensduur worden vervangen. Voorgesteld wordt de bestaande meelbesbomen te combineren met een andere soort om de impact van boomziekten te beperken.

De ontwerper concludeert dat het doorontwikkelde ontwerp, ondanks alles nog steeds basic is en dat kwaliteit vooral te halen valt in de details, o.a. materiaalgebruik en boomspiegels. Bij de verdere uitwerking zal gepleit worden voor gebakken klinkers in plaats van betonklinkers voor de langspaarkeerhavens. Het ontwerp zoals nu voorgelegd sluit aan op de in het verlengde liggende Plataanstraat en Altenastraat, eveneens onderdeel zijn van de busroute, die enkele jaren terug van een nieuw profiel zijn voorzien.

De commissie gaat akkoord met het ontwerp. Net als in maar bij de beoordeling van het eerdere ontwerp luidt het advies van de commissie hou het sober, eenvoudig, eenduidig, wees terughoudend bij het doen van ingrepen; bij voorkeur geen gekleurde fietsstroken. Als de herplant van bomen door de infrastructuur afbreuk doet aan de vaste ritmiek, laat de herplant dan weg. De commissie geeft de ontwerper openbare ruimte mandaat voor verdere uitwerking op detailniveau met het verzoek het ontwerp alsnog ter beoordeling voor te leggen als de uitwerking afbreuk doet aan de neutraliteit en kwaliteit.

Europaweg Zuid, herprofilering.

Mede aanwezig de heer Bonestroo, verkeerskundige en ontwerper, Lindemans, extern landschapsarchitect, Van Splunter, gemeentelijk ontwerper openbare ruimte, De Boo, procesmanager. Het traject omvat de Europaweg Zuid vanaf de Schouwbroekerbrug en het Romolenpark via Schalkstad tot aan de Europaweg en Kennedylaan in Schalkwijk Midden.

Het ontwerp, in het HIOR Schalkwijk aangemerkt als “in ontwikkeling”, is een Hollandse variant van een Parkway; de vierbaans Europaweg - en bij de kruisingen 5 en 6 baans - wordt versmald naar twee rijstroken met een groene middenberm. Door het weghalen van de buitenste rijstrook en de voorsorteerstroken ontstaat bovendien extra ruimte voor bredere bermen langs beide kanten van de weg. Wel komt er een bescheiden uitwijkstrook voor hulpdiensten. De verkeerslichtinstallaties bij vier kruisingen worden vervangen door vier enkelstrooksrotondes (gemotoriseerd verkeer = gelijkwaardig/langzaam verkeer heeft voorrang).

Het ontwerp anticipeert op toekomstige stedenbouwkundige en landschappelijke ontwikkelingen (Schalkstad, Schalkwijk Midden, transformatie deel Europaweg tot stadsstraat, bebouwing Zwemmerslaan, Schouwbroekersplas). Het nieuwe wegprofiel krijgt een stevige groenstructuur bestaande uit verstrooide aanplant van veel verschillende boomsoorten en laanbeplanting in de buitenbermen. Ook de rotondes worden voorzien van boomaanplant. Het hele tracé vanaf het stedelijk en landschappelijk groen bij de Schouwbroekerweg tot voorbij het winkelcentrum en de woonbebouwing van Schalkwijk wordt eenduidig ingericht. Alles wat buiten de zijbermen ligt, waaronder de Europavaart en het Romolenpark, maakt geen deel uit van de ontwerppoging. Het ontwerp is nauw overleg met de stakeholders tot stand gekomen, zo laat de ontwerper weten. Wensen zijn zoveel mogelijk meegenomen. Het ontwerp geniet daarom veel draagvlak vanuit de omliggende wijken. De verdere technische uitwerking neemt de gemeente zelf ter hand.

De commissie neemt met veel waardering kennis van het ontwerp en gaat in hoofdzet akkoord.

De commissie deelt de door de ontwerper gemaakte ontwerpkeuzes van rotondes versus voorrangspelen en de loop van een halfverhard te maken voetpad achter bestaande bomen, zodat 33 bestaande bomen niet gekapt hoeven te worden. De commissie spreekt met de ontwerper verder over

het gekozen karakter van een Parklane en constateert met hem dat dit zich vooral vertaalt in een losse, gestrooide positionering van bomen. De rotondes krijgen zo door hun beplanting geen monumentaliteit of onderscheid maar lopen rustig mee in het omliggende landschap. De technische uitwerking van het ontwerp, met daarin ook lichtmasten, armaturen e.d. wordt na de uitwerking nog aan de commissie ter beoordeling voorgelegd.

Jan Gijzenkade, herprofilering.

Mede aanwezig de heren Vriezekolk, extern ontwerper en Van Splunter gemeentelijk ontwerper openbare ruimte.

De ontwerper geeft een toelichting op het ontwerp. Ten opzichte van het in februari n de commissie gepresenteerde ontwerp ligt, na overleg met de fietsersbond en een gesuggereerde denkrichting door de raadscommissie Beheer, nu een variant ter beoordeling met vrij liggende fietspaden aan beide kanten. Dat is conform het Haarlems verkeer en Vervoer Plan. Voor een gebiedsontsluitingsweg met een regime van 50 km p/u. de variant gaat echter ten koste van een deel van de groen strook langs de Jan Gijzenvaart, onderdeel van de hoofdbomenstructuur, doordat een groot aantal bomen gekapt moet worden. Het nu aanwezige wandelpad langs de Jan Gijzenvaart wordt versmald en opgeschoven richting oever.

De commissie vindt dat met deze herprofileringsvariant het ontwerp eenzijdig ondergeschikt gemaakt is aan het sectorale belang van de verkeersveiligheid en dat geen zorgvuldige, integrale afweging is gemaakt. De reeds aanwezige karakteristieken en kwaliteiten van de openbare ruimte, waaronder de al genoemde hoofdbomenstructuur als onderdeel van de Jan Gijzenvaart als doorgaande lijn, worden genegeerd, evenals het sterke karakter van de Jan Gijzenkade als woonstraat.

De commissie adviseert daarom negatief over de gepresenteerde variant en brengt haar, met het oog op de continuïteit van de lange lijnen beoogde herprofilering van het westelijke deel van de Jan Gijzenkade, in februari uitgebrachte advies in herinnering; wees zeer terughoudend in de ingrepen, kies voor zwart asfalt, laat de rode fietssuggestiestroken weg of volsta met alleen een rode lijn. Kortom kies voor rust en eenvoud vanuit de kwaliteit van het bestaande.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
30 AUGUSTUS 2016**

Commissieleden:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter

Ir. P. van Velzen, restauratiearchitect, architect.

Ing. Drs. M.R. van Winsen, bouwhistoricus

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige

Mede aanwezig:

M. van Aerschot, architect, stadsbouwmeester Haarlem stad en regio

R. Algra, secretaris

Zijlweg, NOVA-College, bouw van een schoolcampus.

Mede aanwezig de heren De Ruiten, architect, Van Droffelaar, extern projectmanager, Verbeek, namens opdrachtgever en Rots, stedenbouwkundige.

Het ontwerp voorziet in uitbreiding van het op de hoek Zijlweg/Westelijk Randweg gelegen NOVA-College met een schoolcampus. Die bestaat uit twee losstaande onderwijsgebouwen in respectievelijk drie en vier lagen, een tribune, een fietsenstalling, een paviljoen met restaurant en cafévoorziening in het midden van het schoolterrein en een parkeergebouw in twee lagen aan de noordrand van het terrein tegen het spoorwegtalud. De ambitie is dat de onderwijsgebouwen klimaatneutraal zullen zijn. Voor het niet te bebouwen deel van het schoolterrein wordt een nog verder uit te werken landschapsplan gemaakt dat onder andere voorziet in enkele landschappelijke heuvels een padenstructuur en diverse bomen. De bebouwing wordt gefaseerd uitgevoerd over een periode van enkele jaren.

De beoordeling richt zich op twee onderdelen: het VO-ontwerp van twee onderwijsgebouwen en de stedenbouwkundige inbedding in een aangepast plan.

Wat betreft de onderwijsgebouwen; de commissie spreekt van een in potentie fraai ontwerp. De terughoudendheid van de architectuur is een goede keuze naast de renovatie van het hoofdgebouw.

Wat betreft de stedenbouwkundige inpassing en het maken van een campus is de vraag of de campus niet te introvert is en of het concept van een open/wegvloeiende binnenwereld consequent genoeg wordt doorgezet. Daarom, pas op voor versnippering, integreer, vooral aan de kant van de Randweg.

Deliterrein/Schoterkwartier, bouw van woningen en een woontoren.

Mede aanwezig de heren Arons en Gelauff, architecten, Rots, gemeentelijk stedenbouwkundige, Esveld, namens opdrachtgever, Glas, bestemmingsplanjurist en Wesseling, gemeentelijk procesmanager.

Ten opzichte van de vorige planpresentatie van het woningbouwprogramma op het Shell-Deili-terrein is de bouwlocatie uitgebreid met een rechts naastgelegen bouwkegel aan de Spaarndamseweg en een achtergelegen groenstrook. Het ontwerp voorziet in de bouw van woontoren uit verticaal samengestelde delen, in hoogte verspringend, met een alzijdig gevelbeeld verder met zowel uit- als inpandige balkons. Doordat de toren in 17 á 18 lagen hoger is dan de gewenste 10 á 12 lagen oogt hij ranker en slanker. Verder voegt de toren zich harmonieus in het silhouet en de ritmiek van de inmiddels vijf andere aan de Spaarndamseweg gerealiseerde hoogteaccenten.

Links en rechts van de woontoren komt laagbouw in respectievelijk drie en vier lagen, waarbij het linkerdeel van de toren oprijst vanuit de laagbouw terwijl het rechterdeel van de toren op de grond staat en het gevelbeeld vloeiend overgaat in dat van de laagbouw. In het midden van de toren is een prominente glazen entree aangebracht over drie lagen. De bebouwing aan de Spaarndamseweg, bestaat uit stadswoningen met atelierruimte in de beletage, heeft een geknikt gevelverloop en een schuin weglappende rooilijn op de hoek naar de Transvaalstraat, waardoor vanuit de achterliggende woonwijk een breder zicht ontstaat op het Spaarne. Achter de toren en de laagbouw aan de Spaarndamseweg worden woningen in twee lagen gerealiseerd met per twee woningen een kap, refererend aan de bebouwingstypologie van de achterliggende woonwijk. Tussen de woonbebouwing aan de Spaarndamseweg en de woningbouw aan de achterkant komt een parkeerdek met opgetilde,

diepe privétuinen tuinen ten behoeve van de woonbebouwing. De licht opgetilde groene scheg achter het woningbouwplan wordt in gericht als buurtparkje met speelplaats.

De commissie complimenteert de architect met de gekozen wijze van verankering van de toren binnen het geheel en de verschijningsvorm. Wel is de commissie benieuwd naar de impact van de toren in het totaal van het stadssilhouet en hoe de woontoren zich verhoudt tot de in voorbereiding zijnde hoogbouwvisie voor Haarlem en of er vanuit de hoogbouwvisie ook argumentatie voor de hoogte en het karakter van de toren is te vinden. Verder adviseert de commissie de plasticiteit van het gevelontwerp van de bebouwing aan de Spaarndamseweg door te zetten in de voorlans lopende stoepen. De schuin weglopende rooilijn op de hoek Spaarndamseweg/Transvaalstraat is een belangrijk element in het plan maar ook kwetsbaar wanneer er uiteindelijk vuilnisbakken en dergelijke komen. Daarom het advies bestemmen en ontwerpen. Een ander verzoek aan de architect is om de zijgevels aan de kant van de Transvaalstraat als voorgevel te ontwerpen. De commissie heeft moeite met de diepe individueel afgescheiden privétuinen op het parkeerdek en vraagt de mogelijkheid van een collectieve tuin met groenplan te onderzoeken..

Prinses Beatrixplein en omgeving. Stedenbouwkundige verkenning.

Mede aanwezig de heer van der Busken, stedenbouwkundige.

De stedenbouwkundige verkenning Pr. Beatrixplein omvat meer dan alleen het Beatrixplein, een winkelcentrum met bovenwoningen, centraal gelegen in de begin jaren zestig opgezette woonwijk Parkwijk. Ook een ten zuiden van het Pr. Beatrixplein langs de Pr. Bernhardlaan gelegen strook met maatschappelijke voorzieningen, (schoolgebouw, wijkcentrum, gymzaal) valt binnen de verkenning, evenals, gescheiden door de Pr. Beatrixdreef, een ten oosten hiervan gelegen strook met portiekflats in de sociale huursector. Omdat het gebied dreigt te verschrompelen en te verloederen is hernieuwde ruimtelijke kwaliteit hoog op de agenda gezet. Gekozen is voor een tweeledige strategie; zo snel mogelijk kleinschalige bouwinitiatieven te ondersteunen om de uitstraling en het voorzieningenniveau te versterken en, op langere termijn, transformatie van bouwkavels langs de Prins Bernhardlaan ten behoeve van een combinatie van wonen en sociaal-maatschappelijke voorzieningen en dit te verbinden met de openbare ruimte en de (hoofd)infrastructuur - in casu de Prins Bernhardlaan - als beoogde stadsstraat. De verkenning, volgens het principe van ontwerpend onderzoek, richt zich vooral op structurende elementen – van losse objecten naar stedelijkheid met straten en pleinen met hoogteaccenten vanuit het profiel - en biedt ruimte voor flexibilisering en fasering, in 5 fases - niet volgorde-afhankelijk - rekening houdend met de eindgebruikers. De aftrap voor de gebiedsaanpak wordt gegeven door een in het winkelcentrum gevestigde supermarkt die wil verplaatsen en uitbreiden in combinatie met nieuwbouw.

De commissie ondersteunt de ambitie om een stadsstraat te maken en de referentie naar de Wibautstraat daarin, maar adviseert in de verkenning harde uitspraken te doen over de kwaliteit die je daarvoor nodig hebt. Daarom wordt geadviseerd profielen te maken en massa en parkeeroplossingen te koppelen. Om de gewenste omslag van objecten-stad naar stad van pleinen en straten te maken, is het belangrijk profielen te tekenen. Met het oog op flexibilisering wordt gesuggereerd hard te sturen op de in het plan getekende rooilijnen met een bouwhoogte van 5 tot 7 lagen met op een nader te bepalen plek ruimte voor hoogte als “wisselgeld”. De invulling daarvan is aan ontwikkelaars en ontwerpers die bezig gaan. Toegesneden op het bouwinitiatief van de supermarkt is het belangrijk dat die op een representatieve plek van het Pr. Beatrixplein komt, dat sprake is van een transparante, niet dicht geplakte, gevel, welke architectonische oplossing gekozen wordt voor de bevoorrading, dat het stallen van winkelwagentjes inpandig wordt opgelost en de parkeerbehoefte niet op het Pr. Beatrixplein wordt afgewenteld.

Zijlstraat 70-74, verbouw/restauratie van bankgebouw tot appartementen.

Mede aanwezig de heer Te Witt, architect, mw. Taverne, architectuurhistoricus en de heren De Graaf, stedenbouwkundige en Ulrich, opdrachtgever.

Zijlstraat 70-74, ooit het hoofdkantoor van Haarlem, is een rijksmonument, gebouwd in 1894 naar een ontwerp van rijksbouwmeester Peters. In de jaren tachtig is achter het gebouw kantoorruimte in vier lagen gerealiseerd, zichtbaar vanaf de Nobelstraat en het achtergelegen Prinsenhof.

Het verbouwplan voorziet in gedeeltelijke verbouw van het monumentendeel tot appartementen. De begane grondlaag aan de kant van de Zijlstraat blijft winkelruimte. Het gevelbeeld aan de Zijlstraat

blijft ongewijzigd. Wel zal het geblindeerde glas op de begane grond van een deel van de zijgevel aan de Nobelstraat vervangen worden door kleurloos doorzichtig glas. Een deels monumentale directiekamer wordt aangepast waarbij delen van de directiekamer elders in het gebouw worden herplaatst. Ook de later toegevoegde achterbouw wordt verbouwd tot appartementen. De verbinding aan de Nobelstraat tussen het monumentale en niet monumentale deel van het gebouwencomplex wordt deels losgemaakt en op de eerste verdieping voorzien van een glazen gevel. Met deze ingreep wordt het monumentale deel meer verzelfstandigd. Verder wordt het trappenhuis met een daarbij horende dakopbouw aan de Nobelstraat gesloopt. Ter compensatie daarvan is het de bedoeling dat meer naar achter aan de kant van het Prinsenhof op de achterbouw een penthouse wordt geplaatst. Een naast het te slopen trappenhuis aanwezige plat afgedekte woning aan de Nobelstraat zal worden voorzien van een kap. De gevel van de achterbouw zal worden bekleed met metselwerk, de huidige beplating wordt verwijderd, en er komt een glazen verbinding tussen de achterbouw en het monumentale deel. Verder wordt het trappenhuis tussen het monumentale deel en de achterbouw verzelfstandigd en worden de aan de binnengevel aan te brengen galerijen rank en slenk uitgevoerd om die ondergeschikt te maken aan de achterliggende gevel. Ten slotte worden de daken van de achterbouw deels ingericht als dakterras en deels als groendak. Het nu gepresenteerde ontwerp heeft al enige voorgeschiedenis, zo laat de architect weten, omdat na overleg met stedenbouw en de architectuurhistoricus het aantal appartementen is teruggebracht van 52 naar 44.

De commissie spreekt van een in aanzet interessant plan op een plek met veel potenties en kansen. Die worden in het nu gepresenteerde ontwerp echter nog onvoldoende benut. Zo is niet helder of bij het monumentale deel sprake is van een restauratie of transformatie. Geadviseerd wordt om meer vanuit het monument te denken voor de voorkant en meer vanuit stedelijke ruimte voor de achterkant. Hoe ga je het monument straks ervaren? Koester wat er nog zit en maak dat het middelpunt van je ontwerp, zodat het monumentale trappenhuis ook echt in de logica van het gebouw komt. De omgang met de directiekamer staat haaks op het idee om het monumentale deel meer te verzelfstandigen. Maak je keuze duidelijker of je het monumentale verzelfstandigd of niet. Zorg voor contrast. Nu wordt het monumentale deel deels losgemaakt van de achterbouw maar deels ook weer niet, onder andere door een te maken verbinding en de adressering aan de Nobelstraat. De transformatie van de achterbouw lijkt in deze fase van het ontwerp nog teveel een collage van architectonische middelen. Ga na hoe je meer grip op het geheel krijgt en zorg voor meer samenhang.

Belangrijke sleutel is volgens de commissie de aard en kwaliteit van het hofje. Als een extra laag in de “poreuze stad” moet daar kwaliteit gemaakt worden die de verbouw logica kan geven. In het huidige ontwerp is de invulling van het hofje nog te gefragmenteerd is door diverse objecten en ontwerpkeuzes.. Zorg voor meer structuur en maak het hofje ruimtelijker en uitnodigender.

Zelfbouw -Engelandlaan blok 6b, verkavelingsplan.

Mede aanwezig mw Dieben projectmanager en de heer Van den Tillaart, stedenbouwkundige.

Binnen nu en twee tot vijf jaar komen in Haarlem 11 locaties beschikbaar voor zelfbouw, vooral in Haarlem Oost en Schalkwijk maar ook in de binnenstad en Haarlem West. Het gaat niet alleen om bouwgrond maar ook vastgoed zoals kluswoningen of een tot woonwerkunits en ateliers te verbouwen schoolgebouw. Met het oog op de beschikbaar komende zelfbouwlocaties, heeft de gemeenteraad een *Ontwikkelstrategie Zelfbouw* vastgesteld met daarin ambities en doelstellingen, waarbij duurzaamheid een belangrijk thema is, vormen van zelfbouw, organisatie en procesbegeleiding.

Een bouwkegel die binnenkort beschikbaar komt is Engelandlaan blok 6B in Schalkwijk bij de Stockholmstraat. Aanvankelijk zou hier een woon-/zorggebouw komen maar dat gaat niet door. Nu wordt gedacht aan de uitgifte van vier bouwkegels. De commissie wordt gevraagd stedenbouwkundige en architectonische suggesties te doen die als randvoorwaarden of spelregels worden meegenomen in de voor de voor de bouwkegels op te stellen kavelpaspoorten.

De commissie bepleit:

- 1). Aandacht voor de diversiteit van de kavels; soms is stadsstructuur- of stadsreparatie een grote kans voor een klein project. Soms is het juist een kans voor individuele zelfexpressie in de woning. Bepaal welk belang sturend is.
- 2). Aandacht voor diversiteit van vormen; kavels, kluswoningen, collectief opdrachtgeverschap: wat zet je waar in?. Zorg dat het ook echt zelfbouw blijft. Ontwikkelaars hoeven daar geen rol in te spelen.

3). De rol van de commissie is in principe helder geregeld in de nota Ruimtelijke Kwaliteit. Daar hoeft het niet van af te wijken maar maatwerk is altijd mogelijk.

Slachthuisbuurt, gevelisolatie 96 woningen.

Mede aanwezig de heren Schotvanger, extern projectleider en Fennema, namens opdrachtgever. Het ontwerp voorziet in het verduurzamen door middel van gevelisolatie van 96 grondgebonden woningen uit de jaren twintig in het noordelijke deel van de Slachthuisbuurt. 46 woningen zijn plat afgedekt en hebben kunststofkozijnen de overige 50 hebben een kap en houten kozijnen. Uit technisch en praktisch oogpunt is gekozen voor buitengevelisolatie bestaande uit een isolatielaag afgedekt met minerale en, voor de details, waaronder de muizentandjes, gezaagde steenstrips in dezelfde kleur en hetzelfde metselverband als bestaand. Een gevolg van de gevelisolatie is dat de gevel ongeveer 13 cm naar buiten komen. Voor het dak wordt nog onderzocht of dat volledig vervangen moet worden of dat volstaan kan worden met isolatie aan de binnenkant.

De commissie is overtuigd van de mogelijkheid om details en kwaliteit te behouden door deze aanpak en gaat akkoord met de planaanpak onder voorwaarde dat bij de woningen met houten kozijnen gekozen wordt voor niet-geïsoleerde dagkanten en wel geïsoleerde dagkanten bij de plat afgedekte woningen met kunststof kozijnen.

Hendrik Figeeweg, plaatsen van een fiets-/voetgangersbrug.

Mede aanwezig de hr. Mulders, extern projectleider.

Ging na, de vorige presentatie van een drietal brugvarianten, de voorkeur uit naar een klapbrug met vakwerkleuning, nu ligt er een vergunningaanvraag ter beoordeling voor van een ophaalbrug met één, parallel boven het brugdek lopende balansriem. Gekozen is voor een sober, strak en rank ontwerp zonder opsmuk in een donkere kleur, zodat het silhouet vanaf het water optimaal tot haar recht komt maar juist niet in concurrentie gaat met de omgeving. De op en afrit en het brugdek zelf is shared space voor zowel de fietsers als de voetgangers. De bewegende delen zijn niet niet-zichtbaar weggewerkt onder het brugdek maar zijn door een rode kleur juist expliciet zichtbaar gemaakt op het moment dat de brug wordt opgehaald. Electrakasten zijn weggewerkt in de beëindiging van de brug. De leuning van de brug zijn zo transparant mogelijk gemaakt. De remmingwerken zijn identiek aan die van de verderop over het Spaarne gelegen Waarderbrug. Helaas kon niet tegemoet gekomen worden aan de wens van de commissie de direct links van de brug gelegen parkeerdriehoek mee te nemen in het ontwerp van de openbare ruimte omdat het privé-terrein is, horend bij de naastgelegen bedrijfsbebouwing.

De commissie is akkoord met het gepresenteerde ontwerp maar geeft uitdrukkelijk mee dat de kwaliteiten ervan in de uitwerking geborgd moeten zijn. Daarom is voorwaarde: een toets op het Definitief Ontwerp van de aannemende partij door de ontwerpers.

Henriëtte Bosmansstraat (hoekkavel I, Pr. Bernhardlaan/Schipholweg), bouw van drie losstaande appartementsgebouwen met 84 appartementen..

Mede aanwezig mw Vivier, supervisor, en de heren De Ruiten, architect en Van den Tillaart, stedenbouwkundige.

Het ontwerp bestaat uit drie losstaande appartementsgebouwen in vier lagen, bekleed met metselwerk in een strak open-gesloten gevelritmiek met grote ramen en met balkons aan alle kanten met uitzondering van de noordgevel. Het meest westelijk gelegen appartementsgebouw bestaat uit 28 koopwoningen met volledig ondergronds parkeren. De twee ten oosten daarvan gelegen appartementsgebouwen worden gerealiseerd in de sociale huursector en omvatten 56 appartementen. Bij deze twee appartementsgebouwen is sprake van halfverdiept parkeren met bescheidenboomaanplant. Door de verdiepte ligging en de aanplant van hagen, is het autoparkeren niet zichtbaar vanuit de openbare ruimte. De drie gebouwen worden gesitueerd in het groen met aan de kopse kant zicht op een waterpartij. Tussen het gebouw met koopappartementen en de twee gebouwen met huurappartementen komt een wandelpad te lopen vanaf de Henriëtte Bosmansstraat naar de waterpartij.

De supervisor geeft een toelichting op het door de architect doorontwikkelde ontwerp dat bij de vorige planpresentatie al in hoofdopzet was goedgekeurd.

Ten opzichte van het vorige ontwerp is bij blok 1 de entree die toegang biedt naar de parkeerkelder verschoven in noordelijke richting. Bij de andere twee blokken is de hoofdentree verlegd van de parkkant naar de Henriëtte Bosmansstraat. De bergingen, gesitueerd achter een glazen wand in de plint, worden uitgevoerd in een neutrale kleur en 's avonds aangelicht door middel van strijklucht. Een andere aanpassing ten opzichte van het vorige ontwerp is de gekozen baksteen. In plaats van wit is nu gekozen voor bruin, afgestemd op de omliggende bebouwing. Wel resteert een per bouwlaag verticaal aangebrachte, rondom de gebouwen lopende band van wit metselwerk.

Het dak wordt voorzien van zonnecollectoren.

De commissie gaat akkoord met het ontwerp. De commissie ziet de landschappelijke inrichting om de bouwblokken als belangrijke schakel in de beoogde kwaliteit. De uitwerking van de inrichting van het halfverdiepte parkeergedeelte tussen de twee blokken met huurwoningen moet een zo groen mogelijk karakter krijgen en goed aansluiten op het ontwerp en inrichting van het openbaar gebied. De betrokken stedenbouwer en landschapsontwerper van de gemeente zullen hierop toezien.

Zuid Schalkwijkerweg 58, Tjadenterrein.

Mede aanwezig de heren van der Heide, extern stedenbouwkundige, Van der Ploeg, architect en Van den Tillaart, en Splunter, gemeentelijk ontwerper openbare ruimte.

Het Tjadenterrein, circa 1,5 ha groot, ligt landelijk tussen de weilanden op het kruispunt van het Spaarne en de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder. Het gaat om een voormalig en deels vervuild bedrijfsterrein waarop nog diverse opstallen staan, waaronder een dienstwoning en een voormalige genieloods. Verder loopt er dwars door het terrein een gasleiding. In het bestemmingsplan Schalkwijkerweg heeft het terrein de bestemming Woondoeleinden gekregen.

De externe stedenbouwkundige presenteert een haalbaarheidsonderzoek waarin onder andere de stedenbouwkundige en landschapsarchitectonische mogelijkheden worden verkend.

Aan de hand van historisch kaartmateriaal laat de stedenbouwkundige zien dat de vorm van het terrein ontstaan is met de inpoldering van de Haarlemmermeer. Het terrein ligt 2 meter onder de waterlijn van de Ringvaart en wordt beschermd 1,7 m terugliggend aangebrachte waterkering. De noord- en westkant worden omzoomd door bomen en boomwallen. Het thema van het stedenbouwkundige ontwerp is Wonen in het Landschap. Het woonprogramma krijgt het karakter van een buurtschap met twee woonsferen; oriëntatie op het groen en oriëntatie op het water. Het gebiedje zal publiek meer toegankelijk worden gemaakt door het doortrekken van het langs het Spaarne lopende Jaagpad. Vervolgens geeft de architect aan de hand van gemaakte dwarsprofielen en houtskoolschetsen een toelichting op het woonprogramma. De woonbebouwing wordt in clustertjes van twee, vier en zes woningen, gesitueerd in een losse informele setting met veel doorzichten. Daarbij is qua schaal en typologie – schuurwoningen, boot-/loodswoningen- aansluiting gezocht is bij de historie van de kavel en de huidige bebouwing. De bootwoningen komen deels in het water te staan doordat de kadewand wordt opgenomen in de architectuur. Het kleurenschema van de nieuwbouw is gedempt met een naturel uitstraling. Het aanwezige bomenbestand blijft behouden.

De commissie is gevraagd om een eerste beoordeling van de ingezette koers om de haalbaarheid van de plan-ambities te verkennen in deze fase.

De commissie is enthousiast over de wijze waarop het landschap en structuur hier worden gelezen en leesbaar gemaakt. Ook de wijze waarop de ontwikkeling open blijft, geen eigen buurtje wordt, is een essentiële kwaliteit. Dat zou verder versterkt kunnen worden, waarbij er meer losheid in het plan kan komen. Dat kan onder andere door te kiezen voor collectieve tuinen en ervoor te waken dat het private deel van de tuin gevrijwaard blijft van schuurtjes. Verder wordt gevraagd de rijen in te korten tot maximaal vier woningen. De commissie pleit in de vervoluitwerking ook voor meer nuance in massa, hoogte en steile, wezensvreemde kapvorm van de nieuwbouw. Daarom wordt gevraagd de volumes wat te kneden en meer terug te duwen..

Velserstraat, herprofilering.

Mede aanwezig de heer Cuperus, procesmanager en mw Sillmann, ontwerper openbare ruimte.

Het ontwerp is in maart dit jaar ter beoordeling voorgelegd. De commissie liet weten dat de huidige indeling en het profiel van de Velserstraat niet alleen fraai maar ook efficiënt is. Geadviseerd werd daarom uit te gaan van de bestaande karakteristieken en het ontwerp zo rustig en eenvoudig mogelijk te houden en te kiezen voor 30 km p/u zodat snelheidsremmende maatregelen niet nodig zijn.

Vervolgens heeft overleg plaatsgevonden met diverse belanghebbenden.

Het nu ter beoordeling voorgelegde ontwerp is het resultaat van dat overleg. Het voorziet in een 3 meter brede rijbaan met aan beide kanten 2 meter brede fietsstroken met daar weer naast stroken voor langsparkeren. Dit alles wordt uitgevoerd in klinkerbestrating. De brede trottoirs langs de huizen blijven gehandhaafd.

De huidige twee middengeleiders met oversteekplaats ter hoogte van twee aan de Velsersstraat gesitueerde scholen blijven eveneens gehandhaafd. En er komt een extra middengeleider bij ter hoogte van de Gerrit van Heestraat. Gevolg van de middengeleiders is dat de beklinkerde langsparkeerstroken op die plekken onderbroken worden door trottoirtegels. Een andere planaanpassing van het is het al dan niet verplaatsen van de bushalte bij de woning Velsersstraat 2 naar het plantsoen aan de Kleverparkweg.

De commissie adviseert met het oog op de lange lijn en zo min mogelijk visuele onderbrekingen van het straatprofiel en voor de hele Velsersstraat, de langsparkeerhavens, net als de trottoirs in tegels uit te voeren. Daarmee verdwijnt de visuele uitbuiging van de rijbaan ter hoogte van de middengeleiders. De commissie kan zich ook vinden in het verplaatsen van de bushalte naar de Kleverparkweg mits dit zo min mogelijk ten koste gaat van een ingreep in het plantsoen en mits de fietsstrook niet achter de bushalte langs wordt gelegd.

Spaarne 106, restauratie en renovatie Rijksmonumenten tbv appartementenbouw.

Mede aanwezig de heer Slangen, architect, mw. Taverne, architectuurhistoricus en de heer Hollander, opdrachtgever.

Aan de hand van dateringstekeningen en globale grafische waardestellingen geeft de architect een toelichting op zijn restauratievisie. De waardenstelling en bijbehorende conclusies in het rapport van bouwhistoricus Polderman, worden volledig gedeeld alsmede zijn uitgangspunten.

Hieruit volgt dat de structuur van het complex zal leidend of sturend zijn voor de restauratie. Strikt bij hoge ouderdom en gaafheid en ruimte zoeken bij jonger en/of aangetast.

Uit het verhaal van de architect laten zich in gesprek met de commissie, de volgende principes destilleren:

- . Voor het voor- en achterhuis is de bestaande structuur sturend.
- . Voor het achterste bouwdeel aan de Gravinnesteeg is de bestaande structuur ook sturend.
- . Voor het tussendeel tussen beide is meer ruimte voor verandering in de structuur omdat daar in de loop der tijd de nodige ingrepen hebben plaatsgevonden. Daar is de doorsnede wel leidend.
- . Doorsnede en ruimtelijkheid van de kapel worden weer ervaarbaar gemaakt.
- . Trappenhuis uit de dertiger jaren in het voorhuis is niet sturend in de structuur.
- . Kapconstructie en dak blijft intact, niet insnijden of opbouwen, wèl wens/ambitie om de kap zichtbaar en beleefbaar te maken.
- . De patio's blijven open als lichthof, structuur handhaven maar toegankelijk maken.
- . Hof blijft open, in collectief eigendom van direct omwonenden.
- . Het historische hoofdtrappenhuis ontsluit alle appartementen in het voorhuis.
- . Woningen in het achterdeel worden ontsloten via de Gravinnesteeg.

In de ontwerp-tekening van de architect wordt dit verder uitgewerkt.

De volgende stap in het ontwerpproces is, zo laat de architect weten, een te presenteren plan van aanpak.

De commissie vraagt in de waardenstelling de nog ontbrekende beschrijving van monumentale plafonds met kleurenonderzoek op te nemen.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
16 AUGUSTUS 2016**

Commissieleden:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter

Ir. J. Grüber, architect

Ing. Drs. M.R. van Winsen, bouwhistoricus

Mede aanwezig:

M. van Aerschot, architect, stadsbouwmeester Haarlem stad en regio

R. Algra, secretaris

Plannen ambtelijk mandaat/second opinion.

Barendsestraat 22b, vergroten dakkapel.

Niet akkoord. Verstoring van de symmetrie en verrommeling van het voordakvlak.

Jansstraat 44, gevelwijziging.

Niet akkoord. Commissie heeft vragen bij de detaillering: wordt de nieuwe gevel op de bestaande geplakt? Geadviseerd wordt de middelstijl te vervangen en te zorgen voor fijnzinnige, expliciet ontworpen ambachtelijke en vooral praktisch toepasbare detaillering.

Ridderstraat 2a, aanbrengen zinken gevelbekleding zijgevel.

Niet akkoord vanwege de prominente zichtbaarheid van de forse zijgevel. Gezien de aanleiding - vochtdoorslag - wordt geadviseerd wordt te kiezen voor waterdicht cement.

Sparrenstraat 12A, plaatsen dakopbouw.

Geadviseerd wordt de ingezette trend van dakopbouwen op de bestaande jaren 50 architectuur te continueren en niet, bij wijze van incident, in te stemmen met afwijkende architectuur die het hele pand een nieuwe schil geeft.

Kennemerplein 6, gebouw Zocherzicht, verbouw kantoorpand en gevelwijziging.

Mede aanwezig de heer Kabbes en Uyttenhaak, architecten en de heer Van Aerschot, stadsbouwmeester stad en regio.

Beide architect presenterende het gewijzigde, doorontwikkelde gevelontwerp van de westgevel van gebouw Zocherzicht. Architect Uyttenhaak vertekt over de wijze waarop deze merkwaardige hoek op het gebouw ooit door de omstandigheden werd afgedwongen. Aanleiding voor de gevelwijziging is het nieuwe multifunctionele gebruik van het kantoorgebouw en de gewijzigde oriëntatie op het recent heringerichte pleindeel in plaats van op de Bolwerken. De sterk verspringende westgevel wordt in de nieuwe opzet meer in de rooilijn gezet en krijgt over twee traveeën een eenduidig verticaal geleed gevelbeeld. Voor het terugliggende deel van de noordwesthoek van het gebouw is gekozen voor dezelfde glazen gevelcompositie als die voor de opbouw op de eerste laag van de uitbouw tegen het station. Daardoor ontstaat een doorlopend geheel die eindigt met een kleine overkraging aan de westkant van de uitbouw. Om de nieuwe voorgevel van Zocherzicht nog beter te verankeren in het maaiveld van de openbare ruimte stelt de architect voor als onderdeel van het heringerichte plein een grindstrookje voorlangs de uitbouw aan te brengen de op het plein geplaatste bankjes met één extra bankje door te zetten tot in de nieuwe entreehal van het gebouw.

De commissie gaat akkoord met het ontwerp onder voorwaarde dat nader overleg plaatsvindt tussen de architecten en de opdrachtgever om het concept van de glazen doos consequent door te zetten en alsnog een glasstrookje boven de uitbouw aan te brengen. De commissie en de architect komen overeen dat de lighthof op de hoek boven de entree vraagt om een lading, die de hoekbetekenis geeft. Verder het nadrukkelijke verzoek van de commissie aan de gemeente om de handschoen op te nemen en - voor een vloeiende overgang tussen binnen en buiten - te zorgen voor het door de architect gewenste strookje grind vóór de uitbouw en een bankje, net als op het plein, in de entreehal.

Scheepmakerskwartier fase 2A, bouw 28 woningen in vier bouwblokken inclusief stallingsgarage.

Mede aanwezig mevrouw Loof, architect.

De architect geeft in vogelvlucht een toelichting op het door de commissie reeds in haar vergadering van 29 maart jl. in hoofdopzet goedgekeurde ontwerp. Daarbij wordt kort nog even ingezoomd bij de door de commissie in die vergadering naar voren gebrachte aandachtspunten; materiaal en print van het hekwerk van de entree naar de stallingsgarage, zonnepanelen (geïntegreerd in de pannenlijn bij de kadewoningen en geplaatst waar sprake is van een platte afdekking), het weghalen witte band in de plint bij het één na laatste bouwdeel langs de kade, verschillende deuren met ontwerp huisnummering en bellen plateau kadewoningen en vijf verschillende soorten baksteen van hoge kwaliteit).

De commissie complimenteert de architect met dit ontwerp van bovengemiddelde architectonische kwaliteit en gaat van harte – definitief - akkoord met het ontwerp.

De commissie tekent hierbij aan dat het getoonde kwaliteitsniveau van fase 2A wat haar betreft normerend zal zijn voor het nog in ontwikkeling zijnde plan voor fase 2B.

Hagestraat 12A, verbouw en gevelwijziging bouwdeel F.

Mede aanwezig de heer Van Baalen, architect en mw. Taverne, architectuurhistoricus,

Hagestraat 12 A, bouwdeel F, is onderdeel van het Rosenstock Huessy Huis, voorheen St.

Jacobsgodshuis dat bestaat uit vier panden die liggen tussen de Hagestraat en Antoniestraat.

Het ensemble heeft de orde 2 status maar er loopt een (langslepende) procedure het gebouwcomplex de status van Rijksmonument te geven. Het Rosenstock Huessy Huis is eind 2015 in handen gekomen van Stadsherstel Haarlem. Die wil de komende jaren gefaseerd het achterstallig onderhoud wegwerken en het geheel gaan verduurzamen, waaronder met name het decentraliseren van de installatietechniek.

Het ter beoordeling voorgelegde plan voorziet in verbouw van bouwdeel F voor begeleid wonen van jongeren. De constructie blijft ongewijzigd. Wel vindt er gevelwijziging plaats aan de voor- en achtergevel. De voorgevel krijgt een tweede entree in een bestaande gevelopening, naast de bestaande entree, bereikbaar door een te maken hardstenen bordestrap. Beide entree's worden met elkaar verbonden door een subtiel luifeltje op slanke kolommen in thermisch verzinkt staal en een glazen pui. Een andere aanpassing is het maken van twee kleine balkonnetjes boven elkaar op de eerste en tweede laag bij een daar aanwezige raampartij. De balkonnetjes zijn met elkaar verbonden door twee smalle cortenstalen kolommetjes. De wijziging van de achtergevel bestaat uit het maken van 3 kleine gevelopeningen in het verlengde van de raampartij, aanpassen van 2 deuren naar stolpdeuren met glazen frans balkons, het aanbrengen van zonnepanelen op het niet vanaf de openbare weg zichtbare achterdakvlak en het weghalen van een klein dakkapelletje.

Een meerderheid van de commissie gaat akkoord met het ontwerp vooral ook gelet op de wijze waarop de noodzaak is vertaald in de ingreep en de zorgvuldige detaillering van gewijzigde gevelbeeld. Een minderheid is niet akkoord wegens het ontstaan van een onrustig gevelbeeld door de combinatie van een luifel, glazen pui en bordestrap.

De commissie adviseert dus positief op deze ingreep.

Omdat de aanpak van dit bouwdeel de eerste van een reeks is, wordt de architect gevraagd om bij volgende bouwdelen de ingreep te legitimeren vanuit een totaalvisie met ontwerpuitsgangspunten met het oog op consistentie en continuïteit.

Schoterbos schetsontwerp herinrichting.

Mede aanwezig de heren Tas, extern landschapsarchitect, Van Splunter, gemeentelijk

landschapsarchitect, mw. Schoon, extern projectleider, mw. Hengst, gemeentelijk procesmanager.

Het schetsontwerp is gebaseerd op de Gebiedsvisie Schoterbos. Daarin is vastgesteld dat het Schoterbos niet meer aan de verwachtingen voldoet omdat het ruimtelijk, technisch en functioneel verzwakt is. De ambitie die in het schetsontwerp is neergelegd is aanpak van de wateroverlast, uitvoeren groot onderhoud en versterken van de parkidentiteit zodat het park weer een levendig en aantrekkelijk volkspark. Het park, voormalig weilandgebied, is in de jaren dertig van de vorige eeuw als volkspark ontworpen in Engelse landschapsstijl maar na de oorlog ingrijpend gewijzigd. De huidige inrichting dateert uit de jaren zeventig. Van de na-oorlogse herinrichting zijn alleen de van west naar noord schuin weglopende bomenlaan nog herkenbaar en de van noord naar zuid lopende bomenlaan tussen de Jan Gijzenkade en de Gerritzsloot. Die blijven in de nieuwe opzet intact of

worden, met extra boomaanplant, versterkt. Ook twee andere parkidentiteiten, die al in het oorspronkelijke na-oorlogse ontwerp zaten - de parkweide en de vijverpartij – blijven behouden evenals het in de jaren zestig toegevoegde volks- en schooltuinencomplex. Door het wateroppervlak te vergroten ontstaat een eilandenstructuur, waardoor de identiteit van de parkweide en het volkstuintuinencomplex nog wat sterker wordt aangezet. De eilandenstructuur wordt met elkaar en de omliggende parkrand verbonden door twaalf fiets- en voetgangersbruggetjes. Verder is de bedoeling dat de eilanden door een aan te brengen fijnmazige padenstructuur goed dooraderd wordt. Wel wordt het volkstuintuinencomplex 's avonds afgesloten door een poort met hekwerk. Een andere ingreep is het zorgen voor een goed herkenbare parkentree aan de kant van de Gerritzslaan door een te plaatsen ecologisch hekwerk van boomstammetjes. De rand van het park wordt geaccentueerd door een aan te brengen ecologische boskraag, bestaande uit diverse soorten parkbomen.

De volgende stap in het proces is de doorontwikkeling van het schetsontwerp in een voorlopig ontwerp. Dat zal worden naar verwachting eind september aan de commissie ter beoordeling voorgelegd.

De commissie is in hoofdopzet enthousiast over het nieuwe ontwerp, maar vraagt te waken voor overdaad aan functies en ingrepen. Hou het rustig en beperk je tot twee of hooguit drie lagen van de ruimtelijke en functionele ingrepen die je wilt doen. Aandachtspunt zijn hoe de nieuwe waterstructuur van het Schoterbos zich met die van de Delft en aantakende slotenpatroon ten westen en de Jan Gijzenvaart en Spaarne ten oosten van het Schoterbos. Zorg voor een goede dooradering opdat de functies niet geïsoleerd raken. Openbaarheid van de eilanden is een must. De commissie concludeert dat de bruggen een sleutelopgave zullen vormen en gaat ervanuit de gepresenteerde beeldkwaliteit in de verdere doorontwikkeling van het ontwerp wordt waargemaakt.

Tempeliersstraat/Raamsingel, ruimtelijke randvoorwaarden.

Mede aanwezig de heer Van der Stelt, stedenbouwkundig medewerker en de heer Van Aerschot, stadsbouwmeester Haarlem stad en regio.

De stedenbouwkundige geeft een toelichting op de opgestelde ruimtelijke randvoorwaarden voor de bouwkwavel Tempeliersstraat/Raamsingel met binnenterrein. Al vanaf 2004 zijn er voor dit gebied sloop/nieuwbouwplannen ontwikkeld, die door verschillende oorzaken niet van de grond gekomen zijn. De ruimtelijke en juridische kaders zijn in de loop der tijd echter zodanig strak aangehaald en dichtgetimmerd dat een tabula rasa op basis van de kennis en inzichten van nu onhaalbaar is. Wel zit in de marge nog beperkte manoeuvreerruimte voor enige stedenbouwkundige en cultuurhistorische scherpstelling. De opgestelde ruimtelijke randvoorwaarden voorzien daarin. Op dit moment is een nieuw plan in voorbereiding naar een ontwerp van Joost Swarte met ondersteuning van twee architecten.

De commissie laat zich op de hoogte brengen van de inmiddels gezette stappen. Om als commissie en stedenbouwkundige een heldere gedeelde koers in dit project te varen, stelt de commissie voor om de bespreking van de invulling van de stedenbouwkundige randvoorwaarden in het plan dat door Joost Swarte en de architecten wordt ontwikkeld eerst alleen met de stedenbouwkundige te bespreken, voorafgaand aan het door de heer Swarte en beide architecten te presenteren nieuwe ontwerp, wil de commissie eerst in de gelegenheid gesteld worden kennis van het nieuwe ontwerp te kunnen nemen.

Papentorenvest 36-40, bouw van drie grondgebonden woningen.

Mede aanwezig de heer Lemstra, architect en de opdrachtgever.

De architect presenteert een ontwerp voor de bouw van drie grondgebonden woningen in vier lagen inclusief kap met dakterras. De woningen komen in de plaats van vier nu aanwezige garages. De opdrachtgever is met de gemeente in onderhandeling over aankoop van een rechts van de beoogde nieuwbouw gelegen strookje onbebouwd grond dat toegang biedt naar achterliggende percelen. Als de aankoop slaagt, wordt gedacht aan overbouw zodat een gesloten gevelwand ontstaat.

Geen onderdeel van het ontwerp is de te handhaven hoekbebouwing links van de beoogde nieuwbouw. Die bebouwing is ook eigendom van de opdrachtgever en zal worden verbouwd tot twee woningen. De commissie acht de substantiële volumevergroting van één laag nu naar vier lagen straks, goed denkbaar, zeker tegen de achtergrond van de toekomstige ontwikkelingen in de directe omgeving (herinrichting Amsterdamsevaart, herontwikkeling De Koepel, nieuwbouw NS-Werkplaats, revitalisering Scheepmakerskwartier en op termijn de ambitie van het ontgraven van de Gedempte

Oostersingelgracht). Met het oog op die nieuwe ruimtelijke context geldt de bouwplaats als een potentiële toplocatie.

De commissie daagt daarom uit meer ambitie in het ontwerp te tonen en te refereren aan het individuele, rijke traditionele Haarlemse stadspan (hoge plint, middenstuk met expliciet vormgegeven gevelbeëindiging en een kap, in hoogwaardig materiaalgebruik en fijnzinnige detaillering). De te handhaven hoekbebouwing kan hierbij als referentiebeeld genomen worden. Daarbij graag ook de uitdaging beter aangaan hoe de beperkingen van het kavel tot bijzondere hoogwaardige woningtypes kan leiden in de oriëntatie op de straat en de buitenruimte van de woningen. De commissie heeft een voorkeur voor een gesloten gevelwand en pleit daarom bij de gemeente voor een constructieve opstelling bij het door de opdrachtgever taan te kopen strookje grond.

Poort van Boerhaave, Sint Jacob, gewijzigd stedenbouwkundig programma van eisen.

Mede aanwezig de heer van den Tillaart, stedenbouwkundige.

December vorig jaar gaf de stedenbouwkundige een toelichting op het nieuwe stedenbouwkundig programma van eisen voor gebiedsdeel Poort van Boerhaave in Schalkwijk. Verwachting was toen dat het in de uiterste noordwesthoek van dit gebied (hoek Boerhaavelaan/Amerikaweg) gevestigde verzorgingshuis St. Jacob zou verhuizen naar elders. St. Jacob is echter teruggekomen op haar verhuisplannen en wil nu middels sloop/nieuwbouw blijven op haar huidige locatie. De nieuwbouwplannen voorzien behalve in comfortabele zorgwoningen, in wijkgebonden maatschappelijke voorzieningen zoals een gezondheidscentrum, een brasserie als ontmoetingsplek voor ouderen, sportactiviteiten en een crèche met als doel ouderen meer deel te laten uit maken van het maatschappelijk leven. In verband met de wens van St. Jacob te blijven moeten de stedenbouwkundige randvoorwaarden voor dit deel van het gebied Poort van Boerhaave geactualiseerd worden. Die voorzien o.a. in een aangepast rooilijnen plan, een grondruil, waardoor de relatie van de buurt met het park wordt versterkt, verschuiving in oostelijke richting van de fietsverbinding tussen Poort van Boerhaave en de nieuwe woonwijk Entree Oost in gebied 023, een meer informeel karakter van de te maken langzaam verkeersroute langs de Amerikavaart, behoud van zoveel mogelijk bomen; in ieder geval de zogenaamde monumentale bomen en bij kap, een herplantplicht, een ontwerptechnisch hoogwaardige parkeeroplossing op eigen terrein, niet zichtbaar vanaf de openbare ruimte en zeker niet aan de kant van het park of in de groenzone langs de Amerikavaart, afspraken over ontsluiting van het terrein voor autoverkeer en expeditie, een alzijdig gevelbeeld, dwz geen achtergevelarchitectuur en ten slotte afspraken over bouwhoogtes (6 á 7 lagen aan de Amerikavaart en maximaal 3 lagen naar de kant van de buurt.

De commissie gaat akkoord met de nieuwe stedenbouwkundige randvoorwaarden. In overweging wordt gegeven na te denken over de mogelijkheid van parkeren aan de kant van de Boerhaavelaan om het entreeplein zoveel mogelijk te vrijwaren van auto's.

Spaarne 106, restauratie en renovatie Rijksmonumenten tbv appartementenbouw.

Mede aanwezig de heer Slangen, architect.

De commissie heeft met veel waardering kennisgenomen van de bouwhistorische verkenning van bureau Polderman, en verwachtte van de architect, volgens procesafspraken, een restauratievisie op basis hiervan. Het ontbreken daarvan maakt het bespreken van allerlei individuele keuzes en ingrepen onoverzichtelijk en arbitrair. Maak daarbij je ontwerpprincipes expliciet en neem de bouwhistorische ontwikkeling van het gebouwen-complex daarin mee. Laat zien waar het gebouw - en niet het programma - sturend is en onderbouw waar je denkt dat de waardenstelling van Polderman niet houdbaar is. Voor de commissie is Polderman uitgangspunt; afwijkingen kunnen, maar vanuit een heldere visie op het totaal en een overtuigende noodzaak vanuit het nieuwe programma.

Een volgende bespreking van het plan vereist voor de commissie een uitgewerkte restauratievisie die, naast het rapport van Polderman, helpt om de ontwerpkeuzes in het vervolgtraject te bespreken en te beoordelen.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT
van 19 JULI 2016**

Aanwezig:

Ir. P. van Velzen, architect/lid

Mede aanwezig:

R. Algra, secretaris

Koningstraat 25 (Rijksmonument) verbouw monumentenpand.

Mede aanwezig mw. Van Schaik, architectuurhistoricus.

De commissie stelt vast dat sprake is van een ernstige aantasting van de monumentale waarden en het karakter van het pand omdat het programma van eisen (pve) als uitgangspunt genomen is voor een bouwkundig ontwerp. De commissie adviseert daarom te kiezen voor een fundamenteel andere ontwerpfilosofie waarbij niet het pve maar de monumentale waarden en het karakter van het monument centraal staan als uitgangspunt voor een te maken ontwerp.

De commissie stelt voor tijdens een bezoek ter plaatse in aanwezigheid van de opdrachtgever, diens architect en de bouwhistoricus eerst de dialoog aan te gaan over de te hanteren ontwerpfilosofie om vervolgens op basis daarvan een kader op te stellen dat leidend zal zijn voor het maken van een ander programma van eisen.

Dreef 24-30 verbouw en restauratie panden.

Mede aanwezig de heren hr Kentie en Heinemann, architecten, alsmede de opdrachtgever.

tuinontwerp

De architect presenteert een aangepast tuinontwerp met aanzienlijk meer groen, doordat in- en uitrijden nu plaatsvindt via dezelfde route, rechts van de gebouwen, en niet meer langs twee kanten van de gebouwen, zoals in het vorige ontwerp. Verder zijn de uitpandige bergingen in het ontwerp compacter ondergebracht in één gebouw en is gekozen voor aanvullende inpandige bergingen. Naast behoud van de bestaande bomen komt er tussen parkeerstrook direct achter de panden extra boomaanplant van drie bomen.

loggia's

In plaats van loggia's in de kap stelt de architect voor te kiezen voor een serre-achtige oplossing. Bijkomend voordeel van deze oplossing is dat de te maken openingen in de kap nog wat kleiner gemaakt kunnen worden.

Privacyschermen en hekwerk

Als oplossing voor de privacyschermen aan de achterkant is gekozen voor twee gemetselde muurtjes met rollagen haaks op de gevel in hetzelfde materiaal als de gevel. Buitenlangs wordt gedacht aan het aanbrengen van een ontworpen smeedijzeren hekwerk met houten railing.

Zij-entree.

De architect houdt vast aan een gezamenlijke entree in beide rechter zijgevels. Kiezen voor een gezamenlijke entree aan de Dreefkant leidt ertoe dat een deel van de private ruimte aan de voorkant geïsoleerd komt te liggen van de rest van de private ruimte.

Advies commissie:

De commissie gaat in hoofdopzet akkoord met het ontwerp. Over het tuinontwerp wordt geadviseerd in VVE-verband afspraken te maken voor een collectief buitenterras in het zuidwestelijke deel van de tuin. Over de uitwerking te maken gezamenlijke entree in de zijgevel adviseert de commissie te kiezen voor een iets andere indeling, die meer recht doet aan de oorspronkelijke gangstructuur en waarbij niet alleen een nog aanwezig zijnd ornament behouden kan worden maar ook identiek ornament aan de andere kant van de ruimte toegevoegd kan worden, waardoor meer symmetrie ontstaat. Tevens wordt aandacht gevraagd voor de positionering en vormgeving van de meterkasten.

Madoerastraat 7, plaatsen dakopbouw.

De commissie is akkoord met de opbouw maar niet met de grote, dominant aanwezige vierkante glazen opening in het voordakvlak. Geadviseerd wordt te volstaan met één verticaal aan te brengen glasstrook in plaats van een dubbele glasstrook.

Gasthuisstraat 32, aanbrengen isolerende dakbedekking.

Het voorstel betreft het aanbrengen van een isolerende laag op het dak van de bibliotheek Zuid Kennemerland.

Gelet op de ambities van de gemeente rond het thema een duurzame, toekomstbestendige stad, het adagium “show, don` t tell” en de voorbeeldfunctie die de gemeente in deze situatie bij uitstek heeft , adviseert de commissie niet te volstaan met een incidentele en beperkte duurzaamheidsmaatregel maar te gaan voor een structurele duurzaamheid door te kiezen voor het plaatsen van zonnecollectoren op het hoge delen van het dak, wat bovendien goed past bij de architectuur van het gebouw, en een mossedum dakbedekking voor het lage dakdeel.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
5 JULI 2016**

Aanwezig:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter

Ir. J. Grüber, architect.

Ir. P. van Velzen, architect.

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige.

Mede aanwezig:

M. van Aerschot, architect, stadsbouwmeester Haarlem stad en regio

R. Algra, secretaris

Plannen ambtelijk mandaat/second opinion.

Doelstraat 33, gevelwijziging, Negatief advies wegens een wanverhouding in de open-gesloten-structuur van het gevelbeeld. Geadviseerd wordt de bestaande gevelcompositie als uitgangspunt te nemen voor een architectonisch ontwerp.

Nieuwe Kruisstraat 23, bouw van een woning.

Op voorstel van de commissie is het dakterras weggelaten en de kap hoger gemaakt.

Met deze aanpassing gaat de commissie akkoord met het ontwerp.

Boerhaave Noord, stedenbouwkundige visie.

Mede aanwezig mevrouw Van den Berk, extern stedenbouwkundige, de heer Bakker, architect, hr. Wessel, namens opdrachtgever, hr. De Boo, procesmanager.

Het gebied, begrensd door de Louis Pasteurstraat, Wamstekerstraat en Ledeboerstraat en begin van de jaren zestig ontworpen op basis van de principes licht, lucht en ruimte met veel groen, is onderverdeeld in stempels met strokenbouw..

De drie langwerpige, van noord naar zuid lopende portieketageflats in vijf lagen, blijven staan en worden nu gerenoveerd en gemoderniseerd. De tussen deze flats gelegen galerijflats en lagere portieketageflats worden gesloopt ten behoeve van grondgebonden woningen. De nieuwbouw wordt gevoegd in het oorspronkelijke, voor de Boerhaaverwijk, karakteristieke stedenbouwkundige strokenbouwpatroon. Van de 225 aanwezige bomen moeten er 84 wijken. Maar die worden grotendeels weer aangevuld door herplant. Net als nu zal het parkeren plaatsvinden op straat waar genoeg capaciteit is. Doordat er minder woningen terugkomen wordt de parkeerdruk zelfs minder. Vervolgens geeft de architect een toelichting op het ontwerp van de grondgebonden woningen in twee lagen met zadeldak. De hoekwoningen krijgen een subtiel hoekaccent door het aanbrengen van raam- en deurkozijnen in de zijgevel en verbijzondering in het metselwerkpatroon.

De woningen worden met elkaar verbonden door ontworpen, deels gemetselde erfafscheidingen en hagen. Daar waar de woningen licht verspringend in de rooilijn gezet worden krijgen de bewoners een Delftse stoep moet mogelijkheid plantenbakken of een bankje te plaatsen.

De commissie complimenteert de stedenbouwkundige met de heldere, harmonieuze in het oorspronkelijke stedenbouwkundige patroon passende opzet van de nieuwbouw door middel van stempels die een bouwblok vormen. De kwaliteit daarvan wordt bepaald door een aantal elementen waar de commissie het belang van herkent en onderstreept: de groene kwaliteit van het binnengebied (beplanting met hagen, voorkom een schuttinglandschap), de hoekaccenten, de doorlopende gemetselde tuinmuren. Over de architectuur merkt de commissie in het verlengde daarvan het volgende op. Er moet meer integratie in het ontwerp gebracht worden. De gekozen woningtypologie en kleurgebruik roept associaties op met dertigerjaren bouw, type middenstandswoning. Dat komt niet overeen met de architectuur die karakteristiek is voor of refereert aan het stedenbouwkundige concept van strokenbouw. Kijk voor referentie naar sobere elegantie van de jaren-vijftig-bouw als referentie.

Overweeg in die lijn of de gekozen kapvorm klopt. Ontwerp de kwaliteit van het plan consequenter door: de stoepen met plantenbakken, de tuinmuren, de overhoekse ruimtes.

Robert Kochlaan verbouw kantoorruimte tot appartementen torens 3 en 4.

Mede aanwezig de heren Liem, architect.

Op voorstel van de commissie is meer contrast aangebracht in het nieuwe gevelbeeld tussen de woontorens 3 en 4. Is bij toren 4 het horizontalisme van de drie banden versterkt, bij toren 3 is gekozen voor een gecombineerde gevelcompositie van verticaal aangebrachte vlakken en horizontale banden.

De commissie stelt vast dat de wens tot variatie niet leidt tot meerwaarde. Toren 3 krijgt daardoor – met dezelfde plattegronden en programma's als toren 4 – een gekunsteld aanzien. Ook de architect is hier niet gelukkig mee. Toren 4 is het sterkste in z'n ontwerpuitwerking. Daarom gaat de commissie alsnog akkoord met een identiek nieuw gevelontwerp voor deze twee woontorens met als aantekening dat de vijfde toren op een later moment, zich zal moeten verbinden met toren 1 of 2,

Westergracht Plaza West, bouwdelen 1,5, 6 en 8.

Mede aanwezig de heren van Eldonk, supervisor, Van Elk, architect en Fransen, namens opdrachtgever.

De architect is gevraagd om een goede vertaling van de Haarlemse tussenschaal in de architectuur van de blokken 1, 5 en 6. Hij heeft gekeken met inzet van welke middelen dit bereikt kan worden; materiaalgebruik, detaillering, kleur, minder contrast of alle contrast en accenten weglaten? En waar moet het accent in het gebied komen te liggen; bij de bouwblokken of bij de niet te bebouwen openbare ruimte? De architect heeft ervoor gekozen de parcellering niet te wijzigen. Wel is ervoor gekozen de kleuraccenten terug te brengen van 5 naar 3. Gemaakte gevelaccenten worden in dezelfde kleur uitgevoerd; het contrast zit in de keuze van de steen. Het resultaat van de ingreep is naar het oordeel van de architect een rustige, neutraal repeterend, voortkabbellende stedenbouwkundige structuur. Een andere aanpassing is dat de hooftree van de blokken aan de spoorkant nog wat sterker is aangezet en dat de blokken wat steviger in het maaiveld geland zijn door het weglaten van de trasramen. Daarmee is een meer representatief voorgevelbeeld ontstaan aan de kant van het spoor. De commissie merkt op dat de crux van de Haarlemse tussenschaal naar haar oordeel zit in meer rijkheid en ornamentiek in het gevelbeeld en niet alleen in kleur- of materiaalgebruik. De architect wordt gevraagd het gevelbeeld op dit aspect nog een keer na te lopen. Ook wordt de architect gevraagd in de gevels af te zien van doorlopende ramen waar een verdiepingsvloer achter zit. De geprononceerdheid van de entrees aan de spoorzijde is een belangrijk motief om nog verder te versterken omdat dit de meest openbare kant van het plan lijkt te worden.

De inrichting van de openbare ruimte, in het bijzonder langs de kant van het spoor moet daarin dan ook meekomen vindt de commissie. De straat heeft nog steeds het karakter van een alleen voor laden en lossen bestemde achterstraat. De commissie vraagt voor de vergunningaanvraag nog een substantiële sprong in ontwerp kwaliteit van het straatprofiel te maken bijvoorbeeld met een aan te brengen bomerij die doorgezet kan gaan worden wanneer de rest van deze zogenaamde EKP-lamel wordt ontwikkeld.

Ook de inrichting openbare ruimte aan de oostkant met de gescheiden sferen vereist meer ontwerp kwaliteit die zich ook bekommert om de doorgaande beweging, met vloeiende overgangen, meer continuïteit en ter plekke van het verhoogde maaiveld ook minder parkeren.

Kennemerplein 6, gebouw Zochezicht, verbouw kantoorpand en gevelwijziging.

Mede aanwezig de heer Kabbes, architect.

De architect presenteert een analyse en verbouwplan met gevelontwerp van het voormalige kantoorgebouw Zochezicht, een naar een ontwerp van Rudy Uytengaak in 1997 opgetrokken horizontaal geleed gebouw met een grote mate van transparantie met een opvallend scherm van gekantelde betonelementen met houtinleg. Het gebouw, dat tegen de noordgevel van het station is gezet, wordt bestemd voor een combinatie van flexibel kantoorgebruik, vergaderzalen, conferentieruimte, horeca, fitness en misschien nog een hotelfunctie. Door het recent weer terugbrengen in opdracht van de gemeente van het naast het gebouw gelegen Kennemerpleindeel, wordt de hoofdentree verplaatst van de op de Bolwerken gerichte langsgewel naar de op het plein gerichte

kopgevel. Daarnaast zal dit deels terugliggend en sombere geveldeel naar voren gehaald en verbreed worden, wat het gebouw uitnodigender maakt, door een aan te brengen vliesgevel, waarin de bestaande kenmerkende verticale glazen geleding van het gebouw, over twee lagen wordt doorgezet. Met deze gevelwijziging wordt ook de lichttoetreding in het gebouw aanzienlijk verbeterd. De blinde begane grondgevel van de uitloper van het gebouw aan het plein krijgt in het nieuwe ontwerp een groenaankleding. De architect benadrukt het voorlopig karakter van het gevelontwerp omdat nog overleg moet plaatsvinden met Rudy Uytenhout, die door de architect wel op de hoogte gesteld is van de voorgenomen planaanpak.

De commissie kan zich, door de gewijzigde context, goed vinden in het verplaatsen van de hoofdentree naar de open pleinkant waardoor de relatie tussen interieur en plein beter gelegd kan worden. Het gevelontwerp, zo constateert de commissie, hinkt echter op twee gedachten te weten de beeldtaal van Rudy Uytengaak en – o.a. door de in het gevelontwerp aangebrachte aluminium haak - de signatuur van de architect. Het resultaat is daardoor vlees noch vis. De architect wordt dringend aangeraden eerst het overleg met Rudy Uytengaak aan te gaan en op basis daarvan, al dan niet samen met Rudy Uytengaak, met een doorontwikkeld gevelontwerp te komen.

Dreef 24-30, verbouw kantoorpanden tot appartementen.

Mede aanwezig de heren Kentie en Heidemann, architecten, mw Taverne, architectuurhistoricus. De panden Dreef 24-30, gebouwd in 1880 naar een ontwerp van architect van der Steur, zijn van oorsprong woonhuizen maar sinds 50 jaar in gebruik als kantoor. De panden hebben de status van rijksmonument. In een uitgebrachte bouwhistorische verkenning wordt geconcludeerd dat het exterieur nog grotendeel bewaard gebleven is. Het interieur is door de kantoorbestemming fors aangetast. Toch zijn er door de panden heen deels nog bijzondere interieurstijlkenmerken bewaard gebleven. Uitgangspunt bij de planaanpak, zo laat de architect weten is dat deze gerespecteerd worden en waar nodig, weer in oorspronkelijke staat teruggebracht. Daarom wordt gedacht aan het plaatsen van inbouwelementen zodat wanden en plafons intact blijven. Aan de hand van platte gronden bestaande en nieuwe situatie, loodst de architect de commissie langs de te maken ingrepen. Parkeren vindt plaats op maaiveld achter de panden.. Het aantal parkeerplaatsen wordt teruggebracht van 36 naar 24. De commissie is in principe positief over de voorgenomen verbouw en de methode van inbouwelementen om de grandeur van de ruimte functioneel te benutten. Om de afweging tussen monument en verbouwmotief ook in diverse ontwerpkeuze te kunnen volgen, volgt een nadere bestudering en bilateraal overleg met commissielid Peter van Velzen en mw. Taverne. De commissie is niet akkoord met de loggia's in de kap; een wezensvreemde ingreep die niet past bij het karakter en de typologie van de panden. Verder is de commissie benieuwd welke ontwerp-oplossing gekozen wordt voor de scheidingswanden op het op de derde laag aan te brengen doorlopende balkon aan de achtergevel. Twijfel is er over de maken entree in de rechter zijgevel. De commissie staat afwijzend ten opzichte van de dominant aanwezige verharding achter de panden voor het parkeren. Gevraagd wordt om een groenplan met een collectief tuinontwerp, waarin gezocht wordt naar een manier om het parkeren te concentreren en aan de rand van het terrein een plek te geven en ook om de rondrij-mogelijkheid te heroverwegen.

EKP-lamel.

De stadsbouwmeester presenteert zijn visie voor de EKP-lamel, een strook van ongeveer 1 ½ km langs de spoorlijn Haarlem-Leiden vanaf de Westergracht tot aan de bocht van de Westelijke Randweg. De visie voorziet in een langgerekte strook woningbouw, met dove gevels – ramen die niet open kunnen - direct langs het spoor.

Daarachter, gescheiden door een weg, een stempelstructuur van vierkante vlakken, met daarbinnen mogelijkheid van verkaveling. De stempelstructuur wordt onderbroken door een kerkgebouw met naastgelegen kinderdagverblijf aan de zuidkant van de Pijlslaan en het circa 400 meter zuidelijker langs het spoor gelegen Einsteinpark.

Ten slotte aan de oostkant van de stempels de aanleg van een lineair park bestaande uit een circa 20m brede groenstrook met naastgelegen het doorzetten van de waterloop die ontspringt vanaf de Westergracht. Omdat de gemeente in het gebied nauwelijks grondposities heeft, zullen de vastgoedeigenaren in het gebied verleid moet worden voor de geambieerde gebiedsontwikkeling. Dat vindt plaats over twee dagen in atelierversand.

De commissie ziet met belangstelling uit naar het resultaat van het atelier. Discussie is er over ontsluiting van de lamel; langs het spoor of aan de oostrand? De commissie pleit voor langs het spoor, waarbij de planontwikkeling van Plaza West de trend zet.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
21 JUNI 2016**

Aanwezig:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter

Ir. J. Grüber, architect.

Ir. P. van Velzen, architect.

Drs. ing. M. van Winsen, bouwhistoricus.

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige.

Mede aanwezig:

M. van Aerschot, architect, stadsbouwmeester Haarlem stad en regio

R. Algra, secretaris

Plannen ambtelijk mandaat/second opinion.

Julianastraat1/Juliana van Solbergstraat, plaatsen berging in voortuin,

Mede aanwezig de heren Van Kleef en Stals, opdrachtgevers.

Kenmerkend en beeldbepalend voor de buurt zijn de groene voortuinen. Volgens de nota ruimtelijke kwaliteit zijn bergingen in de voortuin niet toegestaan. De commissie houdt vast aan die uitgangspunten en daagt de opdrachtgevers uit om op een andere manier ruimte te vinden voor hun gezamenlijke wensen en eisen. Om tot een oplossing te komen suggereren we hiervoor een ontwerper in de arm te nemen.

Theemsstraat 60, verbouw pand tot appartementen.

Negatief advies. Fraai beeldbepalend pand van hoogwaardige architectuur met weliswaar niet beschermde maar toch bijzondere ensemblewaarde. Herkenbaarheid als onderdeel ensemble moet bewaard blijven. Loggia in het dak weglaten, zijnde een wezensvreemde ingreep niet passend bij de architectuur. Dakkapellen aanbrengen in een vaste ritmiek en niet twee bij twee. Voor Duinsstraat 4 kiezen voor een identieke buitendeur als bestaand bij nr. 2. Bestaande deuren begane grond en zolder Duinstraat 4 bij de te maken fietsenberging handhaven. Zorgen voor subtiele detaillering raamkozijnen zonder zichtbaar aanwezige ventilatiestroken.

Vlietsorgstraat, vervangen stalen dakbedekking door stalen dakpanplaat

Negatief advies Met verwijzing naar NRK, materiaalgebruik voor gebiedsdeel Binnenstad wordt bij de noodzaak het dak te vervangen, geadviseerd te kiezen voor leien.

Delftwijk Zuid renovatie portiekflats.

Mede aanwezig mevrouw Bollen, supervisor, de heer Bieze, architect en de heer Van Oostveen, namens opdrachtgever.

in de laatstgehouden planpresentatie in april heeft de commissie de architect gevraagd de bestaande plasticiteit te respecteren en meer consistentie, rust en soberheid en verder terughoudendheid in materiaal- en kleurgebruik bij verdere doorwerking van het gevelbeeld.

De architect laat weten dat geprobeerd is zo goed mogelijk tegemoet te komen aan het advies van de commissie. Alleen bij behoud van het metselwerkgevels is dat volledig gelukt. Op de andere onderdelen, zoals de leidingschachten, meer subtiliteit van de gootlijst en aanpak van de entreepartijen, was het moeilijk de juiste balans te vinden tussen financieel-technische haalbaarheid en versterken van de ruimtelijke kwaliteit. Wel kon de plasticiteit van de balkonerkers wat verstrekt worden door het de hoek om zetten van de puin en vloerranden. En de wens naar terughoudend materiaalgebruik kon grotendeels vervuld worden door de introductie van slechts één nieuwe materiaalsoort; de omkadering van de leidingschachten in eternit dat ook bij de portieken weer terugkomt. Getracht is deze nieuwe materiaalsoort zoveel mogelijk te camoufleren door een op de metselwerk gevel afgestemde textuur en kleur. Met deze aanpassingen ligt het ontwerp ter beoordeling voor zoals het is. Verdere doorwerking is niet meer haalbaar, zo laat de architect weten. Ten slotte vraagt hij aandacht voor het tuinontwerp.

De commissie is al met al toch teleurgesteld over het eindbeeld omdat zij vanaf het begin aan denkt dat er mee in had gezeten. Met de baksteengevels is een grote stap gezet die een gelijkwaardige nzet op de andere onderdelen had verdiend om het geheel echt af te maken. Anderzijds, vanuit het perspectief van het uitgangspunt gevelrenovatie door een corporatie stelt de commissie vast dat het eindbeeld voldoet aan de redelijke eisen van welstand. De commissie gaat daarom toch akkoord met het ontwerp. Verder zal in goed overleg tussen de commissie, opdrachtgever, supervisor en architect een evaluatiegesprek gearrangeerd worden over de gevolgde procedure, wederzijdse verwachtingen en de ruimte die bij dit project ontbrak voor een open dialoog.

Plaatsen fiets-/voetgangersbrug Hendrik Figeeweg-Minckelersweg.

Mede aanwezig de heren Wirtz, architect en Mulders, extern projectleider en Tjerkstra, stedenbouwkundige.

De te maken oeververbinding maakt deel uit van een recreatieve fiets-/voetgangers-route tussen van de Hendrik Figeeweg naar de Minckelersweg, onderdeel van de Spaarneroute om de Waarderpolder te verbinden met het Scheepmakerskwartier. De oeververbinding komt over een aftakking van het Spaarne naar de Industriehaven.

De ontwerper toont drie varianten. De commissie wordt niet om een keuze gevraagd. De budgetten zijn sturend in het proces naar de uiteindelijke variant. Een substantieel gaat op aan de remmingwerken vanwege de doorvaart van relatief grote schepen naar de industriehaven.

Twee varianten voorzien in een ophaalbrug: één waarbij de balanspriem diagonaal boven het brugdek loopt en de ander met twee gescheiden, parallel aan het brugdek lopende balanspriemen. De derde variant is een klapbrug met stalenvakwerk leuning. Die refereert het meest aan de geschiedenis van de plek waar de voormalige kranenfabriek van Figeeweg was gevestigd.

De ontwerper meldt dat het concept kwetsbaar is voor allerlei bijkomende elementen zoals masten, seinen, techniek. Uitgangspunt is dit zo goed mogelijk in het ontwerp te integreren. Verder heeft de ontwerper zich sterk gemaakt voor een enigszins steile hellingshoek om het bruggevoel bij de overgang goed te kunnen ervaren. Naast de oeververbinding is de ontwerper deels ook verantwoordelijk voor de route naar de brug. Nu is nog sprake van grote diversiteit in materiaalgebruik, achterstallig onderhoud en gescheiden stroken voor fiets- en autoverkeer. In het nieuwe ontwerp wordt gekozen voor shared-space en éénsoortig materiaalgebruik te weten klinkerbestrating.

De commissie waardeert de integraliteit van de aanpak en spreekt - zich bewust van de randvoorwaarden - toch een principe-voorkeur uit voor de vakwerkbrug als meest consequente uitwerking van een langzaamverkeerbrug op deze locatie. Daarbij wordt gevraagd de dialoog aan te gaan met de remmingwerken door deze net als de brug een vloeiend verloop te geven. De commissie heeft moeite met de inrichting van de parkeerdriehoek aan de noordkade direct naast de te maken oeververbinding.

De commissie is zich zeer bewust van de precieze balans tussen randvoorwaarden, ontwerp en uiteindelijke uitvoering. Zij adviseert daarom om in de aanbestedingsprocedure nadrukkelijk om een integraal landschapsonwerp te vragen met in glasheldere voorwaarden een sturende rol voor de architect op verdere doorontwikkeling van het ontwerp van brug, elementen en landschap gedurende de loop van het proces.

Robert Kochlaan verbouw kantoorruimte tot appartementen torens 1, 3 en 4.

Mede aanwezig de heren Liem, architect toren 3 en 4, Markus, architect toren 1 en Drapers, opdrachtgever toren 3 en 4.

Aan de hand van een perspectieftekening met de vijf woontorens, presenteert de architect een doorontwikkeld ontwerp voor woontoren 3 en 4. Er is meer de dialoog gezocht met toren 2 en het hierna te bespreken ontwerp voor toren 1. De horizontale banden zijn smaller gemaakt, er is meer verticalisme ingebracht en geleiding. En in plaats van uitkragende balkons is gekozen voor loggia's. In afwijking van toren 4 is bij toren 3 de middelste band weggelaten.

De architect van toren 1 heeft gekozen voor een verdere doorontwikkeling van het bestaande concept van horizontale banden met een verticale glazen invulling. De banden zijn linten geworden in groen, gepatineerd zink en de verticale glazen invulling is verhoogd op de hoeken zijn insnedes gemaakt waardoor loggia's zijn ontstaan, voorzien van een verticale glazen afscheiding die correspondeert met

de glazen gevelindeling. Verder is gekozen voor een zwarte plint en een mossedum dakbedekking om de relatie met het vlakbij gelegen openbare groen te benadrukken.

De commissie stelt vast dat met de gepresenteerde ontwerpen een duidelijk antwoord gegeven is op de vraag hoe de torens zich tot elkaar verhouden. Eveneens stelt de commissie vast dat gekozen is voor het concept vijf verschillende kragen bij vijf identieke torens, maar met horizontalisme, dieptewerking en de loggia's als continuïteit waardoor de familierelatie herkenbaar blijft. Op basis van deze ontwerpuitsgangspunten wordt de architect van toren 3 en 4 gevraagd in een volgende stap nog wat meer contrast aan te brengen tussen beide torens. Verder benadrukt de commissie nogmaals er bij de VVE op aan te dringen om ook de plint in de ontwerpopgave te betrekken. De commissie staat echter afwijzend tegen het zwart schilderen van de plint bij toren 1.

Koninginneweg 111, verbouw kantoorruimte tot appartementen.

Mede aanwezig de heren Hulsker, architect, Van der Busken, stedenbouwkundige en mw. Van Driel, opdrachtgever.

Op voorstel van de commissie presenteert de architect een aangepast ontwerp waarbij meer asymmetrie en informaliteit is aangebracht in de op de Koninginneweg gerichte zijgevel. Ook in de vormgeving aan de kap is nog wat meer asymmetrie aangebracht. De plint van het gebouw wordt bekleed met hardsteen en de kleur is afgestemd op de rondom gelegen villabebouwing. Verder is het parkeren meer in het groenontwerp geïntegreerd en vanaf de Koninginneweg grotendeels door groen aan het zicht onttrokken. De commissie is overtuigd van de wijze waarop eerder commentaar is verwerkt en gaat akkoord met het ontwerp.

Westergracht Plaza West, bouwdelen 1, 6 en 8.

Mede aanwezig de heren van Eldonk, supervisor, Van den Bosch, architect Van Elk, architect en Franssen, namens opdrachtgever.

Het hoofdgebouw (bouwblok 8) wordt getransformeerd tot een 19^e eeuwse marktgebouw. De loopbrug wordt verwijderd, de betonnen structuur blijft grotendeels intact en wordt schoongespoten en vóór de oost- en westgevel, langs het spoor, wordt een aluminium voorzetscherm geplaatst. Een deel van het perron aan de spoorkant wordt gesloopt. Bevoorrading van de winkels blijft plaatsvinden aan de spoorkant. Ten slotte krijgt het gebouw een terugliggend aangebracht tentendak. Gekozen is voor een groene industriële kleur voor het voorzetschermen, gevelinvulling en het tentendak en natureel voor de betonstructuur. Het programma bestaat behalve uit winkels op de begane grond, leisure en wonen met buitenruimte. Parkeren vóór het hoofdgebouw vindt zowel halfverdiept als deels op maaiveldniveau plaats.

De andere twee gesloten bouwblokken in vijf lagen met halfverdiept parkeren, komen ten zuiden van het hoofdgebouw eveneens langs het spoor. De hoofdentree van beide blokken is gericht op het spoor. Gekozen is voor een divers, geparcelleerd gevelbeeld met vijf typen balkonnetjes. Anderzijds wordt tegemoetgekomen aan de wens van de commissie om meer eenheid en samenhang van de bouwblokken, door te kiezen voor eenduidig materiaalgebruik te weten rood/bruine baksteen. De begane grond woningen worden individueel ontsloten aan de straatkant, ook aan het spoor. Voor de inrichting van de openbare ruimte aan de oostkant is gekozen voor vier aan de bouwblokken gerelateerde sferen. Van zuid naar noord variërend van informaliteit, rust en veel groen- invulling met een relatie naar de waterloop, naar meer formeel en dynamisch, met toenemende verharding en deels maaiveldparkeren, een grafische straatpatroon en bescheiden groen vóór het hoofdgebouw, tot volledig maaiveldparkeren op het entreeplein aan de Westergracht. De continuïteit tussen de vier sferen en de dwarsstraatjes zit in het identieke bestratingmateriaal en gemetselde muurtjes als verbindings- en geleidingselement.

De intentie is dat het accent inrichting openbare ruimte vooral komt te liggen aan de kant van het spoor, waar de nu doodlopende Eysinckweg als functionele straat wordt doorgezet naar de Westergracht. Ter hoogte van de bebouwing Plaza-West komt er deels haaksparkeren met om de vijf plaatsen boomaanplant.

De commissie merkt over de beide nieuwbouwblokken op dat schaal- en maatvoering en korrelgrootte beantwoorden aan het idee van een "tussenschaal" maar het gekozen thema "pandjes" niet. Het geheel laat zich nu lastig duiden; als bouwblokken of als straatwand. De architect stelt voor dat op te vangen

in de keuze voor de baksteenvarianten per geveldeel. De commissie vraagt of het verhelderen van de tussenschaal ook vraagt om een doorbreking van de logica van gevels per pand. Gevraagd wordt meer verfijning in uitwerking van de tussenschaal door minder accent te leggen op de geleiding.

Over de inrichting van de openbare ruimte heeft de commissie, mede met het oog op het perspectief van de EKP-lamel, twijfel over de vier afzonderlijke sferen. Gepleit wordt voor meer continuïteit – boulevardidee – en kiezen voor een meer vloeiende overgang tussen de sfeergebieden, met meer groen en minder parkeren. De kwaliteit van de straat langs het spoor is voor de commissie ook niet zo overtuigend als voorkant voor de woonblokken. De laad-/losplekken bij het EKP-gebouw zijn inmiddels niet meer te veranderen maar de bajonet in de straat en de laad-/lossituatie achter bouwdeel 8, geven de straat niet de kwaliteit om er ook een voorkant van te maken.

Garenkokerskade 81, gevelwijziging, puiwijzigingen en bouw berging bij de zuidvleugel.

Mede aanwezig de heer Slangen, architect en de heer Van Kampen, namens opdrachtgever.

In verband met koperswensen presenteert de architect een ontwerp voor het aanbrengen van een extra buitendeur in de gevel in het verlengde van de dagmaat van een aanwezig raamkozijn. Verder een voorstel een bescheiden berging in metselwerk te maken in de oksel van het gebouw aan de kant van de hofjestuin. Ten slotte een ontwerp de in 21 vlakken onderverdeelde glazen pui in de binnengevel te vervangen door een gelede glazen pui in drie delen om meer licht naar binnen te halen.

De commissie kan zich vinden in de aan te brengen extra buitendeur nu die past in het stramien van het gevelritme. De commissie gaat niet akkoord met de berging. Die vormt een storend element in de structuur en de oorspronkelijke afleesbaarheid van de binnenhof.. Over de puiwijziging wil de commissie weten of de huidige pui-indeling oorspronkelijk is of een latere toevoeging. In dat laatste geval is er geen bezwaar tegen vervanging.

Zuid Schalkwijkwerweg 2, wijzigen dakvlak en gevelwijziging.

Mede aanwezig de heer Slangen, architect.

De architect presenteert een verder doorontwikkeld ontwerp. Naast het al eerder gepresenteerde opgetilde dakvlak is, als architectonische twist een verticaal aangebrachte langwerpige glasstrook over bijna de volle breedte in de op het Spaarne gerichte zijgevel opgenomen. Ten slotte is gekozen voor een zwarte gevelkleur. Daarmee is in plaats van het naastgelegen tweelingpand, de relatie gezocht met een even verderop langs het Spaarne gelegen villa en de naastgelegen in zwart uitgevoerde houtzaagmolen.

De commissie kan zich goed vinden in het ontwerp en de gewijzigde familierelatie en gaat akkoord met het ontwerp.

Prinsen Bolwerk 3, bouw van een therapeuticum.

Mede aanwezig de heren Dunselman, architect.

Het therapeuticum wordt zodanig in de rooilijn gezet, zo laat de architect weten, zodat de twee monumentale rode beuken kunnen blijven staan en ook geen schade aan de wortelkrans ontstaat.

Vervolgens toont de architect een principedetail van de dakrand van de uitbouw. De dakrand zelf is niet gewijzigd – de architect wilde geen nieuw element introduceren – maar wel is de stucwerkrand subtieler gemaakt net als de daaronder aangebrachte bovenlichten. Daarmee is in overeenstemming met het advies van de commissie het karakter van de uitbouw wat verstrekt ten opzichte van het hoofdvolume. Ten slotte presenteert de architect bemonstering van de steensoort – Petersen baksteen – metselwerkpatroon en voegwerk, die in het oordeel van de commissie een essentiële schakel zijn in de kwaliteit van de architectuur op deze plek..

De commissie complimenteert de architect met de uiteindelijke vorm van het ontwerp, materiaalkeuze en inpassing en gaat akkoord met het ontwerp.

Kampervest 31, verbouw hofje tot restaurant.

Mede aanwezig de heren Advocaat, architect.

De architect presenteert principedetails van het inzagen van de te maken gevelopeningen in de zijgevel naar de tuin. Verder toont hij bemonstering van de deurkozijnen. Het weer terug te plaatsen hekwerk is identiek aan het hekwerk wat te zien is op historisch beeldmateriaal. De vergunningaanvraag bevat echter geen principedetails van het hek. Het tuinontwerp maakt op verzoek van de commissie expliciet deel uit van de vergunningaanvraag.

De commissie gaat akkoord met het ontwerp onder voorwaarde dat het historisch beeldmateriaal van het hekwerk onderdeel van de vergunningaanvraag wordt, zodat realisering van het hekwerk, Op fijnzinnige, ambachtelijke wijze gewaarborgd is en niet door toepassing van een standaardhek kan worden ingevuld.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
7 JUNI 2016**

Aanwezig:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter

Ir. J. Grüber, architect.

Ir. P. van Velzen, architect.

Drs. ing. M. van Winsen, bouwhistoricus.

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige.

Mede aanwezig:

Ing. M. van Aerschot, stadsbouwmeester

R. Algra, secretaris

Plannen ambtelijk mandaat/second opinion.

Fontijnlaan 5, plaatsen schutting. Niet akkoord. Op grond van de ruimtelijke kwaliteitscriteria voor gebiedsdeel Villagebieden kiezen voor een maximaal één volledig te begroeien open gaas- of hekwerk als drager voor beplanting.

Plaatsen mupi vóór de Hema: niet akkoord; zie nota ruimtelijke kwaliteit; plaatsing losstaande objecten incl. reclame in de openbare ruimte.

Vervangen kademuren Raamvest bij de Leidsevaart. Voorgesteld wordt bij het vervangen van de kademuren van Raamvest ter hoogte van de Leidsevaart het metselwerk niet tot onder de waterlijn te laten doorlopende maar een strookje prefabbeton van 5 à 10 cm boven de waterlijn open te laten. Dit met het oog op een langere levensduur. Door groenaanslag zal het strookje prefabbeton niet zichtbaar zijn. De commissie begrijpt de motieven vanuit aanleg en beheer maar is niet overtuigd van de voorgestelde oplossing. Het blijft een cosmetische ingreep, die zich ook als zodanig laat aflezen. Juist voor een utilitair bouwwerk als een kademuur staat de commissie een heldere leesbaarheid voor.

Prinsen Bolwerk 3, bouw van een therapeuticum.

Mede aanwezig de heren Dunselman, architect en Zwart en Putter, namens opdrachtgevers.

De architect presenteert een verder doorontwikkeld ontwerp waarbij de gevelcompositie aan de de straatkant en de contour van het dak meer de dialoog zijn aangegaan met de naastgelegen villabouw. In contrast daarmee staat de op het binnengebied gerichte tweelaagse uitbouw met een geleed gevelbeeld door middel van aangebrachte scherpe, verspringende hoeken. De uitbouw is voorzien van een dakterras met een pergola-achtige opbouw die de verbinding zoekt met het hogere deel van het gebouw. De architect heeft niet gekozen voor afwijkend materiaalgebruik van de uitbouw omdat dat de contrastwerking dan teveel wordt aangezet en wat storend uitpakt op het ontwerp. Samen met de eigenaren van de twee andere gebouwen zal het binnengebied ingericht worden volgens het ontwerp van Copijn. Voor de inrichting van het tuinontwerp aan de voorkant zal contact gezocht worden met de gemeentelijke ontwerper openbare ruimte omdat de footprint van het therapeuticum nog niet vaststond op het moment van het ontwerp van Copijn.

De commissie stelt vast dat met het aangepaste ontwerp een grote stap in de goede richting gemaakt is en dat op belangrijke onderdelen tegemoet gekomen is aan de in de vorige commissievergadering gesuggereerde denkrichtingen en ontwerpkeuzes.

Gevraagd wordt het karakter van de op het binnenterrein gerichte uitbouw verder te versterken door het strakker en subtieler detailleren van de dakrand van de uitbouw als beëindiging afwijkend van de dakrand van het hoofd-volume en te kiezen voor een licht afwijkende vorm en indeling van de ramen. Verder wordt geadviseerd af te zien van het dakterras en de voorgestelde pergola. Ten slotte wordt de architect gevraagd voorafgaand aan de vergunningaanvraag in de fase van vooroverleg nog één keer langs te komen met principedetails, bemonstering en de doorwerking van het tuinontwerp.

Renovatie Buitenrustbruggen.

Mede aanwezig de heren Kerkhof, extern procesmanager Reusink, technisch adviseur, Kooij, bruggenbouwer en Smal, gemeentelijk procesmanager.

De technisch adviseur geeft een toelichting op het ontwerp en toont daarbij twee uitwerkingen: reconstructie van het bestaande beeld en een zuiver op utilitaire motieven gebaseerd nieuw ontwerp. Het is zoeken naar de optimale balans tussen enerzijds de waardebepalende ruimtelijke kwaliteit karakteristieken en op de andere moderne Haarlemse ophaalbruggen aansluitende vormentaal en anderzijds constructieve, functionele, verkeerstechnische, veiligheids- en wettelijke eisen anderszins. Dat heeft vooral consequenties voor de vormgeving en maatvoering van de hameitoren, de gekoppelde balanspriemen, de hangstang en separate plaatsing van de aandrijftechniek. Complicerende factor is dat de bruggen destijds aangelegd zijn op basis van vandaag de dag grotendeels achterhaalde techniek, waardoor reconstructie van het beeld cosmetisch zou zijn, voorbij de utilitaire en functionele vereisten. Voor de commissie is dit laatste nieuwe en wezenlijke informatie die bij het formuleren van de randvoorwaarden niet bekend was. Reconstructie van het beeld vervalt daarom als serieuze optie. De commissie kan akkoord gaan met het gepresenteerde ontwerp voor de Buitenrustbruggen vanuit het motief dat het ontwerp van de bruggen voornamelijk door utilitaire/functionele overwegingen tot stand komt. Echter daarmee wordt geen recht gedaan aan deze locatie in de stad en het markeren van de eigenheid daarvan. Maar met begrip voor de tijdsdruk die op het project rust vraagt de commissie nadrukkelijk toch alles in het werk te stellen te onderzoeken of op basis van de huidige ingenieurs-techniek en met ondersteuning van een vormgever of er aanleiding is voor een ander ontwerp doordat duidelijker het ensemble van twee bruggen presenteert of de vormgeving van de balanspriemen en contragewichten.

De commissie gaat niet akkoord met de gekozen separate oplossing voor de aandrijftechniek en vraagt in de volgende presentatie een overzicht van alle ingrepen die voorgesteld worden aan het totaal van het complex.

Kampervest 31, verbouw hofje tot restaurant.

Aanhouden tot volgende vergadering als de architect aanwezig is.

Roordastraat 1-79, renovatie flatwoningen.

Mede aanwezig de heren De Gooijer, architect.

De architect geeft een toelichting op het verder uitgewerkte ontwerp. De fysieke situatie bij de Roordastraat is anders dan bij de identieke galerijflats aan de Ledeboerstraat en Van de Beltstraat, o.a. door de voorlans de flat lopende ondergrondse infrastructuur. Verplaatsing is financieel niet haalbaar. Het aanbrengen van een glazen uitbouw vóór de entreepartijen en met inbegrip van het onderste deel van de spiltrap is daardoor niet mogelijk. Om ten behoeve van de plintwoningen toch een rustig, transparant en doorlopend gevelbeeld, zonder onderbreking van de spiltrappen te creëren, is het begane grond deel van de spiltrappen verwijderd en vindt ontsluiting inpandig plaats. Vervolgens geeft de architect een toelichting op de platte grond van de plintwoningen. Met het oog op de sociale veiligheid, presenteert de architect een ontwerp van een Delftse stoep (strookje privégrond) ten behoeve van de plintwoningen in een iets afwijkend straatpatroon t.o.v. het trottoir en voorzien van bescheiden beugelhekjes. Realisering daarvan is echtere afhankelijk van overeenstemming tussen de corporatie-eigenaar van de flat en de gemeente in verband met de grondeigendom en risico-aansprakelijkheid.

De commissie complimenteert de architect met het nieuwe gevelontwerp en de ingenieus doordachte plattegrondstructuur en gaat akkoord met het ontwerp. De commissie ziet echter dat het ontwerp van gevel en plattegronden alleen goed zal werken als de aanhechting aan de publieke domein zorgvuldig gebeurt. De goedkeuring is daarom onder voorwaarde van realisering van de Delftse stoep.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
24 MEI 2016**

Aanwezig:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter

Ir. J. Grüber, architect.

Ir. P. van Velzen, architect.

Drs. ing. M. van Winsen, bouwhistoricus.

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige.

Mede aanwezig:

Ing.M. van Aerschot, stadsbouwmeester

R. Algra, secretaris

Dreef, herprofilering.

Mede aanwezig de heer Kaldenhoven, procesmanager.

De procesmanager presenteert het definitieve ontwerp van de herprofilering van de Dreef tussen het Houtplein en het Florapark. Gekozen is voor een tweebaansrijstrook (ipv driebaans). Daardoor is extra ruimte vrij gekomen voor een aanzienlijk grotere groenstrook aan de westkant van de Dreef. Wel is vanuit verkeerstechnisch oogpunt bij de fietsstrook aan de oostkant ter hoogte van de kruisingen bij het Florapark en het Houtplein in het gebogen verloop een concaaf verlopende slinger aangebracht. De commissie is verheugd met de keuze voor een tweebaansrijstrook maar betreurt de mate waarin de verkeerstechnische interventie bij de aansluiting Florapark consequenties heeft in doorbreking van het profiel van de Dreef. Zij stelt voor dat profiel zo lang mogelijk lineair en consequent te houden. Over de materiaalkeuze adviseert de commissie te kiezen voor zwart asfalt voor de rijbaan en de fietsstroken. Als uitvoering in rood voor de fietsstroken onontkoombaar is, adviseert de commissie te kiezen voor klinkers. De commissie stelt wat betreft de definitieve keuzes aangaande profiel en materialisatie vertrouwen in de betrokken buitenruimte-ontwerper, die ook betrokken is bij de herinrichting Houtplein en vandaaruit de juiste afweging kan maken.

Oudeweg 6, uitbreiden NS-werkplaats.

Mede aanwezig de heren Woensdregt, architect, Van den Busken, stedenbouwkundige, en Pasveer en Veerman, namens opdrachtgevers.

De architect presenteert een doorontwikkeld ontwerp inclusief een fictief woningbouwprogramma en een ontgraven Oostersingelgracht. Hij laat daarmee zien hoe het ontwerp zich gedraagt en anticipeert op de toekomstige ontwikkelingen van gebied volgens een door de stadsbouwmeester gemaakte visie. Ten opzichte van het vorige ontwerp is de westgevel wat verder opengewerkt zodat meer zicht geboden wordt op de dynamiek in de werkplaats. De glazen geveldelen in de zuid gevel en de zuidwesthoek, waar de beoogde woningbouw komt, zijn weliswaar gehandhaafd maar worden met folie dichtgezet zodra woningbouw opportuun wordt. Anders dan in het vorige ontwerp wordt afgezien van een aan te brengen groen talud bij de lage uitbouw aan de kant van de Gedempte Oostersingelgracht. Met uitzondering van de glazen geveldelen wordt het gebouw bijna volledig bekleed met geperforeerd cortenstaal. Zodra de nieuwbouw klaar is wordt het storend aanwezige hekwerk langs de Gedempte Oostersingelgracht weggehaald.

De commissie complimenteert de architect met het fraaie ontwerp en adviseert positief over de vergunningaanvraag. Naar de gemeente toe vraagt de commissie met aandacht en zorg om te gaan met het kunstwerk van Carel Visser aan de Gedempte Oostersingelgracht, of het nu blijft staan of wordt verplaatst naar elders in de stad.

Waarderweg 42-44, gevelwijziging.

Mede aanwezig de heren Van Bruggen, bouwkundige en Spanjaard, opdrachtgever.

Het ontwerp voorziet in het plaatsen van een 135 meter lange glazen kassenwand vóór twee achtergelegen losstaande bedrijfsgebouwen. Bedoeling is dat de kassenwand beide gebouwen met elkaar verbindt en tevens een inkijk biedt in de activiteiten van het bedrijf (interieurbouw).

De commissie kan zich goed vinden in het concept van een glazen gevelwand. De gepresenteerde uitwerking roept echter direct associaties op met een tuincentrum; een uitstraling die de opdrachtgever niet wil en de potentie van deze opgave ook onderbenut.

De opdrachtgever wordt uitgedaagd de rol van de architect optimaal te benutten opdat de conceptuele uitwerking meer toegespitst wordt op de identiteit van het bedrijf. Als referentie wordt verwezen naar het G-Star RAW-hoofdkantoor in Amsterdam voor een gebouw als etalage en naar het oeuvre van Lacaton & Vassal architecten voor een combinatie van bestaande bouw met nieuwe, veelal transparante elementen, vanuit het gebruik en materiaalkeuze naar een significant sterker beeld dan een kassenombouw. Verder wordt gevraagd om een inrichtingsplan voor het voorterrein langs de Waarderweg.

Anna Kaulbachstraat 16 bouw van een speeltuingebouw.

Het ontwerp voor het speeltuingebouw is een aantal keren besproken in de fase van collegiaal vooroverleg. Nu ligt het definitieve ontwerp met principedetails ter beoordeling voor met de status van vergunningaanvraag. De commissie gaat akkoord met het ontwerp. Wel is er twijfel over de duurzaamheid op lange termijn van de geanodiseerde gevelbeplating gelet op minimale dikte en ontbreken stevig achtergrondmateriaal. De architect zal gevraagd worden of tijdens de bouw nog maatregelen genomen kunnen worden ter verhoging van de duurzaamheid. Voorafgaand aan de bouw wordt nog bemonstering aan de commissie ter beoordeling voorgelegd.

Zuid Schalkwijkerweg 2, wijzigen dakvlak.

De opdrachtgever heeft gekozen voor een andere architect nadat uit eerdere planbesprekingen duidelijk werd dat de architect geen kans zag de gewenste verbouwing van het ensemble op een architectonisch verantwoorde manier voor elkaar te krijgen.

Kenmerkend voor Zuid Schalkwijkerweg 2 is het botenhuisconcept, het karakteristieke dakvlak en de relatie met het naastgelegen tweelingpand.

Om te werken met deze kenmerken overweegt de architect te kiezen voor een opgetild dakvlak ter verhoging van het wooncomfort. Verder wordt het bestaande dakvlak deels doorgezet voor een carport en is gekozen voor een zwarte gevelkleur in plaats van grijs zoals nu.

De commissie kan zich goed vinden in de gekozen denkrichting van een opgetild dakvlak en geeft als suggestie mee de optie van een twist, een eigenwijs element zoals nu ook kenmerkend is in de kappen van beide villa's. Gevraagd wordt bij het doorzetten van het dak, dit in dezelfde lijn te doen zonder terugliggende verspringing en de opening voor de carport weg te laten. Ook het loslaten van de kleur suggereert dat het ensemble doorbroken wordt. Dit is niet te beschermen maar vraagt wel argumentatie.

Fustweg 1/ Oudeweg, bouw van een snellaadstation en snackbar/broodjeszaak.

De Oudeweg zal in de komende periode steeds verder opschalen naar een belangrijke stadsentree, zeker wanneer de Amsterdamsevaart die functie nog verder verliest. Daarop voorsortierend verdient de Oudeweg meer aandacht dan een gemiddeld bedrijventerrein. Dat vraagt op deze plek, een hoekkavel, om een samenhangend ontwerp dat reageert op zijn omgeving. De voorgelegde aanvraag doet op geen enkele manier een poging om vanuit de stedenbouw met de gegeven architectonische elementen ruimtelijke kwaliteit te maken.. Het is ambitieus en onsamenhangend.

Omdat het ontwerp de status van vergunningaanvraag heeft, adviseert de commissie negatief over het plan. De commissie gaat echter graag met opdrachtgever en zijn architect in overleg voor een ontwerp dat meer recht doet aan de potentie van locatie en programma.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
10 MEI 2016**

Aanwezig:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter

Ir. J. Grüber, architect.

Ir. P. van Velzen, architect.

Drs. ing. M. van Winsen, bouwhistoricus.

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige.

Mede aanwezig:

Ing. M. van Aerschot, stadsbouwmeester

R. Algra, secretaris

PLANNEN AMBTELIJK MANDAAT/ /SECOND OPINION

Julianastraat/Stolbergstraat: plaatsen berging. Negatief advies; grove aantasting van het gevel- en groen straatbeeld. Op grond van de nota ruimtelijke kwaliteit, gebiedsdeel Villagegebieden zijn bijbehorende bouwwerken op het voorerf niet toegestaan.

Robert Kochlaan 318-322 en 532-546, verbouw kantoorruimte tot woonappartementen.

Mede aanwezig de heren Liem, architect en Van den Tillaart, stedenbouwkundige.

Het ontwerp betreft transformatie van kantoorruimte naar appartementen bij twee woontorens. Daartoe worden de uitkragende gevels van de eerste en tweede bouwlaag gewijzigd door het aanbrengen van een parcellering en een meer verticale indeling naar analogie van de hoger gelegen twaalf woonlagen. Anderzijds is het bestaande contrast van de uitkragende lagen gehandhaafd en door de aangebrachte blauwe geveldelen en anderhalve meter uitstekende balkons nog wat verder aangezet. De entree op de begane grond wordt niet gewijzigd; dat valt buiten de opdracht van de architect.

De commissie meent dat met het nieuwe en voor twee torens identieke gevelbeeld, de torens zich isoleren of afzonderen van de overige drie torens waarmee ze een eenheid vormen. Nu bij één van deze torens de verbouw van de kantoorruimtes naar appartementen al heeft plaatsgevonden en dat bij een ander toren op punt staat te gebeuren, adviseert de commissie in het ontwerp de dialoog met de andere torens aan te gaan en te laten zien op welke manier ze ook in de toekomst nog steeds familie zijn. Vandaaruit zijn dan beredeneerde keuzes te maken voor basement, balkons/loggia's, horizontaal of verticaal karakter, als afwijking, continuïteit, variatie of contrast in de rij van vijf.

Levende kademuren, stadsbeeld en biodiversiteit.

Mede aanwezig de heren Van Wieringen en Buiten namens initiatiefgroep Levende Kademuren.

Aan de hand van beeld- en kaartmateriaal en vanuit het perspectief van het Ecologisch Beleidsplan 2013-2030 en de duurzaamheidsparagraaf in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit, vraagt de initiatiefgroep aandacht voor behoud of versterken van muurvegetatie bij het herstel of vervangen van kademuren, als onderdeel van het stedelijk groen. In het bijzonder basaltmuren zijn van bijzondere betekenis voor diverse soorten muurplanten. Voor de komende twee jaar staat herstel of vervangen van kademuren langs (delen) van de Kinderhuisvest, Nieuwe Gracht, Bakenessergracht, het Spaarne, Raamgracht en Noorder Emmakade/Tuinlaantje op het programma. Dit laatste voorstel is recent door de commissie beoordeeld.

De commissie neemt waardering kennis van het pleidooi en de inzet van de initiatiefgroep voor groene kademuren. De commissie wijst echter op haar toetsingsverantwoordelijkheid op ruimtelijke kwaliteit. Wat is de perceptie van ruimtelijke kwaliteit? Wat is de eenheid en samenhang? Dat hoeft niet altijd gelijk op te gaan met groene kademuren. Denk aan de Nieuwe Gracht met haar statige en gereserveerde karakter. De commissie stelt prijs op samenhangend beeld- en kaartmateriaal van waardevolle of potentieel waardevolle kademuren dat als referentie kan dienen bij het beoordelen van te renoveren kademuren. Over de kadewand van het Tuinlaantje merkt de commissie op dat in de

beoordeling van het ontwerp destijds inderdaad informatie over begroeiing en het belang daarvan niet is meegewogen. De commissie staat bij een alternatief planvoorstel altijd open voor heroverweging van haar advies.

Koninginneweg 111 verbouw kantoorgebouw tot appartementen,

Mede aanwezig de heer Hulsker, architect, mw. Van Opzeeland project-architect, de heer Van der Stelt, stedenbouwkundig medewerker en mw. Van Driel, opdrachtgever.

De architect presenteert een aangepast ontwerp. Gekozen is voor een nieuwe benadering: situering aan de Langelaan; een in 1878 beschreven van noord naar zuid lopend, nog goed herkenbaar maar deels onderbroken laantje tussen de Olieslagerslaan en de Koninginneweg; onderdeel van een toenmalig complex van bloemkwekerijen. Met situering aan de Langelaan krijgt dit laantje weer een functie. De hoofdentree komt daarom aan de Langelaan. Het parkeren is teruggebracht van 16 naar 9 parkeerplaatsen op eigen terrein, geconcentreerd bij de entree van de Langelaan en achter het gebouw aan de Langelaan. Het niet voor parkeren bestemde deel van het terrein aan de Koninginneweg wordt ingericht als tuin en sluit aan op de voortuinen aan de Koninginneweg. Reagerend op de villabebouwing in de omgeving, is een geleding aangebracht, verticalisme en een zinken kap. Het gebouw wordt in opvallend grijs antraciet uitgevoerd.

De commissie begrijpt de conceptuele kanteling van situering aan de Langelaan en complimenteert de architect met deze inzet. Die moet dan wel consequent verder worden uitgewerkt en doorgedacht. Gevraagd wordt om een meer consistente plandoorwerking in het gevelbeeld en doorzetten van het kappenplan op het lagere deel en de kwaliteit van de parkeeroplossing aan de Langelaan. De gevel aan de Koninginneweg wordt door de kanteling naar de Langelaan een zijgevel en kan een informeler karakter krijgen, vrijer en asymmetrisch. Twijfel is er over de kleur. Gelet op de omgeving lijkt wit meer voor de hand liggend te zijn. De architect geeft aan hier nog over in beraad te zijn.

Korte Poellaan 17-13 verbouw pand tot zes appartementen.

Mede aanwezig de heer Vlaming, opdrachtgever.

Na een toelichting door de opdrachtgever op de principedetails, bouwtechnische wijze van bouwplanrealisering en getoonde bemonstering, adviseert de commissie positief over vergunningverlening.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
26 APRIL 2016**

Aanwezig:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter

Ir. J. Grüber, architect.

Ir. P. van Velzen, architect.

Drs. ing. M. van Winsen, bouwhistoricus.

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige.

Mede aanwezig:

Ing. M. van Aerschot, stadsbouwmeester

R. Algra, secretaris

PLANNEN AMBTELIJK MANDAAT/ /SECOND OPINION

Krelagestraat 14, plaatsen dakopbouw; akkoord.

Oosterstraat 19-23, plaatsen dakopbouw; ingezette trend volgen (dus geen zinken opbouw).

Velserstraat 82, plaatsen dakopbouw; akkoord.

Zonnebloemstraat 25: plaatsen dakopbouw; akkoord..

Jan Luykenstraat 117, plaatsen dakkapel voor en achter; akkoord.

Helmlaan 12: plaatsen dakkapel; akkoord.

Reigerstraat 132, opbouw met dakkapel: geen inhoudelijk advies. Commissie sluit aan bij eerder uitgebracht negatief advies via ambtelijk mandaat.

Prinsen Bolwerk 3, bouw therapeuticum.

Mede aanwezig de heer Dunselman, architect, Zwart, namens opdrachtgever en mw. Peters, stedenbouwkundige.

De stedenbouwkundige meldt dat in het te bespreken aangepaste plan, het gebouw beter op zijn plek staat. Ook de situering in de rooilijn is goed. De straatgevel is meer in verhouding gebracht met die van de naastgelegen villabebouwing nrs 5 en 7. Het volume is en blijft een gegeven; gebaseerd op een college-uitspraak naar de opdrachtgever.

Vervolgens geeft de architect een toelichting op het aangepaste ontwerp. Het meldt dat dit nog niet het eindbeeld is wat hem voor ogen staat, maar een tussenstap naar meer elegantie en fijnzinnigheid in verdere planuitwerking. Daarvoor vraagt hij de commissie om meer aanknopingspunten.

De commissie complimenteert de architect met de gezette vervolgstap. Gevraagd wordt de straatgevel nog wat klassieker en terughoudender te maken en zo de dialoog met naastgelegen panden verder aan te gaan. Denk daarbij voor deze gevel vanuit de constructie: het is een dragende gevel. Dat vraagt ook een scherpe dakrand tussen de gevel en het gevouwen dakvlak. Zo schep je ruimte voor contrast en grotere vormvrijheid naar de aanbouw in het binnengebied. Daar ziet de commissie meer ruimte voor de eigen expressie van het gebouw, in dialoog met de beide andere villa's.

Delftwijk Zuid, renovatie/onderhoud portiekflats.

Mede aanwezig mw. Bollen, supervisor en de heer Bieze, architect.

De supervisor presenteert met de architect een aangepast ontwerp. Op voorstel van de commissie blijven de karakteristieke metselwerkgevels behouden. Wel worden de entrees beter herkenbaar gemaakt en geïndividualiseerd met kleuren, wordt de uitstraling van de trappenhuizen verbeterd voor meer sociale veiligheid en komen aan de achterkant van de portiekflats leidingschachten, die via de balkons uitlopen in te plaatsen schoorstenen in de goot. Verder wordt gedacht aan gevelreiniging.

De commissie waardeert het behoud van de karakteristieke metselwerkgevels. De commissie gaat niet akkoord met de voorgestelde uitwerking aan de achtergevels. De ontwerpkeuze voor de leidingschacht met schoorsteen sluit niet logischerwijs aan in de bestaande gevelritmiek, plastic en ontworpen soberheid van de portiekflats met name in de aansluitingen op grond en dak/dakgoot. Ook

de materialisatie van de glazen balkons blijft achter bij wat het ontwerp suggereert. De architect wordt gevraagd te zoeken naar een meer consequente en terughoudende ontwerpkeuze, die meer in harmonie is met het bestaande gevelbeeld. Ook de aanpak van de entrees vraagt om meer uit te gaan van materialen baksteen en beton en een subtieler doorzetten daarvan. Onderdeel van deze keuze is in ieder geval af te zien van trespas en ventilatieroosters in de gevel en meer soberheid bij het aanpassen van de entrees.

Wijngaardtuin, beeldkwaliteitplan.

Mede aanwezig de heren Van Splunter, ontwerper openbare ruimte, Glas, bestemmingsplanjurist en de Graaf, stedenbouwkundig medewerker.

De Wijngaardtuin ligt iets ten noorden van de Grote Markt, verscholen tussen de achterkanten van binnenstadsbebouwing. De tuin heeft een lange historie en is oorspronkelijk, eind 19e eeuw nog ingericht door landschapsarchitect Zocher. Aanleiding voor het beeldkwaliteitplan is de verkoop door het Rijksvastgoedbedrijf van de rechtbankcomplex aan de Jansstraat. Onderdeel van het rechtbankcomplex is een door een hekwerk afgescheiden binnentuin die grenst aan de Wijngaardtuin en daar in het verleden deel van uitmaakte. Een deel van de private binnentuin heeft een (eenlaagse) bouwpotentie (in delen) aansluitend op de bebouwing.

Doel van het beeldkwaliteitplan is de matig onderhouden Wijngaardtuin, mede in het licht van de bouwbestemming van het private deel, te beschermen, op te knappen, de toegankelijkheid te verbeteren en aan de hand van de cultuurhistorische, ruimtelijke en gebruiksanalyse, richtlijnen op te stellen voor inrichting en gebruik, waaraan toekomstige initiatieven in en rond de Wijngaardtuin, getoetst kunnen worden.

De commissie adviseert concepten en ideeën uit te werken en te vertalen naar ontwerpprincipes. Dat vraagt de keuzen vanuit welk perspectief je te werk gaat; vanuit de tuin, de routes of de achterkanten van de omliggende bebouwing. Waar zit de continuïteit en samenhang?. Wanneer die principes helder zijn, kan de beeldkwaliteit als catch & steer-strategie sturing geven en gerealiseerd worden met transformaties/investeringen die nu nog niet te voorzien zijn. Ook kan hiermee de transformatie van omliggend gemeentelijk vastgoed geagendeerd worden. De commissie vraagt bij de bouwpotentie van het private deel in relatie tot de rest van de Wijngaardtuin. Wat is de impact daarvan op de tuin? Moet er gezien het hotelprogramma een knip gemaakt worden tussen het openbare en private deel? Verder vindt de commissie dat gemeente de transformatie van het rechtbankcomplex naar een hotel- of woonbestemming zou moeten aangrijpen om de Wijngaardtuin via het private deel weer openbaar toegankelijk te maken van en naar de Jansstraat.

Stadhuis, kleurvoorstel vleugel Prinsenhof/Pandstraat.

Mede aanwezig mevrouw Van Schaik, architectuurhistoricus.

Afhankelijk van de bouw- verbouw en gebruiksgeschiedenis van de Prinsenhofvleugel van het stadhuis wordt een kleurenvorstel gepresenteerd voor schilderwerk van raam- en deurkozijnen, entreedeuken, bovendorpels en dakkapellen.

De commissie neemt met waardering kennis van het gedegen en grondig onderbouwde kleurenonderzoek.

In de aanpak van dit soort gemeentelijk monumentaal eigendom moet behalve de facilitaire overweging juist ook het voorbeeldig opdrachtgeverschap een argument zijn in een monumentenstad als Haarlem. De commissie gaat- in het kader van dit voorbeeldig opdrachtgeverschap - graag zo snel mogelijk in gesprek met de gemeentelijk opdrachtgever om zijn drijfveren en visie te horen over de vervolgfase, te weten eerdaags te plegen schilderwerk aan de Zijlstraatvleugel.

Ridderstraat 9, bouw van zes appartementen.

Mede aanwezig de heer Kuiper, architect.

In februari dit jaar was de commissie in hoofdopzet akkoord gegaan met het ontwerp onder voorbehoud van verdere planuitwerking op detailniveau en te presenteren bemonstering.

Na beoordeling van de principedetails en de door de architect getoonde bemonstering, gaat de commissie definitief met het ontwerp akkoord.

Meerwijk-Centrum I, voorbeeldverkaveling.

Mede aanwezig de heer Van den Tillaart, stedenbouwkundige.

In november 2013 is de commissie in hoofdopzetakkoord gegaan met een verkavelingsvoorstel voor Meerwijkcentrum, locatie I (woningbouw en inrichting binnengebied). De stedenbouwkundige presenteert een nader door ontwikkeld ontwerp.

Bij de entree van het woningbouwgebiedje is nu sprake van geclusterde parkeerplaatsen met boomaanplant tussendoor in plaats van een aaneengesloten strook parkeerplaatsen, zoals in het vorige ontwerp. En door een iets andere indeling van het parkeren in het binnengebied kunnen de twee bestaande bomen gehandhaafd worden. De commissie gaat akkoord met het aangepaste voorstel.

Slachthuisbuurt-Zuid, hoekkavel I, wijzigen stedenbouwkundige programma.

Mede aanwezig de Van den Tillaart, stedenbouwkundige.

In november 2014 ging de commissie akkoord met een verkavelingsvoorstel en stedenbouwkundige programma voor de locaties I en II Slachthuisbuurt-Zuid, op de hoek Schipholweg/Prins Bernhardlaan. Vanuit de gemeenteraad is gevraagd onderzoek te doen naar een andere verkaveling en een ander stedenbouwkundige programma. Daardoor kunnen meer bomen behouden worden, kan volledig ondergronds geparkeerd worden en kan van de drie aan de Willem Pijperstraat te realiseren bouwblokken, het middelste vervallen.

De commissie stelt vast dat de stedenbouwkundige invulling van locatie I en II in de vastgestelde Visie Slachthuisbuurt-Zuid een samenhangend geheel vormen met de gerealiseerde locaties III, IV en nog in ontwikkeling zijnde locaties V t/m IX aan de noordkant van de Schipholweg. Daarnaast is er samenhang met de stedenbouwkundige invulling van het tegenover gelegen gebiedsdeel 023/De Entree aan de zuidkant van de Schipholweg. Verder is bij het gevelontwerp van het appartementencomplex op de naastgelegen bouwkwavel III geanticipeerd op de komst van een gebouw op bouwkwavel II dat het stedenbouwkundige begint vormt van de reeks van gebouwen. Met een gewijzigd stedenbouwkundig programma gaat de samenhang verloren en ontstaat een a-typische, op zichzelf staande, in de context niet-begrijpelijke stedenbouwkundige invulling. Los hiervan laat het uitwerkingsmodel van Khandekar zien dat geen sprake zal zijn van minder bomenkap.

Met waardering voor de betrokkenheid van de raad bij invulling van de hoeklocatie adviseert de commissie daarom het perspectief ruimer dan de kavel zelf te nemen en daarom vast te houden aan het oorspronkelijke stedenbouwkundige model.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
12 APRIL 2016**

Aanwezig:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter

Ir. J. Gräber, architect.

Ir. P. van Velzen, architect.

Drs. ing. M. van Winsen, bouwhistoricus.

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige.

Mede aanwezig:

Ing. M. van Aerschot, stadsbouwmeester

R. Algra, secretaris

PLANNEN AMBTELIJK MANDAAT/ /SECOND OPINION

Meester Cornelisstraat 25: plaatsen dakkapel; niet akkoord; te groot in verhouding tot het dakvlak.

Kleverlaan 55: plaatsen dakkapel voor en achter: verzoek aan stedenbouw te zoeken naar trendsetter.

Planetenlaan 283: overkapping winkelkarretjes. Niet akkoord. Leidt tot verdere verrommeling openbare ruimte.

Leidseplein 39: vervangen raam- en deurkozijn: middenstijl ramen weglaten.

Acaciastraat 78: aanbrengen garagedeur: akkoord.

Gijsbrecht van Aemstelstraat 207: geveloptrekking achter: akkoord.

Van Oosten de Bruijnstraat 51: plaatsen dakkapel: akkoord.

Prinsen Bolwerk 3, bouw therapeuticum.

Mede aanwezig mw. Peters, stedenbouwkundige.

Door een “verschrijving” in het ruimtelijke/functioneel programma, is onduidelijkheid ontstaan over het volume. Als uitgangspunt is door het college nu gesteld de uitspraak in een collegebrief uit 2013 aan het therapeuticum. Daarin wordt gesproken van drie lagen met kap. Exacte positionering in het landschapsplan ligt niet vast; volstaan is met een “ontwikkelvlak”.

De commissie spreekt als haar verwachting bij het overleg dat de stedenbouwkundige zal hebben met de architect van het therapeuticum, in een te maken vervolgstap:

Drie dingen geeft de commissie mee:

1) Breng het landschapsontwerp van Copijn in als de verbindende factor tussen de drie gebouwen. De uitgangspunten hiervan zijn onder andere dat het gezamenlijk gebied tussen het monumentale hoofdgebouw en het ontwikkelvlak open blijft, het zicht tussen de Bolwerken door gehandhaafd blijft, de parkeervraag uit het zicht opgelost wordt.

2) De kap op de drie lagen moet ook echt een kap zijn. Dat zal consequenties hebben voor het programma dat erin is onder te brengen.

3) Kies meer nadrukkelijk voor een villa-achtige bebouwingstypologie met een geleed volume.

De commissie geeft deze punten mee aan de stedenbouwkundige, die op deze punten ook zal sturen en toetsen voorafgaand aan een volgende bespreking in de ARK.

Parklaan 105, bouw van een rioolgemaal.

Het ontwerp, nu met de status van vergunningaanvraag, is identiek aan het gepresenteerde voorlopig ontwerp in de commissievergadering van november 2015. De commissie constateert dat niet gereageerd is op haar reactie op dit ontwerp. Het beantwoordt niet aan de gouden regels om de ruimtelijke en architectonische kwaliteit aan de Parklaan te versterken en te fungeren als een passende stedenbouwkundige markering van de entree naar het te transformeren Gonnetstraatgebied.

De commissie adviseert negatief over de vergunningaanvraag. Er is geen nieuwe informatie ten opzichte van de eerdere bespreking en ook geen reactie op de suggestie van de commissie om de opgave anders aan te vliegen.

Gonnetstraat 26 (HAL-gebouw), verbouw pand en plaatsen opbouw.

Mede aanwezig de heren Van Eeden en Van Heummen, architecten en Molenkamp, namens opdrachtgever.

De architect presenteert een aangepast ontwerp voor de opbouw. Uitwerking entree en verknoping met de nieuwbouw achter volgt later. Door het geëvolueerde en uitgebalanceerde systeem van licht, klimaatbeheersing en energiegebruik houdt de architect vast aan het principe van kassenbouw. Wel is gekozen voor een asymmetrische dakvorm en is de opbouw door een verlaagd tussenlid los komen te staan van de gemetselde liftschacht.

De commissie suggereert dat het kas-concept de logica en samenhang van het karakter en het industriële verleden van het HAL-gebouw niet ten goede komt. Geadviseerd wordt in een vervolgstap eerst eens afstand van het kasidee te nemen. De commissie vraagt het "pleisterconcept" dat voor de aanpak van de gevels is voorgesteld ook voor de opbouw uit te werken, bijvoorbeeld als daklantaarn. Om het denken in de samenhang van het totaal te bevorderen vraagt de commissie om niet met de uitwerking van onderdelen maar met een gezamenlijke uitwerking van de gevels, dakopbouw en entree te komen.

Korte Poellaan 17-23, verbouw pand tot appartementen.

Mede aanwezig de heer Vlaming, opdrachtgever.

De opdrachtgever presenteert een aangepast ontwerp met principedetails.

Het aan te brengen (nieuwe) daklandschap is volledig in zink uitgevoerd. Voorkeur van de opdrachtgever is echter de rechterzijdig – kant van de doorlopende huizenrij – toch in metselwerk uit te voeren.

De commissie vindt dat geen bezwaar. Wel adviseert de commissie voor de kozijnen en dagkanten niet te volstaan met standaarddetails maar met expliciet ontworpen detaillering en alert te zijn op het zorgvuldig inzagen van de nieuwe gevelopeningen zodat niet hoeft worden voor aangeheeld.

De commissie complimenteert de opdrachtgever nogmaals met dit ontwerp en adviseert nu de vergunningaanvraag in te dienen.

Nieuwe Kruisstraat 23, bouw van een stadswoning.

Mede aanwezig de heer Kruisman, architect en mw. Rose, opdrachtgever.

De architect presenteert een verder doorontwikkeld ontwerp met detailuitwerking, kleurenstaat en toe te passen materiaalgebruik.

De commissie adviseert de middenas duidelijker te versterken door de dubbele deuren te verhogen en in het midden te plaatsen, de colorbel bovenlichten weg te laten en rechts van de dubbele deur een metselwerk penant aan te brengen. De commissie denkt verschillend over een aan te brengen krachtige architectonische gootbeëindiging maar geeft mee dat te maken keuze helder en consequent moet worden uitgevoerd. De commissie is niet blij met de glazen doorvalbeveiliging van het dakterras en ziet liever dat de kap iets verhoogd wordt. Met inachtneming hiervan geeft de commissie groen licht voor het indienen van de vergunningaanvraag.

Churchillaan/Willem de Zwijgerlaan, VO-herprofilering.

Mede aanwezig de heer Hoefakker, procesmanager.

Het ontwerp voorziet in gefaseerde herprofilering van de Churchillaan/Willem de Zwijgerlaan.

De lanen hebben nu de status van hoofdontsluiting voor de Haarlemse villawijken Ooster- en Zuiderhout en - Willem de Zwijgerlaan - verbindingsweg naar Heemstede.

De status wordt getransformeerd naar erftoegangswegen. Het snelheidsregime terug van 50 km naar 30 km p/u en er komt een ander wegprofiel. Gestart wordt met het deel van de Churchillaan tussen de Vijverlaan en de Spaarnelaan. Het asfalt van de rijbaan wordt vervangen door klinkers in keperverband. Aan beide kanten van de rijbaan komt een parkeerstrook. Ook in klinkers maar in elleboogverband. De asfalt-trottoirs blijven. Het resterende deel van de Churchillaan en de Willem de Zwijgerlaan worden op termijn ook op deze manier geherprofileerd. Dat gebeurt in een aantal stappen. Eerst het aanbrengen van wegmarkeringen en obstakels in de parkeerstrook - bloembakken of een

straatjuweel - om de rijbaan visueel te versmallen. Dan kruispuntplateau's in klinkers en parkeervakken in klinkers. En uiteindelijk ook de rijbaan in klinkers.

De commissie stemt in met de voorgestelde gefaseerde uitvoering. Wel wordt geadviseerd af te zien van obstakels ter versmalling en in plaats daarvan te kiezen voor groenvlakken en een andere wegingeling te overwegen, bijvoorbeeld langsparkeren aan één kant van de straat (trottoir/groen/parkeerstrook/rijbaan/groen).

Planetenlaan 168, bouw kinderdagverblijf.

Mede aanwezig de heer Puister, architect.

De architect geeft een toelichting op het ontwerp; een vrijstaand, 8-vorming gebouw in het groen met een vanuit het midden naar twee kanten oplopend groen dak. Het gebouw wordt bekleed met verticaal aangebrachte lamellen van pijnbomenhout. Door het programma – vier groepen van 16 kinderen elk - is gekozen voor situering aan de achterkant van een basisschool aan een doodlopende straat en ver uit de rooilijn.

De commissie stelt vragen bij de a-typische vormgeving en positie van het gebouw en stelt dat het huidige ontwerp op stedenbouwkundig niveau een slag mist..

De commissie geeft mee in een enkele vervolgstappen te werken aan optimalisering van de stedenbouwkundige situatie. Gevraagd wordt het gebouw een plek te geven in het orthogonale patroon van de school. Vervolgens het gebouw nadrukkelijk te adresseren aan de straat en te overwegen het trafogebouwtje in het ontwerp mee ten nemen. Vervolgens wordt gevraagd de aansluiting tussen het gebouw en het omliggende buitenterrein vanuit het ontwerp al helder te definiëren.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
29 MAART 2016**

Aanwezig:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter

Ir. J. Gräber, architect.

Ir. P. van Velzen, architect.

Drs. ing. M. van Winsen, bouwhistoricus.

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige.

Mede aanwezig:

Ing. M. van Aerschot, stadsbouwmeester

R. Algra, secretaris

PLANNEN AMBTELIJK MANDAAT/ /SECOND OPINION

Engelszstraat 52, plaatsen opbouw.

Mede aanwezig de heren Looman, bouwkundige en Van der Veldt, opdrachtgever.

De bouwkundige toont enkele varianten voor een opbouw.

Het sculpturale, grote dak, aan de voorzijde is uitgangspunt. Commissie adviseert de kapvorm in de bestaande hellingshoek door te zetten, daarin de gemetselde schoorsteen mee te nemen geen dakkapel boven de knik aan te brengen en te zorgen voor identieke dakbedekking als bestaand.

Stationsplein 11, herinrichting gebouw E middenperron.

Mede aanwezig mw. Taverne, architectuurhistoricus.

Het ontwerp betreft herinrichting van de horecafunctie met los meubilair. Er worden geen monumentale waarden aangetast. Van twee originele barmeubels wordt één herplaatst elders in het station. Doorvoeren worden gemaakt via bestaande ventilatieroosters. Werkzaamheden aan de toiletten zijn akkoord mits geen schade ontstaat aan de monumentale afwerking.

De commissie merkt op, nog los van vragen en twijfels over het plan, dat niet duidelijk is hoe de aanpak van deze functie zich verhoudt met andere onderdelen van het station. De relatie met de oorspronkelijke inrichting en functie wordt in voorliggend ontwerp niet ingezet als argument. De commissie herhaalt daarom haar verzoek om een integrale visie voor het stationsgebouw als geheel als afwegingskader voor individuele ingrepen..

Noorder Emmakade-Tuinlaantje vervangen kademuur.

De kademuur langs de Noorder Emmakade – basaltkeien – die doorloopt in de kademuur langs het Tuinlaantje- houten damwand - moet vervangen worden. Beide liggen in het beschermde stadsgezicht.

De commissie wordt advies gevraagd over doorzetten van de basaltkeien in de kadewand van het tuinlaantje of behouden van de van de bestaande beeldkwaliteit.

De commissie adviseert dit laatste om afleesbaarheid - hiërarchisch onderscheid tussen de Leidsevaart en de Raamgracht, met elkaar verbonden door de waterloop langs het Tuinlaantje - te behouden.

Nieuwe Kruisstraat 23, bouw van een binnenstadspand.

Mede aanwezig de heer Kruisman, architect en mw. Rose, opdrachtgever.

De architect presenteert een aangepast ontwerp naar aanleiding van een tussentijds overleg met commissielid de heer Van Winsen. De ontwerpkeus is gevallen op bouwen in de context in plaats van contrasterend.

De commissie stelt vast dat een stap in de goede richting gezet is. Gevraagd wordt het verticalisme en de rijzigheid van het pand nog wat te versterken door te zorgen voor een sterke middenas met de dubbele deuren en de dakkapel in het midden, de dakrand iets te verhogen, de bovenramen zoals in één van de varianten is voorgesteld door te zetten tot de dakrand en af te zien van toepassing van colorbel..

Gevraagd wordt voorafgaand aan de vergunningverlening langs te komen met een aangepast voorstel, bemonstering en de keuze van het voegwerk.

Stationsplein 11, gevelwijziging/aanpassing stationshal.

Mede aanwezig de heren Taken Hau Kit Hu, architecten, Hagedoorn, namens opdrachtgever en mw. Taverne, gemeentelijk architectuurhistoricus.

Vorig jaar juli is vergunning verleend voor het plaatsen van poortjes. Een niet door de commissie goedgekeurde gevelwijziging is buiten de vergunningverlening gelaten in afwachting van een ander ontwerp. Dat ontwerp wordt alsnog ter beoordeling voorgelegd. Echter, zo laat de opdrachtgever weten, ook de positie van de kaartautomaten moet anders. Ging men in het vorige ontwerp er vanuit dat één kaartautomaat in de hal voldoende is; nu blijkt dat toch drie kaartverkoop automaten nodig zijn. Om te voorkomen dat de automaten zich als object en obstakel gaan gedragen, komen twee automaten in een in de gevel te maken nis. Dat is van invloed op het gevelontwerp.

De commissie dringt ook hier aan op een integrale, samenhangende visie voor de aanpak van het station als geheel komt en niet steeds op onderdelen zoals het tot nu toe steeds gaat.

De gemeentelijke procesmanager wordt benaderd dit te agenderen voor het eerstvolgende overleg tussen de wethouder openbaar vervoer en de NS-directie.

Over het ter beoordeling voorgelegd ontwerp adviseert de commissie ook hier op zoek te gaan naar de het DNA, de identiteit en de kernkwaliteiten van de stationshal en vandaaruit te zoeken naar een onderbouwde oplossing voor de kaartverkoopautomaten en een gevelontwerp. Herstel de symmetrie, maak een ruimte in plaats van alleen een geven.

Zuider Buiten Spaarne 32, inrichting binnenterrein.

Mede aanwezig de heren Spanjaard en Winnubst, opdrachtgever.

Het ontwerp betreft het plaatsen van 15 garages en maken van 14 parkeerplekken op een volledig met beton verhard binnenterrein achter Zuider Buiten Spaarne 32. Het niet-openbare terrein is beperkt zichtbaar via een opening in de straatwand maar wel goed te zien vanuit de rondom gelegen woonbebouwing. De architect is daarom gevraagd te zorgen voor één duidelijk beleefbare ruimte door de garages en parkeerplaatsen aan de randen van het terrein te plaatsen in combinatie met groenaankleding (mossedum daken, klimopbegroeiing) en een “groeneiland” in het midden.

De commissie gaat akkoord nu de architect in zijn opzet geslaagd is. De commissie geeft als suggestie mee het verspringend groen op het groeneiland in één lijn te zetten zodat het groen meer massa krijgt.

Spaarne 106, restauratie en verbouw plan.

Mede aanwezig de heer Slangen architect.

Bij wijze van tussenstap praat de architect de commissie bij over bevindingen van het destructief onderzoek en wat dat voor het plan van aanpak betekent.

De bestaande structuur blijft uitgangspunt in zijn ontwerpkeuze voor het verbouw-/restauratieplan. De afweging of de gangstructuur wel of geen onderdeel van een appartement kan zijn moet echter nog gemaakt worden. Een andere ontwerpkeuze is het wel of niet wijzigen van de gevel aan de Gravinnensteeg. Een bezoek aan de kapel bracht een verassing teweeg; er bleek een kuisgewelf te zitten met een gedeeltelijke beschildering. Gevolg is dat de oorspronkelijke voorgestelde aanpakvolledig moet worden herzien. De aanpak van de kap blijft ingewikkeld, zo laat de architect weten. Van belang is de kap blijvende bijzondere betekenis te geven, zonder dat die door toekomstig gebruik ongedaan gemaakt kan worden. Een ontwerpkeuze kan zijn af te zien van collectief gebruik. De volgende stap in het proces is, zo komen ARK en architect overeen is vervolgonderzoek door bureau Poldermans en het opstellen van een plan van aanpak met richtinggevende ontwerpkeuzes. In april ligt er een restauratievisie, gevolgd door een planuitwerking in mei. Dat vormt de basis voor een vervolgesprek met de commissie. Reagerend op de vragen van de architect; de commissie wijst op de drie eeuwen geschiedenis van het pand en geeft in overweging vooral dat te benadrukken en te versterken ook als propositie in de markt. Ontwerpelementen waar de commissie uitdaagt tot ontwerpkracht zijn het brengen van helderheid in de structuur van de jaren 30-bouwdelen; de kappen

als een tijdscapsule bezien en daar een slimme functie bij vinden en het scherp definiëren van delen die collectief kunnen worden, waaronder het trappenhuis, middengang, zolder en tuin.

Gonnetstraat 26, verbouw pand en plaatsen opbouw.

Mede aanwezig de heren Van Eeden en Heummen, architecten, Tjerkstra, stedenbouwkundige en Molenkamp, namens opdrachtgever.

De stedenbouwkundige geeft een korte inleiding. Het Gonnetstraatgebied, langs het spoor Haarlem-Amsterdam en gelegen tussen het Ripperdapark en het Spaarne, is een wat verloederd voormalig bedrijvengebiedje. In het Masterplan Spoorzone is geconcludeerd dat het gebied ontwikkelingspotentieel heeft dat door marktpartijen kan worden opgepakt. Gedacht wordt aan opwaardering en verdichting voor wonen, werken, cultuur en horeca.

De gemeente volstaat met het faciliteren in stedenbouwkundige en planologische randvoorwaarden. Vervolgens geven beide architecten een toelichting op het ontwerp.

Het voormalige kantoor- en magazijngebouw heeft gemeentelijk monumentale status en was tot 2007 in gebruik bij een farmaceutisch bedrijf. Het gebouw is nu nog een solitair in het stadslandschap maar vormt binnenkort de kop van een gesloten bouwblok met een prominent groen binnengebied. De indeling van het pand wordt verwijderd ten behoeve van open vloeren met een betonnen kolommenstructuur. Van het bestaande interieur alleen de lift gehandhaafd al zal die vervangen worden door een glazen lift. Installatietechniek op het dak wordt in de kelder ondergebracht. Verder wordt de gevel hersteld worden inclusief behoud van kozijnen met staalprofiel.

Dichtgemetselde kozijnen aan de achterkant worden bij wijze van lidtekens voorzien van grijze gegalvaniseerde staalplaat. Ten slotte is gekozen voor een 2^e maaiveld door op het dak een kasvormige opbouw te plaatsen.

De commissie spreekt zich positief uit over het ontwerp. Zij vraagt aandacht voor de entree en de manier waarop gebouw, poort en stenen muur daarnaar toe leiden. Wel is er twijfel over de opbouw in de vorm van een kas.. Geadviseerd wordt de opbouw los te zetten van de liftschacht en te kiezen voor een meer uitgesproken, stoer ontwerp passend bij het industriële verleden van het pand. Opgemerkt wordt dat van de opbouw voorbeeldwerking kan uitgaan naar de twee torenelementjes op de te realiseren achterliggende nieuwbouw. Verder is de commissie benieuwd naar de te maken vervolgstap hoe oud- en nieuwbouw zich tot elkaar verhouden en aan elkaar verknoopt worden.

Scheepmakerskwartier, woningbouw

Mevrouw Loof architect, hr. Van der Heide, extern stedenbouwkundige en de heer Van der Busken, gemeentelijk stedenbouwkundige.

De architect presenteert een verder doorontwikkeld ontwerp. Het advies van de commissie bij het vorige ontwerp de kadewoningen van kappen of topgevels te voorzien en te kiezen voor meer geslotenheid van de gevelopening aan de Windasstraat die toegang biedt naar het parkeerdek is overgenomen. In afwijking van het vorige ontwerp wordt het appartementencomplexje op de hoek Windasstraat/Harmenjansweg omgezet in grondgebonden woningen. Ook afwijkend van het vorige plan is de optie de vier te bouwen woningen aan de Harmenjansweg te spiegelen opdat een meer op zichzelf staand ensemble ontstaat als (nieuw)onderdeel tussen de twee bestaande ensembles links en rechts van de nieuwbouw. Onderdeel van de planuitwerking is verder het aanbrenge van zonnepanelen op ze zowel de kadewoningen als de bergingen in het binnengebied. Ook is optioneel een dakterras op de twee platafgedekte kadewoningen. Ten slotte presenteert de extern stedenbouwkundige een ontwerp inrichting openbare ruimte voor de inrichting van de Windasstraat. De commissie spreekt opnieuw van een fraai plan. De keuze voor wel of niet spiegelen van de woningen aan de Harmenjansweg legt de commissie in handen van de architect. De commissie vindt de optie voor dakterrassen voor de kadewoningen niet overtuigend. Over de zonnepanelen merkt de commissie op die bij voorkeur alleen op de bergingen aan te brengen en niet bij de kadewoningen, tenzij de zonnecellen volledig geïntegreerd in de pannenlijn kunnen worden aangebracht en geen sprake is van kleurverschil. Verder wordt geadviseerd om het individuele karakter van de kadewoningen verder te benadrukken door meer variatie in de deuren van de kadewoningen aan te brengen en de witte band bij het hoekdeel weg te laten. Over de inrichting van de openbare ruimte merkt de commissie op er vanuit te gaan dat materiaalgebruik en klinkerpatroon identiek is aan dat van fase 1. Twijfel is er over het aantal en de opstelling van de plantenbakken die neigen naar een onrustig

en rommelig straatbeeld. De commissie heeft veel waardering voor de gekozen oplossing van parkeren op eigen terrein in dit plan en benadrukt dat dit ook de verplichting schept in de parkeeroplossing voor het volgende bouwdeel. Zij zal daarom niet akkoord gaan als bij het plan van fase 2B deel gekozen wordt voor parkeren in de Windasstraat.

Geadviseerd wordt het ontwerp op de besproken onderdelen uit te werken en een vergunningaanvraag in te dienen.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
15 MAART 2016**

Aanwezig:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter

Ir. J. Grüber, architect.

Ir. P. van Velzen, architect.

Drs. ing. M. van Winsen, bouwhistoricus.

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige.

Mede aanwezig:

Ing. M. van Aerschot, stadsbouwmeester

R. Algra, secretaris

PLANNEN AMBTELIJK MANDAAT/SECOND OPINION

Rozenprieel, sloop woningen.

Mede aanwezig mw Taverne, architectuurhistoricus.

Het Rozenprieel is een 19^e eeuwse wijk met van oorsprong arbeiderswoningen en ligt net buiten het beschermde stadsgezicht. In de jaren tachtig heeft op grote schaal stadsvernieuwing plaatsgevonden in de daarbij horende kenmerkende tijdgebonden architectuur.

Een Haarlemse corporatie heeft het plan opgevat een deel van de oorspronkelijke bebouwing te slopen voor nieuwbouw omdat de woningen bouwtechnisch in slechte staat zijn.

De architectuurhistoricus heeft hier bedenkingen tegen omdat de woningen bepalend zijn voor de sfeer en het karakter van de buurt. Dat is in de jaren tachtig deels de reden geweest het stadsvernieuwingprogramma niet door te zetten voor het hele Rozenprieel. Er ligt onderzoek naar cultuurhistorische belangrijke structuren en gebouwen maar dat heeft nog geen status. De commissie adviseert het gedane onderzoek een orde-2-status in te zetten om aan de transformatie kaders mee te geven die ruimte voor vernieuwing bieden en tegelijk continuïteit in karakter en massa van de 19^e eeuwse bebouwing biedt voor daar in aanmerking komende woningen en eventuele nieuwbouw in 19^e eeuwse continuïteit te laten plaatsvinden

Gevelkunst Zuiderstraat.

Mede aanwezig mw. De Bruyne beleidsmedewerker cultuur en mw. Sterman, lid commissie Kunst in de Openbare Ruimte.

Bewoners nemen initiatief voor kunst in de openbare ruimte. Daar is een aparte commissie voor; de Commissie Kunst in de Openbare Ruimte. Namens de ARK heeft de heer Ziegler zitting daarin.

De ARK geeft geen kunsthoudelijk oordeel maar meent dat toepassing van kunst door particulieren in het beschermde stadsgezicht, als publieke ruimte, ook altijd via een publieke weg tot stand moet komen. De ark ondersteunt het belang en de betekenis van de onafhankelijke experts in de Commissie Kunst in de Openbare Ruimte.

Badmintonpad, bouw van een badmintonhal.

Mede aanwezig mevrouw Beugels en de heer Onderstal, architecten, de heer Dijk, projectmanager.

De nieuwe badmintonhal wordt ingepast in het diagonaal van oost naar west lopende streppen-concept van het naastgelegen Sterrencollege. Het materiaalgebruik van de badmintonhal is afgestemd op het Sterrencollege. De voorgevel met een glazen plint, gericht op het spoor, wordt uitgevoerd, in wit stucwerk. Met het oog op sociale controle zijn in deze gevel de meeste functies ondergebracht. Op de eerste verdieping komt het restaurant van waaruit zicht geboden wordt op de grote als kleine zaal. In de op het spoor gerichte zijgevel worden sportfiguren in het metselwerkrelief opgenomen. Parkeren vindt plaats op maaiveldniveau ten noorden van de badmintonhal op groen verharde parkeerplaatsen tussen de bestaande bomen.

De bedoeling dat de bouwstrook in het verlengde van de badmintonhal- de ontwikkelplot - die de kop moet vormen van het entreegebied, op termijn wordt doorgezet. Daarvoor dienen de nog aanwezige onderkomens van een sportschool en duivensport-vereniging te verdwijnen. Tot die tijd wordt de bouwstrook tijdelijk in gebruik gegeven voor doe-tuinen.

Gelet op de kracht en continuïteit van het strippenconcept, stelt de commissie vragen bij een aantal ontwerpkeuzes. De insnoering die de andere bouwdelen zo karakteristiek maken worden in het ontwerp van de badmintonhal niet consequent overgenomen, of slechts in afgeleide vorm vanaf de eerste verdieping. Dat komt de helderheid van het concept niet ten goede. De commissie begrijpt de oriëntatie op het spoor maar de wachtgevel op zo'n prominente plek bij de entree van het gebied, vraagt om een andere behandeling. Nu in baksteen, een duurzaam materiaal dat een andere status suggereert, dan de huidige voorlopige status van een wachtgevel. De commissie adviseert te kiezen voor een ander ontwerp dat overeenstemt met de status van wachtgevel, bijvoorbeeld door het bekleden met golfplaat, om de tijdelijkheid van het gevelbeeld te benadrukken in afwachting van daadwerkelijke planrealisering van het concept. Verder dringt de commissie er op aan het ontwikkelplot nu al mee te nemen in het ontwerp van de badmintonhal.

Korte Poellaan 17-23, verbouw pand tot appartementen.

Mede aanwezig mw. Alvarez, architect, de heer van der Stelt, stedenbouwkundige en de heer Vlaming, opdrachtgever.

De architect presenteert een nieuw ontwerp waarbij het bestaande gebouw gehandhaafd blijft en de uitbreiding bestaat uit een afgeschuinde zinken opbouw.

De commissie complimenteert architect en opdrachtgever en is enthousiast over het concept; bestand is metselwerk, de toevoeging wordt gemarkeerd met zink. Geadviseerd wordt dat consequent door te zetten, bij voorbeeld door bij het lagere bijgebouw nog lager het baksteen in zink te laten overgaan.

De architect wordt gevraagd het concept verder uit te werken, te zoeken naar beeldreferenties voor verdere doorontwikkeling ten aanzien van materiaal- en kleurgebruik en detaillering.

Koninginneweg 111, verbouw kantoorpand tot negen appartementen.

Mede aanwezig de heer Hulsker, architect en de heer Vogel, projectarchitect.

Het ontwerp betreft de verbouw van een kantoorpand tot negen appartementen.

Het gebouw wordt voorzien van een glazen opbouw met een ruim uitkragend dakoverstek aan vier kanten. Aan de voorkant komen twee veranda-achtige open voorzetschermen over twee lagen voor de balkons. Het huidige metselwerkgebouw wordt bekleed met lichtgrijs stucwerk en krijgt een hardstenen plint met blokkenmotief. Tussen de raampartijen op de eerste en tweede laag bestaat de gevelbekleding uit rabatdelen. Parkeren vindt plaats op eigen terrein vóór het gebouw. Naast en achter het gebouw komen drie tuinen.

De commissie meent dat ondanks de aanpassingen het gebouw nog teveel het karakter van een kantoorgebouw heeft. Er wordt zowel typologisch als qua architectuur onvoldoende gerefereerd aan de omliggende villabebouwing en gebruik gemaakt van de kwaliteiten die daarin zijn te vinden, zoals een heldere entree, geleiding van volumes en vooral een groene omzoming.. Ook de dominant aanwezige verharding vóór het gebouw vormt een storende onderbreking in de reeks van ruime groene voortuinen van de rondom gelegen villa's

Omdat het ontwerp de status van vergunningaanvraag heeft, adviseert de commissie negatief over het plan.

Kenaupark herprofilering, VO

Mede aanwezig de heren Van Splunter en Bosma, ontwerpers openbare ruimte.

Het Kenaupark ligt in het verlengde van de Kinderhuisvest. Omdat het Kenaupark de status heeft van Rijksmonument, is gekozen voor een afwijkend straatprofiel en een afwijkend snelheidsregime ten opzichte van de Kinderhuisvest. Waar bij de Kinderhuisvest sprake is van zwart asfalt met aan beide kanten vrij liggende fietsstroken in rood asfalt en een snelheidsregime van 50 km p/u, zal bij het Kenaupark tot aan de Kinderhuissingel sprake zijn van klinkerbestrating en een snelheidsregime van 30 km p/u. Door verlaging van het snelheidsregime kunnen fietsers en gemotoriseerd verkeer van dezelfde rijstrook gebruikmaken. Verbreding van het straatprofiel ten koste van het park is dan niet nodig. Wel wordt een nuanceverschil - licht afwijkende kleur of verschil in bestratingspatroon -

aangebracht waardoor de rijbaan visueel versmald wordt en de strook voor het fietsverkeer wordt benadrukt. Verder wordt de dubbele eenrichtingsaansluiting vanuit zowel de Rozenstraat als de Kenastraat gewijzigd in een enkele twee- richtingen-aansluiting in het verlengde van de Kenastraat. De daarmee vrijkomende ruimte wordt gebruikt voor uitbreiding van het groen in het Kenaupark. De commissie gaat met waardering akkoord met het ontwerp.

Verder komen de ontwerpers openbare ruimte nog even terug op de herprofilering Kinderhuisvest. Bij de fietsovergang naar de Raaksbrug, ter hoogte van de Zijlstraat, wordt gedacht aan een middeneiland, om de oversteek in twee keer te maken, in plaats van een fietsopstelstrook langs de kant van de weg. De commissie adviseert negatief over een middeneiland omdat daardoor een onderbreking van het consequent doorlopende profiel van de rijbaan ontstaat.

Friese Varkensmarkt, Hooimarkt, Zanderbrug, herprofilering VO.

Mede aanwezig de heer Lindhout, projectmanager.

Het traject loopt langs het Spaarne vanaf de spoorbrug tot en met de Zanderbrug bij de Nieuwe Gracht, en wordt volledig uitgevoerd in klinkerbestrating. Er komen vrijliggende fietspaden aan beide kanten. En de ventweg langs het Spaarne wordt getransformeerd tot wandelboulevard. Daar komen ook 12 extra bomen. Afhankelijk van het gebruik is gekozen voor een licht afwijkend metselwerkpatroon. Ter hoogte van basisschool De kring komt een vluchtheuvel voor een veilige oversteek. De herprofilering van het hele traject krijgt dezelfde uitstraling als die langs het Spaarne vanaf de Turfmarkt tot de Bakenessergracht. Aanpak van de tussenliggende route vanaf de Koudenhorn tot de Bakenessergracht komt naar verwachting niet eerder aan bod dan over tien jaar aan bod.

De commissie heeft veel waardering voor de keuzes in het ontwerp. Wel realiseert zij zich dat de Spaarne-oever hier echt als een fragment ervaren zal worden zolang de andere delen niet ook zijn aangepakt. Om het ontwerp daarop beter op deze plek te verankeren wordt geadviseerd de vluchtheuvel voor de school te verlengen gelijk aan het gevelfront van de school als echo van het schoolgebouw met gelijktijdige weglating van de direct vóór de school aangebrachte twee parkeerplaatsen.

Verder wordt de suggestie gedaan te kiezen voor een Delftse stoep langs de bebouwing.

Velserstraat, herprofilering VO

Mede aanwezig de heer Cuperus, projectmanager.

De Velserstraat ligt in de Kleverparkbuurt, beoogd beschermd stadsgezicht. Kenmerkend is de 12 meter brede klinkerbestrating, 5m brede stoepen, die ook een speelfunctie hebben en de bomenrij aan beide kanten. De Velserstraat is ook een belangrijk busroute die Haarlem Noord verbindt met het centrum. Geparkeerd wordt er aan beide kanten langs de stoep.

Door de slechte staat is dringend onderhoud nodig en in het verlengde daarvan herprofilering.

De commissie wordt advies gevraagd over de ontwerpkeuzes HIOR-profiel stadsontsluiting standaard of standsontsluiting smal, type verharding te weten klinkers of asfalt en het snelheidsregime 50 km net als nu of 30 km p/u .

De commissie adviseert te kiezen voor maatwerk dat wil zeggen uitgaan van de bestaande karakteristieken. De huidige indeling/profiel is niet alleen fraai maar ook efficiënt. Hou het zo rustig en eenvoudig mogelijk en kies voor 30 km p/u waardoor snelheidsremmende maatregelen achterwege kunnen blijven en sprake is van een goed kerkenbare, doorgaande rijbaan zonder onderbrekingen.

Steenbok-/Meteorenstraat, herprofilering VO

Mede aanwezig de heer Cuperus, projectmanager.

De Steenbokstraat, die in het verlengde overgaat in de Meteorenstraat, loopt van noord naar zuid door Haarlem-Noord. Hier is geen sprake van beoogde beschermd stadsgezicht.

De herprofilering behelst verbetering van de doorstroming van de busroute die Haarlem Noord verbindt met het centrum. Het traject kent veel zijstraatjes. Die belemmeren de doorstroom. Dat kan voorkomen worden door het aanbrengen van plateaus in de zijstraatjes. Verder komen er aan beide kanten fietsstroken van rood asfalt en wordt het huidige zwarte asfalt vernieuwd.

De commissie begrijpt de ontwerpkeuzes die de projectmanager voorlegt, bepleit bij het ontwerp de neutraliteit van de materialen te continueren en dus zo weinig mogelijk met kleurenstroken te werken.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
1 maart 2016**

Aanwezig:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter

Ir. P. van Velzen, architect.

Drs. ing. M. van Winsen, bouwhistoricus.

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige.

Mede aanwezig:

Ing. M. van Aerschot, stadsbouwmeester

Ir. H. Rots, stedenbouwkundige

R. Algra, secretaris

Plaza West, Westergracht, bouw van woonblokken.

Mede aanwezig de heren Van Eldonk, supervisor, Van Elk, architect, Van den Bosch, architect.

De supervisor geeft een toelichting op het verder uitgewerkte plan.

De nieuwe stedelijk maatvoering van het plan geldt als een tussenschaal die fungeert als intermediair tussen de stadsuitleg in de omgeving en de stedelijkheid in het centrum. Vervolgens wordt ingezoomd wordt op de drie gesloten bouwblokken die langs het spoor komen met tussen deze blokken het te verbouwen voormalige EKP-gebouw. De drie gesloten bouwblokken worden opgetrokken in vijf lagen, hebben een korrelgrootte van respectievelijk 1, 2 en 3 woningen, krijgen een alzijdig gevelbeeld, opgesplitst in traveeën, overhoekse oplossingen, deels een terugliggende toplaag en worden uitgevoerd in diverse tinten metselwerkrelief. Alle woningen, dus ook de begane grondwoningen worden ontsloten via een entree; de verdiepingen vervolgens via het trappenhuis en binnehof. Er komen geen galerijen. Verder krijgen de begane grond woningen een klein voortuintje of Delftse stoep. Het alzijdige gevelbeeld geldt ook voor de spoorzijde. Het binnengebied krijgt een eigen identiteit. De drie bouwblokken worden net iets minder hoog dat het te transformeren EKP-gebouw. Dat krijgt een industriële, loodsachtige uitstraling, refererend aan het verleden, door het aanbrengen van een serreachtige voorbouw met een structuur van staan boogvensters. Het gebouw krijgt een volledige bedrijfs/winkelbestemming met uitzondering van een aan te brengen terugliggende toplaag. Die bestaat uit twee, over de volle breedte van het gebouw lopende reeksen met zadeldakjes.

Uitwerking van de openbare ruimte moet nog plaatsvinden. Het bestaande opgetilde maaiveld is daarbij een gegeven. Tegenover de hiervoor besproken bebouwing, aan de oostgrens van het EKP-terrein komt een enkelvoudige, verspringende en in een haakse bocht aan de Westgracht te situeren, stedenbouwkundige bouwstrook met appartementen. De vormgeving wordt nog verder uitgewerkt. De conceptuele beslissing ligt echter vast in het masterplan.. Zoals het zich nu laat aanzien gaat het uitsluitend om huurwoningen. Het totaalplan wordt nog dit jaar als geheel ingediend als vergunningaanvraag. Uitvoering vindt naar verwachting gefaseerd plaats tussen nu en 2018.

De commissie vindt het opmerkelijk, gelet op de “nieuwschaligheid” van het plan in deze omgeving, dat waar dynamische planontwikkeling nu de norm is, reeds nu een volledig eindbeeld gepresenteerd wordt. Daarbij lijkt voorbijgegaan te worden aan de factor tijd met snel veranderende maatschappelijke en markttechnische omstandigheden met het risico dat het plan deels een utopisch karakter krijgt.

De commissie is vooral benieuwd naar de toekomstwaarde en directe samenhang van de bebouwing en haar omgeving, daar waar openbare ruimte en bebouwing betekenis moeten krijgen. Hoe kan de kwaliteit van de openbare ruimte, vooral langs het spoor verbeterd worden. Hoe zorg je dat de ruimte niet anoniem of desolaat wordt en een aangenaam, levendig verblijfsklimaat krijgt? Hoe krijgen bebouwing, gebruikers en omgeving betekenis? De supervisor wordt gevraagd, onder andere met dwarsdoorsnedes van de tussenstraatjes en alle andere buitenruimtes een vervolgstap te zetten door de commissie in een volgele presentatie hier antwoord op te geven.

Entree Oost, woningbouw.

Mede aanwezig de heren Van Eldonk, supervisor, Van den Bosch, architect, Vervuren, landschapsarchitect, Been, architect, Van den Tillaart, stedenbouwkundige.

Het plan omvat vooralsnog bebouwing en inrichting openbare ruimte van het zuidoostelijke deel van del Entree Oost. Invulling langs de Schipholweg is nog onzeker. Vast staat dat het om een stedelijke bebouwing moet gaan gaat in vijf tot zeven lagen. Die ambitie geldt nog steeds. Uitwerking is afhankelijk van de bereidheid van de provincie het verkeersregime van de dit deel van Schipholweg terug te brengen van 100 naar 50 km. Stedelijke invulling langs de westrand van gebiedsdeel Entree Oost aan de Amerikaweg lijkt wel kansrijk.

Vervolgens presenteert de landschapsarchitect een inrichtingsplan openbare ruimte. De landschapsarchitect wil met zijn ontwerp in het gebied een aantal sferen creëren. Centraal in het gebied komt een grote waterpartij meteen een slingerend gebogen verloop, een glooiende oever met gras en waterplanten en geclusterde boomaanplant. Verder komt er, met uitzondering langs de Amerikaweg, aan drie kanten - Schipholweg, volkstuintencomplex en de Boerhaavevaart, veel openbaar groen met bomenrijen o.a. wilgen, treurwilgen en essen. Ook in het gebied zelf worden verspreid bomen geplant met boomspiegels. De straten in het gebied worden bekleed met gebakken klinkers, waaronder platkeiformaat. Nieuw in het ontwerp is aanwezigheid van twee pleintjes tussen de hofjes. De pleintjes krijgen een boom in het midden. Met het aanbrengen plaatsen van een zwerfkei kunnen er geen auto's op de pleintjes komen. Verder komen er enkele speeltoestellen. Ook ontworpen bankjes, prullenbakken en lichtmasten maken deel uit van het inrichtingsplan. Tussen de hoven, niet of nauwelijks te zien van de straatjes zijn parkeerplaatsen verstopt voor bezoekersparkeren. Het gebied wordt mede ontsloten via de Boerhaavevaart door middel van een brug die aan beide kanten en circa 1 meter hoge gemetselde muur krijgt.

Vervolgens geeft de architect een toelichting op het woningbouwplan. Vooralsnog komen er 71 woningen die in drie bouwfases – van oost naar west gebouwd gaan worden. De woningen worden uitgevoerd in verschillende typologieën; tussenwoningen al dan niet met uitbouw en/of een verhoogde kap, twee poortwoningen langs de Boerhaavevaart en twee-onder-een-kap-woningen, al dan niet met opgetilde kap, een dwarskap en via de garages, met en zonder kap, met elkaar verbonden. De woningen worden uitgevoerd in metselwerk in diverse tinten, waaronder wit, grijs, roodbruin gemeleerd, enz. De woningen krijgen ontworpen erfafscheidingen, o.a. van metselwerk en bergingen. De commissie neemt met waardering kennis van het inrichtingsplan openbare ruimte, de waterpartij en groenaankleding van het gebied. De parkeerplaatsen tussen de hofjes worden betreurd en doet afbreuk aan het ontwerp voor de openbare ruimte. De landschaparchitect wordt gevraagd te zoeken naar een andere oplossing. De benaming “Hof” wordt niet ingelost. Feitelijk is sprake van een woonerf. De commissie is daarom niet overtuigd. Wel zijn er complimenten voor het gebaar van de architectuur met steile kappen. Punt van aandacht blijft de overgang stedelijke-Schipholweg-wand naar het kleinschaliger milieu daarachter.

Delftwijk-zuid renovatie portiekwoningen.

Mede aanwezig mw. Bollen, supervisor.

Het plan betreft de renovatie van vijf portiekflats aan de Delftlaan en vijf haaks op deze flats geplaatste bouwstroken met maisonnetwoningen. Het ensemble is nog als enige overgebleven na recente grootschalige nieuwbouw aan de Delftlaan. Oorspronkelijk zou ook dit ensemble gesloopt worden maar nu wordt volstaan met behoud en renovatie voor een periode van 25 jaar.

De renovatie houdt naast interne wijzigingen onder ander in het treffen van isolerende matergelen, aanbrengen gevelbeplating in aardse tinten, kunststof kozijnen, vervangen entreedeuren en het aanbrengen van luifels. Om de herkenbaarheid voor de bewoners te vergroten krijgen de trappenhuisen een eigen kleur. Naast de renovatie is er ook een tuinontwerp gemaakt waarbij het kijkgroen in de hoven getransformeerd wordt tot semi-openbaar verblijfsgroen voor de bewoners en buurtgenoten.

De commissie stelt vast dat hier sprake is van een nog gaaf en klassiek voorbeeld van wederopbouwarchitectuur; eenvoudige heldere, sobere gebouwen in metselwerk met zadeldak, gebouwd volgende de principes van licht, lucht en ruimte. Deze architectuur is eerder gebruikt als verankering voor nieuwbouwprojecten in het gebied. Daarom is nu des te belangrijker dat het baksteen-karakter behouden blijft. De commissie staat positief tegenover de behoud en renovatie maar

meent dat de renovatie zoals voorgesteld leidt tot aantasting van het karakter van dit ensemble. Geadviseerd wordt te kiezen voor een andere methodiek uitgaande van behoud van de bestaande karakteristieken van het ensemble, dus baksteen, nieuwe technieken in steenstrips verbinden en duurzaamheidsambities met visuele kwaliteit. Tot slot vindt de commissie het opvallend dat dit soort ensembles nog niet in beeld zijn van de gemeente. De gemeente wordt gevraagd een inventarisatie te maken van nog aanwezige gave en karakteristieke voorbeelden wederopbouwarchitectuur in Haarlem.

Italiëlaan, bouw 84 woningen in vier losstaande ovalen

Mede aanwezig de heren De Jong, architect en Van Baar, namens opdrachtgever.

Het ontwerp betreft de bouw van 84 woningen in vier losstaande, ten opzichte van elkaar licht verdraaide ovalen in drie lagen. Het thema is wonen in het park. De woningen komen los in het groen te staan in een klein buurtparkje. Dat wordt met groenstroken langs de Italiëlaan en Laan van Angers verbonden met het Engelandpark in het westen en het Heempark in het zuiden. Al bij de vorige presentatie sprak de commissie van een verrassend en contrastrijk ontwerp. Wel werd geadviseerd de opening in de gevel, die zicht biedt op de binnentuinen, smaller te maken, opdat de vormgeving van een ovaal aan kracht wint. Verder was er twijfel over het meerkleurige metselwerkrelief van de woningen dat refereert aan de stam van de aanwezige platanen langs de nieuwbouw. De architect geeft een toelichting op het metselwerk; een combinatie van horizontale banden en licht naar buiten stekende verticale staanders, uitgevoerd in tegelverband in waalformaat en Hilversumdikformaat met doorgestroken lint- en stootvoeg. Door het gebruik van banden, die bij de gevelopening de hoek om gaan, de ingesnoerde begane grondlaag en het maken van een poort middels een ontworpen stalen hekwerk, oogt de gevelopening smaller. Aan de hand van foto's van het materiaalgebruik en het kleurenpalet zandkleurig en licht groen, laat de architect het effect van de vlekwerking in de gevel zien dat refereert aan de platanen. Verder geeft de architect een toelichting op het parkontwerp.

Wandelpaden lopen zowel voorlangs als tussen de ovalen. Ze worden uitgevoerd in klinkerbestrating in dezelfde kleur als de woningen. Naast de bestaande en te handhaven bomen zal er vooral sprake zijn van gras langs de Italiëlaan. Tussen de woningen gaat dit geleidelijk over in struikbeplanting die doorloopt tot aan de achterkant van de woningen aan de Kopenhagenstraat.

De struikaanplant sluit aan op die van de groenstroken langs zowel de Italiëlaan naar het Engelandpark als de Laan van Angers naar het Heempark. Parkeren vindt plaats langs de kant van de weg. Ten opzichte van de voormalige, gesloopte woningbouw, komen er minder parkeerplaatsen terug.

De commissie spreekt van een fraai en overtuigend plan. Na aanvullende vragen aangaande de entrees binnenhoven, uitwerkingen in het metselwerk en detaillering dak, gaat de commissie akkoord met het ontwerp.

Anna Kaulbachlaan, bouw van een speeltuingebouw.

Mede aanwezig de heer Wouters, architect.

December vorig jaar was de commissie al in hoofdopzet akkoord met het ontwerp. Nu geeft de architect een toelichting op het materiaalgebruik en de principedetails om de commissie ervan te overtuigen dat de beeldkwaliteit in de uitwerking kan worden waargemaakt. De aluminium brons geanodiseerde gevelbeplating is van een zodanige dikte is dat de kans op butsen in de gevel vrijwel uitgesloten is, zo laat de architect weten. De commissie blijft kritisch op het te behalen uitwerkingsniveau. Na definitieve uitwerking en bekostiging bij de vergunningaanvraag, geeft de commissie hier een definitief oordeel over. Alsdan dient ook bemonstering te worden getoond.

Korte Poellaan 17-23 verbouw pand tot appartementen.

Mede aanwezig de heren Vlaming, opdrachtgever en Van der Stelt, stedenbouwkundig medewerker..

De opdrachtgever presenteert een aangepast ontwerp uitgaande van gedeeltelijk behoud. Het is vooral de voorgevelcompositie die op enkele onderdelen aangepast is waardoor details van de oorspronkelijke gevelindeling in het nieuwe ontwerp nog afleesbaar zijn.

De commissie constateert dat de aanpassingen bescheiden zijn en vooral bouwtechnisch van aard. Het ontbreekt aan een architectonische meerwaarde. Er is nog onvoldoende tegemoetgekomen aan het advies met behoud van het bestaande karakter te zorgen voor een organische, afleesbare transformatie van oud naar nieuw. De opdrachtgever wordt sterk geadviseerd de opgave anders aan te pakken en bij die ontwerpogave gevraagd professionele ondersteuning te zoeken van een architect.

Nieuwe Kruisstraat 23, bouw van een stadswoning.

Mede aanwezig de heer Kruisman, architect.

De architect presenteert een aangepast ontwerp. Het dakterras met deels terugliggende kap is uit het ontwerp gehaald. Nu is gekozen voor een doorlopende, alzijdige kap aan drie kanten met een dakkapel in het voordakvlak.. Een ander aanpassing betreft de entree. De schuin weglappende ramen aan beide kanten van de deur zijn vervangen door twee rechthoekige ramen.. De architect laat weten vast te willen houden aan de bescheiden overhoekse buitenruimte op de eerste laag. Ook het materiaalgebruik, waaronder het grijze kalkzandsteen metselwerk, is gebleven.

De commissie vindt dat het ontwerp door gevelcompositie en materiaalgebruik nog steeds geen overtuigend deel uitmaakt van de straatwand. Dat komt omdat karakteristieke kenmerken en eigenschappen van binnenstadspanen in het ontwerp ontbreken. Evenmin is sprake van uitgesproken architectuur van hoge architectonische kwaliteit die een contrastrijk ontwerp in de gevelwand zou kunnen rechtvaardigen. Zij adviseert de architect om een heldere ontwerpkeuze te maken: of aansluiten in eenheid of excelleren door afwijking, krachtige referenties van architectuur voor dit soort kleinschalige aanpassingen is een manier om het denken verder te krijgen. Één van de leden van de commissie kan hierin een handreiking bieden.

Kampervest 31, verbouw hofje tot horecagelegenheid.

Mede aanwezig de heer Advokaat, architect.

De architect presenteert een doorontwikkeld ontwerp. De groene buitenruimte is verder uitgewerkt tot een ontwerp voor een thee- en restauranttuin. De berging uit de tuin gehaald en nu direct achter het hoofdvolume geplaatst en daardoor niet meer te zien vanuit de openbare ruimte. In het vorige ontwerp was ook de parkeerplaats al uit het tuinontwerp gehaald. De rookgasafvoer vanuit de keuken wordt nu via de bestaande schoorsteenkanaal naar buiten geleid. De boogdeuren in de zijgevels, die leiden naar de thee- en restauranttuin zijn vervangen door een sobere, neutrale, rechthoekige gevelopeningen voorzien van een bescheiden kozijn met een schuifdeur.

De commissie neemt met waardering kennis van het eindresultaat en gaat akkoord met het ontwerp. De commissie benadrukt dat het door de architect gemaakte tuinontwerp voor de thee- en restauranttuin aangemerkt wordt als integraal onderdeel van het verbouwplan. Het ontwerp zal hier met nadruk op getoetst worden in de fase van de vergunningaanvraag. De architect wordt gevraagd bij de vergunningaanvraag principedetails te leveren van het inzagen van de gevel bij het metselwerkrelief waar de twee openingen naar de thee- en restauranttuin komen..

Spaarndammerdijk, herprofilering.

Mede aanwezig de heer Mulder, projectmanager.

De projectmanager presenteert een verder aangepast en versoerd ontwerp voor herprofilering van de Spaarndammerdijk. De verspreid over het traject aangebrachte parkeervakken, zijn vervangen door drie korte aaneensluitende parkeerstroken. De versmallingen is teruggebracht van vier naar drie.

Bovendien gaat het nu om eenzijdige versmallingen. Het verkeersregime gaat terug naar 30 km. De zebapaden zijn weggelaten en het aantal verkeersborden is met meer dan de helft teruggebracht. Wat nog resteert is de belijning. Dit is het eindontwerp. In het ontwerpproces zullen geen individuele wensen alsnog ingebracht kunnen worden. In het vorige ontwerp was al sprake van uitsluitend zwart asfalt zonder print.

De commissie stelt vast dat het ontwerp nu zover is teruggebracht dat er feitelijk sprake is van een beheer-opgave in plaats van een totaal herontwerp. Nu met de versoering het inrichtingsplan aan

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
18 FEBRUARI 2016**

Aanwezig:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter (vanaf punt 5)

Ir. F. Ziegler, wnd. Voorzitter (tot punt 5).

Ir. J. Grüber, architect.

Ir. P. van Velzen, architect.

Drs. ing. M. van Winsen, bouwhistoricus.

Mede aanwezig:

Ing. M. van Aerschot, stadsbouwmeester

Ir. H. Rots, stedenbouwkundige

R. Algra, secretaris

Lange Veerstraat 36, gevelwijziging.

Mede aanwezig de heren Peltenburg, architect.

De architect presenteert een op detailniveau doorontwikkeld ontwerp.

De plint wordt uitgevoerd in donkergrijs hardsteen. De plint loopt trapsgewijs op naar de bovenbouw waar het hoteldeel zit. De borstwering is weer uit het plintontwerp gehaald worden omdat die op het trottoir zou komen. Verder is het om bouwtechnische redenen niet gelukt al het colorbel uit het ontwerp te halen. Er resteert een klein strookje in zes vlakjes. De benaming Joop's Hotel, opgenomen in de plint wordt wel volledig in doorzicht glas opgenomen. Het hoteldeel wordt bekleed met een rood/paars/bruine strengperssteen.. De speklagen zijn uit het ontwerp gehaald. Het metselwerk tussen de gevelopeningen wordt uitgevoerd in reliëf door om en om iets nar buiten stekende stenen. Raamkozijnen worden uitgevoerd in hout in een bruine kleur. De dagkanten zijn van holniete in een donker grijze kleur. Het voegwerk wordt ook in grijs uitgevoerd. Het dak wordt uitgevoerd in zinkenfelsbanen.

De commissie adviseert voor de dakrand - overgang zinkenfels/baksteen - te kiezen voor minimalistische strakke detaillering en een terugliggende steen. Waardering is er voor het terugliggende metselwerkreliëf in de blindnissen op de hoek. Ook de gekozen HWA-oplossing is fraai. Twijfel is er over het donkere kleuren pallet. Geadviseerd wordt te kiezen voor een lichtere, frissere tint en de kleur van de hardstenen plint af te stemmen op die van de kap.

De architect wordt gevraagd een lichter kleuren pallet ter beoordeling voor te leggen in de

IJbaanlaan 2, maken overkapping.

Mede aanwezig de heren Peltenburg, architect en Glas, bestemmingsplanjurist.

De architect presenteert een ruimtelijke verkenning (nog geen ontwerp) voor volledige overkapping van de ijsbaan. Nu is sprake van een gedeeltelijke overkapping alleen over de baan. Met de volledig overkapping wordt ook het middenterrein overkapt. De huidige hoogte is 9 meter en wordt 14 meter met de totale overkapping. Daarmee blijft hij een meter onder de dakcontour van de naastgelegen Kennemersporthal en de mogelijke bouw van een ijsbaanhotel. Net als de huidige kap wordt het toe te voegen deel van de kap uitgevoerd in kalzip aluminium felsdakprofielen. De kap zal wordt voorzien van zonnepanelen.

De commissie gaat akkoord met de nieuwe kapvorm en ziet de nader uitwerking met belangstelling tegemoet. Over het aanbrengen van zonnepalen wordt geadviseerd onderzoek te doen naar een bouw geïntegreerd zonnestroomsysteem.

Korte Poellaan 17-23 verbouw pand tot appartementen.

Mede aanwezig de heren Filmer, ontwerper en de heer Vlaming, opdrachtgever

De ontwerper geeft een toelichting op het ontwerp. Het bestaande casco blijft en wordt uitgebreid naar wat de in het bestemmingsplan opgenomen contour aan extra volume mogelijk maakt.

Gelet op dit specifieke straatje kan de commissie zich vinden in het nieuwe volume. Het getoonde ontwerp is echter een blinde stapeling van gevelvelden zonder architectonische visie. Geadviseerd wordt uitgaande van het bestaande karakter te kiezen voor een organische, afleesbare transformatie van oud en nieuw met een evidente architectonische meerwaarde.

Dr. De Liefdestraat 12-18, maken dakopbouw.

Mede aanwezig de heer Filmer, ontwerper.

Het ontwerp gaat over het toevoegen van een extra laag voor twee appartementen waar nu nog sprake van is van een flauwe dakhelling. Stedenbouwkundig is er geen bezwaar. De extra laag past in de schaal van de omgeving en er kan niet gesproken worden van aantasting van het straatbeeld.

De commissie deelt de stedenbouwkundige opvatting maar niet de gekozen architectonische oplossing van een terugliggend, achter een glazen balkon aangebrachte langwerpige door op het dak.

Gevraagd wordt om een architectonische opgave die het karakter van het gebouw ondersteunt en de ruimtelijke samenhang met de omgeving duidelijk maakt.

Spaarndammerdijk, herprofilering.

Mede aanwezig de heer Mulder, projectmanager.

De projectmanager presenteert een aangepast ontwerp dat het resultaat is na overleg met de recent nieuw samengestelde dorpsraad.

Deze keer is gekozen voor zwart asfalt. Afgezien wordt van de klinkerprint en de oranje kleur. Wel worden er, verspreid over het traject in clusters 29 parkeervakken aangebracht, drie wegversmallingen tegelverharding ter plaatse van de drie bushaltes, zebra-panden, belijning en markering en 25 verkeersborden.

De commissie vindt het ontwerp een vooruitgang van het eerder ontwerp. Toch is ook dit ontwerp te veel een optelsom van deelbelangen en doe daarom, geen recht aan de status van beschermd stadsgezicht van Spaarndam-west. In een vergunningprocedure zal de commissie negatief moeten adviseren. Tegen die achtergrond wordt geadviseerd terug naar de historie met de daarbij horende klassieke elementen: zwart asfalt voor de rijbaan, insnoeren met stoepranden, trottoirs, als verbindend element tussen de gevel en openbare ruimte, uitvoeren in gebakken klinkers, parkleerstrook in plaats van vakken en kiezen voor een gematigd verkeersregime, zoals gangbaar bij woonerven in combinatie met het afzwakken van de verkeerskundige maatregelen. De voorzitter zal zich, gezien de voorgeschiedenis van dit plan, met de wethouder beraden op de te volgen procedure.

Spaarne106, (rijksmonument uitrestauratie en verbouw pand.

Mede aanwezig de heer Slangen, architect, mw. Taverne en mw. Temme, architectuurhistorici.

De architect schetst in vogelvlucht de bouwhistorische ontwikkeling van het pand, laat aan de hand van foto's de bestaande toestand zien en geeft in hoofdlijnen aan de hand van diverse platte gronden uitleg over het restauratie/verbouwplan, te weten deels herstel van het interieur, deels wijzigen van de interne structuur, verwijderen deel van de bovenverdieping aan de Gravinnesteeg voor een serre-achtige constructie, maken van buitenruimte, waaronder een dakterras in combinatie met het deels weer blootleggen van de oorspronkelijke kapenstructuur.

De commissie volstaat voor dit moment met kennisneming van het plan. De architect wordt uitgenodigd voor de volgende vergadering voor een meer gedetailleerde toelichting en verantwoording van de voorgenomen ingrepen.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
9 FEBRUARI 2016**

Aanwezige commissieleden:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter.

Ir. J. Grüber, architect.

Ir. P. van Velzen, architect.

Drs. ing. M. van Winsen, bouwhistoricus.

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige.

Mede aanwezig:

Ing. M. van Aerschot, stadsbouwmeester

Ir. H. Rots, stedenbouwkundige

R. Algra, secretaris

PLANNEN AMBTELIJK MANDAAT

1. Javastraat 1, maken serre-opbouw op een aanbouw.

De commissie steunt de opvatting van stedenbouw dat een serre-opbouw de stedenbouwkundige structuur aantast. Akkoord gaan met een uitbouw op de aanbouw, in het bijzonder op een hoek, leidt tot niet-gewenste precedentvorming. Een opbouw op de hoofdbebouwing is wel mogelijk zonder dat de stedenbouwkundige structuur wordt aangetast.

2. Rampslaanpad, vervangen voetgangersbrug.

De commissie was niet akkoord omdat de met kunststof (composiet) te vervangen brug in beeldkwaliteit afwijkt van de bestaande houten brug..

Opdrachtgever houdt een pleidooi voor het nieuwe materiaal: aanzienlijk duurzamer (gaat 2 ½ à 3 langer mee, onderhoudsarm en minder milieubelastend.

De commissie laat zich graag overtuigen als de beeldkwaliteit identiek is aan bestaand; 8 vakken, ogend als ambachtelijke eenvoud en materiaal duurzaam verouderend.

Prinsen Bolwerk 3, bouw van een therapeuticum.

Mede aanwezig de heer Dunselman, architect en mw. Van Eeghen, stedenbouwkundige.

De architect geeft een toelichting op het ontwerp. Voor de opdrachtgevers is het belangrijk dat hun identiteit - gezondheidscentrum op basis van antroposofische geneeskunde - in het ontwerp tot uiting komt. De architect heeft ook in maat en schaal willen reageren op de omgeving en meer specifiek door elementen van de twee naastgelegen villa in zijn ontwerp op te nemen.

De wens van de opdrachtgevers en de unieke locatie rechtvaardigt volgens de architect een extra laag of complexiteit in het ontwerp door de expressieve rondingen. Bij afwezigheid van de landschapsonwerpers Copijn geeft de architect een korte toelichting op het landschapsplan.

De commissie waardeert het zoeken van de architect naar een vertaling van de antroposofische waarden in het ontwerp. Wel is de commissie verrast dat het ontwerp nu pas ter bespreking wordt voorgelegd gezien de geschiedenis van de gehele ontwikkeling van het Prinsen Bolwerk.

De commissie oordeelt dat het ontwerp zowel in haar massaopbouw als verschijningsvorm nog onvoldoende zich verbindt met de omgeving. De commissie benadrukt veel preciezer te zoeken naar hedendaagse interpretaties van de villa-typologie.

Zonder te historiseren moet dat leiden tot een betere relatie met de naastgelegen villabouw. Dat vraagt erom dat stevig op de grond staat, wat de opgetilde plint ontkent. De complexe hoofdvorm van een villa wordt opgebouwd uit meerdere volumes. Daardoor kan de relatief forse massa veel verder dan in het huidige ontwerp worden geleed en genuanceerd. Heldere volumes vragen een heldere beëindiging, waar de afgeronde hoek nu niet in slagen. De villa staat niet aan de straat maar oriënteert zich op het groen. Het voorliggende ontwerp is alzijdig maar onderscheidt toch duidelijk een voor- en achterkant.

Tot slot vraagt de commissie een goed beredeneerde interpretatie van de bouwvlekken die in het landschapsplan zijn aangegeven. De landschapsarchitect zal uitgenodigd worden voor overleg met de commissie nu het gewijzigde landschapsplan in ongunste zin afwijkt van het voor de commissie goedgekeurde ontwerp.

Nieuwe Kruisstraat 23, bouw van een woning.

Mede aanwezig de heer Kruisman, architect.

De architect presenteert een ontwerp voor een binnenstadswoning.

Het pand wordt opgetrokken in twee lagen en een afgeschuinde deels schuin weglopende terugliggende zinken roeven kap. Ook op de eerste laag, waar de woonfunctie zit, is een schuin weglopende insnijding in de gevel gemaakt om optimaal zicht te bieden op een tegenover gelegen pleintje. De woning wordt bekleed met grijs kalkzandsteen met donkergrijs terugliggend voegwerk en bordeauxrood aluminium raam- en deurkozijnen.

De commissie waardeert de bepaalde mate van eigenzinnigheid in het ontwerp maar stelt dat de Nota Ruimtelijke Kwaliteit alleen ruimte geeft voor afwijking als daar architectonisch uitzonderlijke kwaliteit wordt bereikt. Zowel voor de beeldwaarde als voor de gebruikswaarde van dit ontwerp is er twijfel over de houdbaarheid.

De balans van eenheid in verscheidenheid, kenmerkend voor binnenstadspanen, is wat ver in de richting van verscheidenheid gegaan. Geadviseerd wordt zowel in verschijningsvorm, als materiaalgebruik meer terug te keren naar de voor binnenstadspanen kenmerkende beeldkarakteristiek.

Ridderstraat 9, bouw van zes appartementen.

Mede aanwezig de heer Woltjer, architect.

De architect laat een aangepast ontwerp zien, waar vooral de kap en in minder mate de plint, verder zijn uitwerkt. De kap krijgt pannen en dakkapellen en wordt aan de zijkant bekleed met grijs stucwerk. Daarmee voegt de kap zich op een meer vanzelfsprekende en onopvallende wijze in het dakenlandschap de omliggende bebouwing. In de plint is meer structuur aangebracht doordat de hoofentree zich meer onderscheidt van de naastgelegen raamkozijnen. Verder is de geleding versterkt door het iets groter maken van de gemetselde penanten. Ook is de open-gesloten balans in de plint verbeterd, onder andere door de aangebrachte natuurstenen borstweringen onder de raampartijen. De commissie heeft vragen bij de asymmetrie in de achtergevel, die veroorzaakt blijkt door een loze ruimte die de wigvorm van het kavel compenseert.

De commissie gaat in hoofdopzet akkoord met het nu voorliggende ontwerp maar onder voorbehoud van ter beoordeling voor te leggen principedetails, in het bijzonder die van de dakrandaansluiting, en bemonstering.

De commissie gaat er vanuit dat de getoonde beeldkwaliteit in de detaillering wordt waargemaakt en dat het dak niet hoger wordt dan de toegestane en in het plan aangegeven 14 meter.

Jan Gijzenkade, herprofilering.

Mede aanwezig de heer Vriezokolk, extern projectleider en de heer Rots, stedenbouwkundige.

De herprofilering omvat het oostelijke deel van de Jan Gijzenkade tussen de Vondelweg en de Rijkstraatweg. De weg heeft de status van stadsontsluiting, 50 km.

Langs de noordkant van de weg staan huizen; langs de zuidkant ligt een groenstrook met daarachter de Jan Gijzenvaart. De herprofilering is conform de HIOR-richtlijnen voor Haarlem-Noord.

Het brede betegelde trottoir langs de huizenkant, waarop nu geparkeerd wordt, wordt versmald tot 2,2m. en naast het trottoir komen langspaarkeerplaatsen in gebakken klinkers. Vervolgens komen er aan beide kanten van de rijbaan 1,80 brede oranje fietssuggestiestroken. De 3,4 brede rijbaan krijgt zwart asfalt. De herprofilering eindigt bij de Roerdompstraat, vlak vóór de Rijkstraatweg waar het HOV-profiel loopt.

Met het oog op continuïteit van de lange lijnen, adviseert de commissie te kiezen voor zwart asfalt en de rode fietssuggestiestroken weg te laten of alleen een rode lijn. Om parkeren in het groen langs de Jan Gijzenvaart te voorkomen wordt geadviseerd te kiezen voor verhoogde trottoirbanden. Verder wordt geadviseerd de herprofilering, onderverdeling in stroken, zodanig uit te voeren dat sprake zal

zijn van één doorlopend profiel ook voor het westelijke deel van de Jan Gijzenkade vanaf de Rijksstraatweg tot de Delftlaan.

Entree Oost, woningbouw en inrichting openbare ruimte.

Mede aanwezig de heren Van Eldonk, supervisor, Kersten, procesmanager en Van den Tillaart, stedenbouwkundige.

De supervisor schetst in vogelvlucht de ontwikkeling van gebiedsdeel 023; het van west naar oost tussen de Schipholweg en de Boerhaavelaan gelegen gebied dat in het midden van zuid naar noord doorsneden wordt door de Amerikaweg.

Basis voor de gebiedsontwikkeling is een Masterplan uit 2003. Door gewijzigde marktomstandigheden zijn gemeente en ontwikkelaars in 2007 nieuwe uitgangspunten overeengekomen en is in 2008 een doorstart gemaakt met een aangepast stedenbouwkundig plan. Wel is vastgehouden aan een stedelijk milieu – 5, 6, 7 lagen – langs de Schipholweg en de Amerikaweg. Een groot deel van de Entree West is al opgeleverd. In dit deel resteren nog twee bouwkavels, gelegen aan de Schipholweg op de hoek met de Amerikaweg. Voor deze kavels loopt een architectenselectie.

Ook voor het oostelijke deel – Entree Oost - wordt aan de kant van de Schipholweg en Amerika vastgehouden aan een stedelijke schaal. De beoogde kantorenstrook langs de Schipholweg krijgt nu een woonbestemming (gestapelde bouw). Hier achter komt een meer ruimtelijk opgezet buitenstedelijk woonmilieu rondom een centraal gelegen waterpartij. Er komen verschillende woontypologieën; twee-onder-één-kapwoningen rondom de waterpartij, hofjes en langs de kant van de Boerhaavelaan en de oostrand strokenbouw met grondgebonden woningen. Parkeren vindt plaats in het gebied zelf op maaiveldniveau, deels op eigen terrein (bewoners) en deels op straat voor bezoekers. Inrichting van de openbare ruimte is in handen gegeven van een landschapsarchitect.

De commissie worstelt met de uitwerking van het niet-stedelijk woonkarakter. Nu de woningmarkt aantrekt wordt gevraagd na te gaan of hier een kans ligt meer terug te keren naar de meer stedelijke opzet en kwaliteiten van het Masterplan. De commissie is met name kritisch op de gekozen parkeeroplossing. Er wordt gevraagd te zoeken naar heldere ontwerpthema's voor het gebied. De commissie vindt dat gekozen parkeerkoffers tussen de hofjes zich niet verdraagt met een bij hofjes horende besloten intieme sfeer. Gevraagd wordt een andere afweging voor het parkeren te maken. Nu de inrichting van de openbare ruimte in de westelijk deel nog gaande is wordt gevraagd om meer landschappelijke kwaliteit van de waterpartij. De stedenbouwkundige wordt gevraagd om uitgaande van de aard en bijkomende geluidsbelasting met een (aangepast of geactualiseerd) voorstel te komen voor de herprofilering van de Schiphol als representatieve stadsboulevard en entree naar de stad.

Schalkwijk Midden

Mede aanwezig mw. Van Eeghen, stedenbouwkundige, mw, Van der Breggen, procesmanager, hr Conradie, ontwikkelaar.

Het gebied ligt in het midden van Schalkwijk, direct ten noorden van het winkelcentrum en wordt begrensd door de Europaweg/Kennedylaan/Amerikaweg/Aziëweg. Het is vooral een kantorengedebied (met enkele karakteristieke kantoorgebouwen) en in mindere mate, bedrijfs- en winkelruimtes. Er is veel leegstand. In afwachting van betere tijden zijn de nodige ruimtes tijdelijk in gebruik gegeven. (werk-/atelierruimte, startende bedrijfjes, eetcafé, kringloopwinkel).

Er is een gemeenschappelijk gedragen urgentie bij de 8 à 11 private partijen (ploteigenaren) en de gemeente leegstand en dreigende verloedering tegen te gaan. Met uitzondering van de openbare ruimte – de dwars door het gebied van noord naar zuid lopende Surinameweg – heeft de gemeente geen grondposities. Voor het gebied vigeert een visie uit 2007. Die wordt als weerbarstig, ondoorzichtig en weinig bruikbaar ervaren. Gezocht is naar een flexibel, leesbaar plan, gericht op kansen en haalbaarheid. Daarvoor is gestart met het gezamenlijk opstellen van een gebiedsprofiel of identiteit rond thema's als de verborgen stad, vrijstaat, stadsranden, vrijstaat, stedelijk groen, collectieve duurzaamheid, sport, gezond leven, geothermie .

Ambitie is dat iedere ploteigenaar vanuit sfeer en identiteit zijn eigen plan, inclusief openbare ruimte, maakt. Onderlinge verevening is mogelijk. Bewust wordt hier gekozen voor organische groei, stap voor stap in plaats van klassieke gebiedsontwikkeling om haalbaarheidskansen te vergroten en in de verwachting dat er een vliegwieleffect ontstaat in het gebied en uitgaat naar de omgeving, vooral

Schalkstad. Behoud van de kantoorgebouwen, met uitzondering van het belastingkantoor (Belcanto) en het Fluorgebouw is geen randvoorwaarde al lijkt de voorgenomen planontwikkeling daar wel op te koersen. Er zal cultuurhistorisch onderzoek plaatsvinden.

Als beoordelingskader voor planontwikkeling wordt gedacht aan toetsing op basis van concept.

De commissie waardeert de ontwikkelingsgerichte houding en het gezamenlijke werkproces. Een dergelijke open benadering heeft tot interessante vormen van stedelijkheid geleid in andere steden..

We herkennen de referenties en waarderen de inzet voor deze locatie. Tegelijk doet de commissie een sterk pleidooi voor het sturen op de stedenbouw via het ontwerp. Juist ook in dit soort locaties is het sturen op de publieke kwaliteit essentieel en terug te brengen naar heel heldere basisregels. De commissie adviseert in de huidige aanpak gericht o het proces en identiteit dan ook het ontwerp een heldere plek te geven. Dat kan ook in de toekomst basis voor verdere begeleiding op ruimtelijke kwaliteit door de ARK zijn.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
26 JANUARI 2016**

Aanwezige commissieleden:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter.

Ir. P. van Velzen, architect.

Drs. ing. M. van Winsen, bouwhistoricus.

Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige.

Mede aanwezig:

Ing. M. van Aerschot, stadsbouwmeester

Ir. H. Rots, stedenbouwkundige

R. Algra, secretaris

Garenkokerskade 81, “Mons Aurea”, verbouw voormalige huishoudschool tot 23 appartementen.

Mede aanwezig de heren Slangen, architect, mw. Taverne, architectuurhistoricus en de heren Smal, procesmanager, Kersten en Keur, namens Liander, Van Hulten, namens opdrachtgever.

Mons Aurea, rijksmonument, is een voormalige huishoudschool die verbouwd wordt tot 23 appartementen. Het ontwerp is door de commissie onder voorwaarden goedgekeurd.

De commissie wordt nu om advies gevraagd over twee nieuwe aspecten; het plaatsen van een trafogebouwtje vóór de gevel en enkele gevelwijzigingen op verzoek van de individuele kopers

Trafogebouwtje

In het gebouw zit een trafostationnetje dat de wijk voorziet van stroom. Dat moet weg in verband met de verbouw tot woonruimte. De commissie wordt gevraagd om een principe-uitspraak over plaatsing van het trafogebouwtje in het groen, direct vóór de westzijde van de zuidvleugel van het gebouw.

De commissie gaat niet akkoord. De NRK spreekt zich duidelijk uit; nutsvoorzieningen niet vóór een monument, geïntegreerd in de bebouwing of ondergronds. De uitgangssituatie is hier inspannend: de commissie roept Liander op om met de ontwikkelaar en koper van het belendende appartement binnen het gebouw tot een voor allen bevredigende oplossing te komen.

Gevelwijzigingen

De gevelwijzigingen omvatten het verschuiven van een entree deur van de hoek wat meer naar het midden, afzien van het naar onder doorzetten van de ramen in de noordgevel van het zuidblok, een tweede deur in het portiek van de oostgevel van het zuidblok en vergroten van de in hout uitgevoerde puizone van een op het binnengebied gericht appartement.

Verder geeft de architect een toelichting op de uitwerking van een in het midden van de loopbrug te plaatsen scheidingswand. In een eerdere planopzet zou het gaan om een woningscheidende wand.

Dat doet afbreuk aan de transparantie en luchtigheid van de glazen loopbrug. Nu wordt de woningscheiding aangebracht in de gevelrooilijn van de twee appartementen aan beide kanten van de loopbrug en krijgt de loopbrug voor beide appartementen het karakter van een wintertuin. In het midden van de loopbrug komt een matglazen, minimalistisch gedetailleerde wand.

De commissie gaat akkoord met deze oplossing. Wat de gevelwijzigingen betreft: de commissie akkoord met het verplaatsen van de deur en het niet-verlagen van de ramen. Over het portiek adviseert de commissie het volgende.

Het wijzigen van twee raamopeningen van een grotere reeks, in deuropeningen in het gevelvlak, is een te grote aantasting van de monumentwaarde van die gevel. Dit wordt mede veroorzaakt door het feit dat een voordeuropeningen met kozijn een grotere breedte vraagt dan de huidige raamopening. De commissie adviseert voor gescheiden entrees te zoeken naar twee gescheiden (ondiepe) portieken waar de voordeur op korte afstand van de binnenzijde van de gevel wordt geplaatst, waardoor de raamopeningen alleen naar beneden toe behoeven te worden uitgezaagd.

Ten slotte gaat de commissie akkoord met het vergroten van de houten pui met een identieke geleding of indeling als de bestaande pui maar zonder de prominente houten omkadering.

Kampervest 31, gevelwijziging en interne verbouw ten behoeve van horecabestemming.

Mede aanwezig de heer Advocaat, architect en mw. Taverne, architectuurhistoricus.

De architect toont een, naar aanleiding van de vorige ARK-bespreking aangepast ontwerp waarbij de bestaande structuur gerespecteerd wordt en afleesbaar blijft bij de nieuwe bestemming. Verder wordt de oorspronkelijke raamindeling in de voorgevel teruggebracht. Ook het oorspronkelijke gietijzeren hekwerk en de karakteristieke stoepaaltjes komen terug. De rondom het pand gelegen bestrating wordt getransformeerd tot hofjestuin.

Ten opzichte van vorige plan zijn de openingen in de zijgevel op de begane grond, die naar de tuin leiden, bescheiden gehouden. Bovendien ligging ze in het verlengde van de gangstructuur. De op de eerste laag aangebrachte gevelopeningen zijn weggelaten. Een eis bij een horecabestemming is zorgen voor een rookgasafvoersysteem; in dit ontwerp bestaande uit een pijp en een geurfilterkast.

Geprobeerd is dit zo onzichtbaar mogelijk te doen; aan de achterkant in de hoek en in de kleur van het metselwerk. Was in het vorige ontwerp sprake van twee bovenwoning; nu wordt volstaan met één. De te maken gevelopening achter is daardoor minder groot geworden.

De commissie complimenteert de architect met de gevonden helderheid in de hoofdropzet, het terugbrengen van de hofjestuin, de stijlvolle omheining en het in weer oorspronkelijk staat brengen van de voorgevel. Gevraagd wordt het gietijzeren hekwerk aan de westkant wat verder door te zetten net als bij de oostkant, zodat een symmetrisch geheel ontstaat. De commissie betreurt de vereiste parkeerplaats in de hofjestuin. Bij de afdeling verkeer of het college zal aangedrongen worden deze eis om monumentale redenen te laten vallen. De architect wordt gevraagd ook de berging in de hofjestuin – voor de bevoorrading van het restaurant – weg te laten. Twijfel is over de historiserende gevelopeningen naar de hofjestuin. Een eigentijdse ingreep is denkbaar, die het niet-historische karakter van de ingreep leesbaar maakt. De architect wordt gevraagd met een alternatief te komen en bij voorkeur geen aluminium te gebruiken. De commissie gaat niet akkoord met de gekozen oplossing voor de rookgasafvoer. Gevraagd wordt te zoeken naar een interne oplossing bv door gebruikmaking van de bestaande schoorsteen.

Toekanweg 1, verbouw en gevelwijziging hotel.

Mede aanwezig de heer Knijff, architect, Van den Tillaart stedenbouwkundige en Piscaer, namens opdrachtgever.

Met een doorontwikkeld ontwerp reageert de architect op de reactie van de commissie op het eerste ontwerp in de commissievergadering van oktober vorig jaar.

Had de loopbrug in het vorige ontwerp nog een zelfstandige positie tussen de beide bouwdelen van het hotel, nu is een relatie gelegd met het langs het Schipholweg gelegen bouwdeel door de gesloten geveldelen van de loopbrug vloeiend te laten overgaan in de aan te brengen banden in het nieuwe gevelontwerp van dit deel van het hotel. Verder is de bestaande constructie leidend voor het nieuwe gevelontwerp. Niet noodzakelijke delen van de constructie, zoals de over de onderste lagen aangebrachte steunberen, worden echter weggehaald. Daarmee wordt verbrokkelde gevelbeeld meer in samenhang en evenwicht gebracht. Dat effect wordt versterkt door de onderbroken balkons op de zesde laag nu ononderbroken over de volle lengte van de gevel worden door te zetten. Als beëindiging is gekozen voor een ruim overkragend dak met een forse rand met daarop de naam van het hotel.

Een laatste onderdeel in het aangepaste ontwerp is de wens van de commissie de parkeerplaatsen aan de kant van de Schipholweg weg te halen en te zorgen voor groen. Aan die wens is deels voldaan door te zorgen voor vijf clusters van elke twee bomen. Door de verdiepte ligging van het parkeerterrein zijn de auto's niet te zien vanaf de Schipholweg. Daarnaast is de parkeerdruk ten behoeve van het hotel dermate groot dat nu al niet volledig voorzien kan worden in de parkeerbehoefte.

De commissie ziet verbetering in ontwerp kwaliteit ten opzichte van het vorige ontwerp en gaat in hoofdropzet akkoord met het getoonde gevelontwerp. Gevraagd wordt een doorvertaling te maken in materiaalgebruik en detaillering van het nieuwe gevelontwerp om de commissie te overtuigen dat het geschtste karakter van de gevel en onderkant van het dakoverstek ook realiseerbaar is. Ook wordt gevraagd de naamaanduiding op de dakrand, het lichtpaneel met de energieprestatie en een lichtplan voor de aan de kant van de Schipholweg aan te lichten gevel in het ontwerp mee te nemen..

Verder vindt de commissie het belangrijk dat de afsluiting van de tussen de bouwdelen lopende openbare weg op termijn weer ongedaan gemaakt wordt en dat de buitenruimte inrichting hierop anticipeert.

Zijlsingel 1, bouw van appartementen.

Mede aanwezig de heren Kabbes, architect en Molenkamp, namens opdrachtgever.

Het ontwerp, een kleinschalig appartementengebouw met 21 appartementen, is enkele keren in het collegiaal vooroverleg beoordeeld. Nu ligt de vergunningaanvraag ter beoordeling.

Aandachtpunten bij de laatste commissievergadering waren de dominante aanwezigheid van de dakkapellen in de kap en de onzichtbaarheid van de entree aan de Ruychaverstraat.

De architect geeft een korte toelichting op het ontwerp. Dakkapellen zijn meer terugliggend in de kap gezet. Ze lopen ook niet meer door tot in de goot. Met deze ingrepen zijn ze ondergeschikt aan de kap geworden en komt de kapvorm beter tot haar recht. Door een subtiel aangebracht wit luifeltje, een witte achtergrond in de entree, aangebrachte brievenbussen en de naamaanduiding van het gebouw achter glas, is de entree beter herkenbaar geworden en onderscheidend ten opzichte van de voordeuren van de naastgelegen wooneenheden. Verder meldt de architect dat in afwijking van het vorige, de lift nu in het gebouw zit. Gevolg is dat het trappenhuis achter rustiger geworden is. Door de galerijen breder te maken dan minimaal vereist, is meer buitenruimte ontstaan. Daarmee vervalt de wens voor een dakterras en kan het dak gebruikt worden voor zonnepanelen. Per galerij komen er bloembakken voor klimplanten waardoor er drie van beneden naar boven lopende stroken met groen tegen de gevel komen. Ten slotte wordt bemonstering getoond; een rood/bruine handvormsteen en een lichtgrijze terugliggende voeg. De plint krijgt een donkergrijze voeg.

De commissie gaat akkoord met het voorgestelde aangepaste ontwerp onder twee voorwaarden.

Zorg voor een klein dakrandje zodat de zonnepanelen niet zichtbaar zijn vanaf de straat. En zorg ook voor een zorgvuldige en meer subtiele oplossing waar de trap eindigt bij het afsluitbare hekwerk op de begane grond door dit in het totaalontwerp van het trappendeel mee te nemen.

Pim Mulierlaan, bouw van een woontoren

Mede aanwezig de heren Mulleners, architect en Werkhoven, namens opdrachtgever.

Reagerend op de reactie van de commissie in de vorige vergadering presenteert de architect een aangepast plan. De woontoren maakt contrast tussen beide bouwdelen en landt beter op de grond door aan de kant van de Delftlaan te zorgen voor een oplopend maaiveld met een landschappelijke inrichting. Aan de kant van de Pim Mulierlaan komt een tuinontwerp met hagen. De aanhechting op de grond wordt versterkt doordat aan de kant van de Pim Mulierlaan een glazen plint is aangebracht waarbij het bestratingsmateriaal van de tuin doorgezet wordt naar het interieur. Terugliggend achter de glazen plint zit een “kloostergang”, die collectieve ruimte biedt en bergingen ontsluit. De hoofdentree is nu, met een vide, volledig doorgezet over twee lagen.

De commissie stelt vast dat met het aangepaste ontwerp een belangrijke vervolgstap gezet is in de goede richting. De commissie adviseert het ontwerp consequenter te maken in de kwaliteiten die worden voorgespiegeld. Voor de “kloostergang” onder andere door de glazen plint door te zetten tot in de noordgevel. Ook wordt gevraagd om een ontwerp voor de bergingen in de glazen plint, nu die goed te zien zijn vanaf de straat. Verder wordt gevraagd het voorportaal van de lift weg te laten waardoor meer ruimtelijkheid ontstaat in de hal. Het landschapontwerp op maaiveld wordt met de ingezette stap integraal onderdeel van het ontwerp van het gebouw. De commissie juicht dit toe en ziet verdere uitwerking hiervan tegemoet. Over de inrichting van het oplopend maaiveld wordt gevraagd te refereren aan de helderheid en ruigheid van noordelijk van de woontoren gelegen landschap.

Lange Veerstraat 36, gevelwijziging en kapopbouw tbv een hotel.

Mede aanwezig de heer Peltenburg, architect.

De architect presenteert een verder uitgewerkt en aangepast ontwerp naar aanleiding van de vorige ARK-behandeling. Door toepassing van structurerende details is het gebouw beter op zijn plek komen te staan.

De winkelentree zit op de hoek, de hardstenen plint heeft een borstwering en de entree naar het hotel is meer onderdeel van de plint geworden. De opbouw wordt uitgevoerd in paars/rood metselwerk met speklagen. Verder komen er diepe negges van kunststeen. De kapvorm is vereenvoudigd tot een zadeldakvorm en er komen geen dakkapellen in de kap maar dakvensters.

De commissie stelt vast dat de kapvorm minder complex geworden is. Voor de bovenbouw vraagt de commissie welk gevelconcept de architect wil volgen.: een vlak met perforaties (en dus dagkanten in de gevelopeningen) of de klassieke gevelopbouw met spekbanden (die dan binnen het kozijn ook

doorlopen). De commissie adviseert negatief over toepassing van colorbel boven de gelede raamkozijnen. In plaats daarvan adviseert de commissie de stijlen door te zetten en eventuele reclame-uitingen nu al mee te ontwerpen. Ten slotte wordt gevraagd de gevelindeling van de entree van het hotel, die nu een ordeverstoorder vormt, meer af te stemmen op die van de naastgelegen gevelindelingen.

De Witstraat 1, plaatsen van een dakkas.

Mede aanwezig de heren De Waart en Van Veelen, initiatiefnemers, mw. Van Eeghen stedenbouwkundige.

De stedenbouwkundige geeft een ruimtelijke onderbouwing van de dakkas aan de hand van de vigerende beoordelingskaders en toont de impact die de dakkas zal hebben op het stadssilhouet vanuit diverse punten.

De in 1974 gerealiseerde parkeergarage De Kamp is qua maat en schaal een grove verstoring in het fijnmazige stedenbouwkundige patroon. De dakkas is vormt door haar kleinschaligheid, typologie en kapvorm in feite een opgetilde bouwkundige inpassing in het oorspronkelijke stedelijk stramien.

Op straatniveau, vanuit de lange lijnen, zoals Gedempte Oude Gracht, westoever Spaarne en Lange Brug is de dakkas, ook door haar centrale plek op het dak, niet te zien.

Het project wordt gefaseerd uitgevoerd. De dakkas wordt minder hoog en lang dan op de vergunningstekening staat aangegeven. De opzet is dat het idee zich in de loop der tijd moet gaan bewijzen en dan verder wordt uitgebouwd. Dat geldt ook voor de daktuin die uiteindelijk het hele dak moet gaan beslaan. Onderdeel daarvan is het vergroenen van de zuidgevel dat binnenkort van start gaat. De dakkas wordt bereikbaar via de autolift.

De commissie volgt, op basis van de nu beschikbare informatie, het positieve advies van stedenbouw. Hoewel het hier om een tijdelijke vergunning gaat reikt de commissie aan dat de ruimtelijke kwaliteit van dit soort initiatief ook een volgende fase in kan gaan. Zie biedt daarom aan als sparringpartner te fungeren bij de verdere doorontwikkeling en fasering van de dakkas en het opgetilde stadsparkje.

Verder wordt geadviseerd een lichtarchitect te consulteren om gezamenlijk een verlichtingsplan te ontwikkelen. Daarnaast wordt meegegeven na te denken over het veraangemen van de entree beneden en de route daar naar toe..

Kinderhuisvest, herprofilering.

De aanwezig mw. Sillmann, ontwerper openbare ruimte, de heren Bosma, accountmanager, Leloux technisch adviseur.

Het ontwerp voorziet in herprofilering van de Kinderhuisvest vanaf de Raaksbruggen, doorlopend tot de westkant van het Kenaupark. De herprofilering is onderdeel van groot onderhoud van de Kinderhuisvest, waaronder vervangen van het verzamelriool en inspectie van het diepriool. Verder is het huidige asfalt van de rijbaan slecht en is sprake van wortel opdruk bij de fietsstrook langs de huizenkant. Het onderhoud wordt aangegrepen het straatprofiel opnieuw in te richten. Dat gebeurt in overeenstemming met de richtlijnen van het HIOR voor de binnenstad. Ook geldt het Haarlemse Verkeer en Vervoer Plan (HVVP). Daarin worden de Kinderhuisvest en het Kenaupark aangemerkt als ontsluitingsweg voor het centrum. Beide en fungeren in verband daarmee als belangrijke busroute. Er geldt een 50 km regime. Het nieuwe profiel voorziet in zwart asfalt voor de rijbaan met ter weerszijden fietsstroken in rood asfalt. Gekozen is voor asfalt om trillingsoverlast te voorkomen. Langs de huizenkant wordt het trottoir hersteld. Een achttal bomen langs de huizenkant - op vier meter afstand van de huizen - moet verdwijnen. In de huidige situatie zorgen ze voor wortel opdruk in het fietspad. En zowel nu als in de nieuwe opzet is er niet genoeg ruimte voor doorgroei. Handhaving is evenmin een optie; de kans dat ze de rioleringswerkzaamheden en kabel- en leidingenwerk doorstaan lijkt niet groot. Los daarvan laat de ontwerper openbare ruimte weten dat ontwerptechnisch nooit gekozen zou zijn voor de huidige plek.

De commissie adviseert positief onder voorwaarden. De toepassing van het principe-profiel uit de HIOR moet consequenter. Leg het profiel zo strak mogelijk langs de huizen; de overmaat komt ten goed aan het groene talud. In het profiel passen geen parkeerplaatsen, zeker niet bij de fietsbrug. Versterk het profiel door na te gaan of de acht lindes verplaatst kunnen worden naar de waterkant. Om besluitvorming over wel of niet handhaven van de lindes te verhelderen wordt geadviseerd de ontwerptechnische consequenties in beeld te brengen bij handhaving.

Het Kenaupark van de herprofilering vraagt afzonderlijk beoordeling , uitgaande van de monumentale status van het park en de ruimtelijke definitie waar dit van invloed is op het profiel.

**VERSLAG VERGADERING ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN
12 JANUARI 2016**

Aanwezig:

Drs. A. Lengkeek, voorzitter.

Ir. J. Gräber, architect/lid

Ir. P. van Velzen, architect/lid.

Drs. ing. M. van Winsen, bouwhistoricus.

Ir. F. Ziegler.

Mede aanwezig:

Ing. M. van Aerschot, stadsbouwmeester

Ir. H. Rots, stedenbouwkundige

R. Algra, secretaris

1. Pim Mulierlaan, bouw van een woontoren.

Mede aanwezig de heren Mulleners en Werkhoven, opdrachtgever.

De architect presenteert een doorontwikkeld ontwerp

Door het aanbrengen van gelaagdheid, een schaa sprong, telbaarheid is nieuwe complexiteit ingebracht. De insnoering tussen voor- en achtergevel heeft meer accent gekregen door aangebrachte uitkragende glazen balkons. De metselwerk omkadering van het op de Delftlaan gerichte geveldeel is groter gemaakt. Verder is het baksteen patchwork metselwerk reliëf over twee lagen aangebracht. De metselwerk banden zijn vergroot. De sokkel is verlaagd en ligt in de schaduw van de geaccentueerde metselwerk band van de voorgevel. Een andere aanpassing is de markanter gemaakte hoofdentree, visueel over twee lagen en gesitueerd in de as van het gebouw. Met deze aanpassingen: subtiliteit in geleding, reliëf, kleurstelling en detaillering is naar het oordeel van de architect de relevantie van een hoogtesprong tussen voor- en achtergevel achterhaald.

De commissie vindt dat de doorwerking niet overtuigt. De commissie gaat niet akkoord met de aangepaste entree nu die niet is wat gesuggereerd wordt; nl. doorlopende in hoogte over twee lagen terwijl feitelijk sprak is van één laag. De glazen balkons en verfijning van het metselwerk zijn onvoldoende als drager te fungeren voor het thema van twee schijven. Verder landt het gebouw nog niet goed op het maaiveld en schiet de uitwerking van de gesloten plint in architectonische kwaliteit tekort.

Nu het thema van twee schijven niet haalbaar lijkt wordt de architect gevraagd een nieuw gevelconcept te overwegen. Gelet op de prominente zichtlocatie op een strategische plek is het belangrijk dat dat er hoogwaardige architectuur met allure komt. Om dat te bereiken om de bergingen in een ondergrondse laag te situeren.

2. De Witstraat 1, plaatsen dakkas

De commissie herhaalt haar sympathie voor het initiatief. De aanvullend geleverde informatie is echter onvoldoende om goed en zorgvuldig te beoordelen wat de impact is op het beschermde stadsgezicht. Hoevoegt de dakkas zich in het stadssilhouet? Vanaf welke punten en om welke bouwhoogte van de kas gaat het? Ook qua architectuur kan geen goed beeld gevormd worden van het concept; hoe komt de dakkas en bijbehorende bouwsel. buitenruimte-aanleg op het platte dak van De Kampgarage te staan. Het geleverde materiaal betreft vooral - niet goed te beoordelen – artist-impressions.

Het advies blijft daarom negatief.

Nu vanuit de gemeente veel enthousiasme voor het idee wordt geconstateerd, adviseert de commissie de initiatiefnemer van gemeentewege professionele ondersteuning aan te bieden bij de verdere doorwerking van het concept.

3. Lange Veerstraat 36, verbouw pand en gevelwijziging ten behoeve van een hotel

Mede aanwezig de heer Peltenburg, architect.

De architect presenteert een aangepast ontwerp. De accenten, in de vorm van topgevels zijn in het nieuwe ontwerp naar het hoek geschoven. De glazen plint is minder hoog gemaakt, zodat een strookje metselwerk overblijft als overgang tussen de plint en boven gelegen verdieping. De open-gesloten-gevelritmiek wordt doorgezet naar het deel van het gebouw waar de entree en liftschacht zit.

Qua materiaalgebruik is er niets gewijzigd; roodbruine baksteen gevelbekleding, afgestemd op de omgeving, zinken kap, houten raam- en deurkozijnen.

De commissie is positief over de structuur van het nieuwe ontwerp. De architect wordt gevraagd een vervolgstap te maken door verdere doorwerking en detaillering van het ontwerp voor zorgvuldige inbedding in de stedelijke structuur. Verder wordt gevraagd de entree van de winkel naar de hoek te brengen. Ook wordt gevraagd de etalages te voorzien van een borstwering in natuursteen of gepolijst beton en de in de plint opgenomen strook met bovenramen door te zetten naar de hoofdentree van het hotel. De commissie is verdeeld over het leeg of schoon houden van het dakvlak (geen perforaties in de kap).

4. Ridderstraat 9, bouw van zes appartementen.

Mede aanwezig de heer Woltjer, architect.

De architect presenteert een verder doorontwikkeld ontwerp

Aan de hand van een analyse van de straatwand, parcellering, hoogteverschillen, gevelindelingen en materiaalgebruik en na een zoektocht van twaalf globaal uitgewerkte gevelvarianten, presenteert de architect een aangepast ontwerp, waarvan hij denkt dat dat zich op een meer samenhangende wijze voegt in de straatwand. Het aangepaste ontwerp voorziet in een driedeling van plint, bovenbouw en dak met in de gevelcompositie verticale secties met ramen en middelkleine elementen als kroonlijst negges en raamkozijnen en in de plint aangebrachte lijsgelvels. De kap is voor- en achter afgeschuind en wordt bekleedt met zinken roeven met tussen de roeven aangebrachte glasstroken.

De commissie vindt dat de onderbouw zich met dit nieuwe ontwerp beter in de straatwand voegt.

Ook is er meer logica tussen het gevelbeeld en de achterliggende verdiepingen.

De plint wordt gewaardeerd om zijn niet-symmetrische, ambigue karakter, dat past bij de aard van de rest van de bebouwing in de straat. Binnen die ontwerpkeuze vraagt de commissie wel aandacht voor de uitwerking ervan, bijvoorbeeld de relatie tussen de wat gedrukte ramen in de plint en de hoge borstwering en de boven de klepramen aangebrachte houten deel.

De commissie kan met de huidige presentatie echter nog niet oordelen over de nog steeds zeer kap.

Hoe staat de kamp ten opzichte van de daken van de belendende percelen? Hoe zichtbaar is de zijkant van de opbouw? Hoe behandelt de architect de verplichte dakopstand binnen de bestemmingsplancontour van 14 meter?.

De architect wordt gevraagd met nadere uitwerking van de dakopbouw, perspectieftekeningen en een dakenplan te laten zien wat de visuele invloed van deze kap is in de Ridderstraat en het om liggende daklandschap van de historische binnenstad.

5. Handboek Inrichting Openbare Ruimte Haarlem Noord en Schalkwijk.

De aanwezig de heer Cronenberg, projectleider, mw. Kippersluis, procesmanager, mw. Sillmann ontwerper openbare ruimte en de eer van der Stelt, stedenbouwkundige.

Het handboek inrichting openbare ruimte (HIOR) is een nadere uitwerking van de nota ruimtelijke kwaliteit en het structuurplan openbare ruimte. Het geeft per stadsdeel een visie, richtlijnen en wegingscriteria voor de (her)inrichting van de openbare ruimte voor straatprofielen, materiaalkeuze, groen, water en straatmeubilair. Voor de binnenstad is er al een HIOR; voor Haarlem Zuidwest en Oost zijn HIOR in voorbereiding.

De procesmanager laat weten dat gekeken wordt waar in het proces van openbare aanbesteding en uitvoering van herinrichtingsplannen zowel in de ontwerpfase als plantoetsing de commissie geraadpleegd kan worden.

De commissie neemt kennis van de HIORs. De HIORs kunnen verder in procedure gebracht worden. Wel dienen de ontbrekende richtlijnen nog nagestuurd te worden. Om een integrale afweging te kunnen maken is het raadzaam in de HIORs een cultuurhistorische invalshoek op te nemen. Voor dit moment stelt de commissie voor werkende weg aan de hand van een pilotplannen ervaring op te doen

met de HIORs om te zien hoe dit in de praktijk werkt. Ten slotte wil de commissie nauwer betrokken worden bij de opstelling van de nog in voorbereiding zijden HIORs voor Haarlem Zuidwest en Oost.

6. Westergracht 70/Plaza West

Mede aanwezig de heren Van Eldonk, supervisor, Van Elk, architect, Rots, stedenbouwkundige, van der Stelt, stedenbouwkundige, alsmede opdrachtgevers.

De supervisor schetst in vogelvlucht de ontwikkelingen. De eerste ideeën voor herontwikkeling van het EKP-terrein dateren van 2003. Door de supervisor is een stedenbouwkundige plan opgesteld, vertaalt in een uitwerkingsplan. Dat is overgenomen in een bestemmingsplan. Door de crisis is er rond de herontwikkeling de nodige vertraging ontstaan. Recent is er een nieuw eigenaar die de planontwikkeling weer wil vlot trekken.

Het EKP-terrein ligt als een eiland naast de spoorlijn Haarlem-Leiden in een zeer gevarieerde omgeving van drie woonwijken uit verschillende periodes, een sportveld en in het verlengde van een ter ziele gegane autoboulevard. Door de diversiteit is ervoor gekozen het wijkje een eigen identiteit te geven met een eigen schaalniveau en vormgeving. De nieuwe invulling omvat in hoofdzaak woningbouw met daarnaast een buurtwinkelcentrum, maatschappelijke voorzieningen, bedrijven en kantoren. Het huidige hoofgebouw, bestaande uit twee bouwdelen met elkaar verbonden met een loopbrug wordt deels gesloopt. Het langs het spoor gelegen deel blijft en verbouwd; het oostelijke deel en de loopbrug worden gesloopt. Het resterende deel van het gebied wordt - met van oost naar west en van noord naar zuid lopende zichtlijnen, wordt ingevuld met vijf gesloten bouwblokken en een L-vormige lange strook met verspringende rooilijn. De planontwikkeling wordt gefaseerd uitgevoerd, te beginnen met het te handhaven deel van het hoofgebouw en een gesloten bouwblok op het achterste deel van het terrein.

Om de stedelijkheid en diversiteit te benadrukken worden de bouwblokken in het kader van eenheid in verscheidenheid opgedeeld in geveldelen met een beukmaat van twee a drie woningen. De gevel verschilt onderling in indeling en kleurnuance. Het te handhaven en voor winkels en bedrijven bestemde deel van het hoofgebouw, dat iets hoger wordt dan de naastgelegen nieuwbouwblokken, krijgt, indachtig haar verleden, een industrieel uiterlijk met een deels in staal uit te voeren gevel. Vóór het gebouw wordt een volume geplaatst voor woningen. Ook komt er een opbouw met woningen. Het aan de kant van de spoorlijn uit te werken geveldeel is lastig nu zich daar de laad- en losruimtes en een perron bevinden. Onderzocht wordt of dit perron gesloopt kan worden waarna het mogelijk wordt de doodlopende weg de ten zuiden van het EKP-gebied, door te trekken naar de Westergracht. Alle woningen wordt ontsloten aan de straatkant. Parkeren vindt deels plaats onder de woonblokken en deels – vooral voor bezoekers van het winkelcentrum – op het voorplein..

In aansluiting op de planpresentatie merkt de gemeentelijke stedenbouwkundige op dat de ontwikkelingen rond het EKP-terrein de aanzet vormen voor een op te stellen lamelvisie voor de langs de spoorlijn gelegen strook vanaf de Westergracht tot aan de Westelijke Randweg. Binnen deze strook bevindt zich bedrijfsbebouwing, wonen en een stadsparkje.

De commissie neemt met belangstelling kennis van het plan.. Gelet op de aard en omvang het plan ziet de commissie het ontwerp als de introductie van een nieuwe tussenschaal voor Haarlem. De commissie heeft de indruk dat hoewel sprake is van een nieuwe start, het oude plan nog sterk aanwezig te zijn. Nu het nieuwe gebiedje de markering gaat vormen voor de entree van de stad is het essentieel dat juist aan de kant van het spoor sprake moet zijn van hoge ontwerp kwaliteit. Gezien de grootte van het project wordt geadviseerd voor de architectonische doorwerking van de bouwblokken verschillende architecten te benaderen

7. Grote Markt (terrassen)herinrichtingsplan

Mede aanwezig de heer van Splunter, gemeentelijk ontwerper openbare ruimte.

Het plan omvat een visie op het gebruik van de Grote Markt. Van een fysieke herinrichting is geen sprake. De visie regelt het gebruik en weegt de belangen. De gebruikers die men voor ogen heeft zijn voetgangers, terrashouders, marktkooplieden, kermis, evenementen. Nu de gebruikersdruk toeneemt maar ook het veiligheidsaspect meer urgentie krijgt, is het nodig randvoorwaarden voor het gebruik op te stellen om het dichtslibben van de Grote Markt met terrassen of ander semi-permanent gebruik te voorkomen.

Uitgangspunt is dat het centrale deel van de Grote Markt, waaronder een oost-west zichtlijn tussen Grote Vierschaar van het stadhuis en het beeld van Lourens Coster opgeschoond wordt en vrij blijft van obstakels. Dat geldt ook voor de looproute vanaf de Barteljorisstraat naar de Grote Houtstraat. Alleen aan de noord- en zuidrand van de Grote Markt is ruimte gereserveerd voor terrassen maar wel op enige afstand van en met respect voor de monumentale gevels.

De commissie kan zich goed vinden in de randvoorwaarden en gaat akkoord met het terrassen inrichtingsplan. Wel vindt de commissie het jammer dat aan de noord-westrans van de Grote Markt een extra strook voor terrassen is gereserveerd omdat er dan geen doorsnede meer is.

8. Herprofilering Eksterlaan.

Mede aanwezig mw. Van Baalen, projectmanager en de heer Vriezekolk, ontwerper

De Eksterlaan loopt van oost naar west, is een belangrijke doorgangsroute tussen de Vondelweg en de Rijksstraatweg en vormt de noordgrens van de Vogelbuurt en de zuidgrens van het Vondelkwartier.

Kenmerkend zijn de gescheiden rijstroken met een brede, ten behoeve van de dwarsstraatjes uit de Vogelbuurt, onderbroken middenberm met bomen. Aan beiden kanten staan vooral portiekflats in drie lagen uit de wederopbouwperiode. In het midden van de Eksterlaan zit een kleinschalig winkelcentrum.

Waar nu nog sprake is van asfalt rijbanen, voorziet de herprofilering in het aanbrengen van een oranje fietssuggestie stroken en een zwarte rijstrook voor auto- en busverkeer met drempels. Het gestoken parkeren bij winkelcentrum wordt omgezet in langsparkeren zoals bij de rest van de Eksterlaan nu al het geval is. Het nieuwe ontwerp is in overeenstemming met de ontwerpuitgangspunten van het HIOR voor Haarlem Noord.

De commissie adviseert met het oog op continuïteit en gelet op de toetsingscriteria voor de lange lijnen te volstaan met grijs asfalt, af te zien van de oranjekleur voor de fietsstrook, meer continuïteit van de berm door de onderbrekingen weg te halen en te kiezen voor één boomsoort alleen dat deel van de berm bij het winkelcentrum in te richten voor parkeren zodat afgezien kan worden van de daar te maken verbijding van het traject.